Generalny Inspektor Informacji Finansowej

SPRAWOZDANIE

GENERALNEGO INSPEKTORA INFORMACJI FINANSOWEJ

Z REALIZACJI USTAWY
Z DNIA 1 MARCA 2018 R. O PRZECIWDZIAŁANIU PRANIU PIENIĘDZY
ORAZ FINANSOWANIU TERRORYZMU

W 2025 ROKU

Warszawa, marzec 2026 r.

SPIS TREŚCI

Spis treści ... 3

Słownik pojęć: ... 5

1 Wstęp ... 7

2 Podstawowe informacje o Krajowym Systemie Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu ... 9

2.1 Krajowy System Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu ... 9

2.2 Informacje o kategoriach Instytucji obowiązanych ... 10

3 Informacje o danych przekazywanych do GIIF ... 30

3.1 Informacje o transakcjach podejrzanych ... 30

3.2 Informacje o transakcjach ponadprogowych ... 32

4 Postępowania analityczne GIIF ... 34

4.1 Przeciwdziałanie praniu pieniędzy ... 34

4.2 Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu ... 44

5 Kontrole ... 46

5.1 Informacje pochodzące od tzw. Sygnalistów ... 46

5.2 Kontrole przeprowadzone przez GIIF ... 47

5.3 Kontrole przeprowadzone przez instytucje nadzorujące ... 48

5.4 Postępowania administracyjne w zakresie nakładania kar administracyjnych ... 52

6 Współpraca krajowa ... 54

6.1 Wymiana informacji z jednostkami krajowymi ... 54

6.2 Współpraca z jednostkami organizacyjnymi Prokuratury i Sądami ... 55

6.3 Współpraca z organami KAS ... 57

6.4 Współpraca z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organami podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji ... 57

6.5 Współpraca ze Służbami Ochrony Państwa ... 58

6.6 Współpraca z CBA ... 58

6.7 Współpraca z innymi organami ... 58

6.8 Informacje zwrotne ... 59

6.9 Działalność szkoleniowa ... 65

7 Współpraca międzynarodowa ... 68

7.1 Współpraca z Komisją Europejską ... 68

7.2 Prezydencja Polski w Radzie UE ... 72

7.3 Komitet MONEYVAL ... 73

7.4 Konferencja Państw Stron Konwencji Warszawskiej ... 75

7.5 Grupa EGMONT ... 76

7.6 Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy ... 77

7.7 Grupa Euroazjatycka ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy ... 78

7.8 Grupa robocza ds. zwalczania mechanizmów finansowania tzw. Państwa islamskiego ... 79

7.9 Współpraca dwustronna ... 79

7.10 Pozostałe inicjatywy międzynarodowe ... 87

7.11 Współpraca międzynarodowa w zakresie nadzoru i kontroli AML / CTF ... 88

8 Stosowanie szczególnych środków ograniczających ... 90

9 Komitet Bezpieczeństwa Finansowego ... 91

9.1 Zakres tematyczny posiedzeń Komitetu ... 91

9.2 Uchwały podejmowane przez Komitet 91
9.3 Działalność grup roboczych powołanych przy Komitecie 92
10 Krajowa Ocena Ryzyka oraz Strategia przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu 93
10.1 Krajowa Ocena Ryzyka 93
10.2 Strategia AML/CFT 94
11 Działalność prawna 95

SŁOWNIK POJĘĆ:

ABW – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego

AML – ang. *anti-money laundering*, tj. przeciwdziałanie praniu pieniędzy

AMLAR – ang. *Anti-Money Laundering Authority Regulation*, tj. Rozporządzenie w sprawie Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy; unijny akt prawny (Rozporządzenie UE 2024/1620), który stanowi podstawę prawną do utworzenia AMLA

CTF – ang. *counter terrorist financing*, tj. przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu

CBA – Centralne Biuro Antykorupcyjne

CBŚP – Centralne Biuro Śledcze Policji

CBZC – Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości

CEP – ang. *Compliance Enhancing Procedure*, tj Procedura Wymuszania Zgodności, stosowana przez Komitet MONEYVAL

Dz. U. – Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej

Dz. Urz. – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (ang. *Official Journal of the European Union* - O.J. EU)

EBA – ang. *European Banking Authority* - Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

FATF – *Financial Action Task Force* - Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (utworzona w 1989 r. podczas szczytu G-7 w Paryżu, zajmująca się analizą i oceną zagrożeń związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, w szczególności w kontekście wydanych przez nią 40 rekomendacji określających międzynarodowe standardy w zakresie zwalczania prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu i proliferacji)

FIU – ang. *Financial Intelligence Unit* (Jednostka Analityki Finansowej). W Polsce tę funkcję pełni GIIF.

GIIF – Generalny Inspektor Informacji Finansowej

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IAS – Izba Administracji Skarbowej

IO – Instytucja obowiązana, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. *o* przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (poz. 644)

ISIS – ang. *Islamic State of Iraq and Sham* – tzw. Państwo Islamskie Iraku i Lewantu

ITS – ang. *Implementing Technical Standards*, tj Implementacyjne Standardy Techniczne; ustanawiają jednolite szablony i formularze, np. do raportowania poważnych incydentów oraz rejestru umów z dostawcami usług.

JAF – Jednostka Analityki Finansowej, z ang. *Financial Intelligence Unit* (zgodnie z Rekomendacją FATF nr 29 – przez jednostkę analityki finansowej należy rozumieć krajowe centrum do otrzymywania i analizowania: (a) raportów o podejrzanych transakcjach, (b) innych informacji odnoszących się do prania pieniędzy, związanych z nim przestępstw bazowych i finansowania terroryzmu, a także udostępniania wyników tych analiz, które powinno być w stanie otrzymywać informacje dodatkowe od Instytucji obowiązanych oraz mieć na czas dostęp do

		informacji finansowych, administracyjnych i kryminalnych wymaganych do właściwego wykonywania jego funkcji)
JW	–	Jednostka współpracująca, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (poz. 644)
KAS	–	Krajowa Administracja Skarbowa
KDPW S.A.	–	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
KE	–	Komisja Europejska
KIP	–	krajowa instytucja płatnicza
KIPE	–	krajowe instytucje pieniądza elektronicznego
KNF	–	Komisja Nadzoru Finansowego
ML/TF	–	ang. *money laundering/terrorism financing*, tj. pranie pieniędzy/finansowanie terroryzmu
MONEYVAL	–	zwany też Komitetem MONEYVAL - ang. *Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism* - Komitet Ekspertów ds. Ewaluacji Środków Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (ciało Rady Europy utworzone w 1997 r., dedykowane do monitoringu i oceny zgodności działalności państw członkowskich MONEYVAL z podstawowymi zasadami międzynarodowymi dot. AML/CTF, a także efektywności ich implementacji, będące ciałem regionalnym w stylu FATF oraz członkiem stowarzyszonym FATF)
NBP	–	Narodowy Bank Polski
RTS	–	ang. *Regulatory Technical Standards*, tj. Regulacyjne Standardy Techniczne; określają szczegółowe wymagania, np. dotyczące ram zarządzania ryzykiem, kryteriów klasyfikacji incydentów czy nadzoru nad zewnętrznymi dostawcami usług.
UE	–	Unia Europejska
UKNF	–	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
ustawa AML/CFT	–	ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2025, poz. 644)

1 WSTĘP

Szanowni Państwo,

Rok 2025 był to czas intensywnych prac, których celem było usprawnienie i zwiększenie skuteczności działań Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (GIIF) i wspierającego go Departamentu Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów (DIF). Podstawą tych działań były analizy własne wsparte oceną trafności wyników kontroli przeprowadzonej w roku 2024 przez Najwyższą Izbę Kontroli nt. funkcjonowania systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (kontrola P/24/010). Wnioski NIK zostały wykorzystane szczególnie w celu optymalizacji obszarów analitycznego i kontrolnego.

Wykonując ustawowe zadania, GIIF podjął w minionym roku prace nad opracowaniem projektu Strategii Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu, zawierającego plan działań mających na celu kompleksowe, ograniczenie ryzyka związanego z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzm. Zakończyły się one z początkiem bieżącego roku. Uchwałą nr 75 Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2026 r. (Monitor Polski z 2026 r. poz. 247) przyjęta została do realizacji krajowa Strategia Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu. Przez najbliższe dwa lata GIIF wspólnie z kluczowymi instytucjami państwa odpowiedzialnymi za szeroko rozumiane bezpieczeństwo będzie realizować plan działań, którego celem jest usprawnienie funkcjonowania krajowego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Wykonując obowiązki wynikające z art.12 *ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*, GIIF w 2025 roku zainicjował 4304 postępowania analityczne oraz skierował do jednostek prokuratury oraz innych jednostek współpracujących łącznie 822 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy oraz powiadomienia o przestępstwach innych niż pranie pieniędzy na łączną kwotę ponad 13 mld PLN. Ilość wykonywanych przez GIIF prewencyjnych blokad rachunków bankowych realizowanych we współpracy z instytucjami finansowymi stale rośnie. W roku 2025 wzrost osiągnął wartość 11% r/r, przy jednoczesnym wzroście kwoty zablokowanych środków o 15%. W wyniku 1170 zastosowanych w 2025 r. blokad na rachunkach bankowych zabezpieczono środki o łącznej wartości 266, 58 mln PLN.

GIIF kontynuował bliską współpracę z Jednostkami współpracującymi, w tym przede wszystkim z prokuraturą, organami ścigania, KNF i KAS. Istotnym elementem tej współpracy była sformalizowana wymiana danych i informacji w celu realizacji zadań ustawowych.

GIIF zintensyfikował działania Komitetu Bezpieczeństwa Finansowego, które jest jego ciałem doradczym. Zainicjowano liczne inicjatywy w ramach funkcjonujących grup i zespołów roboczych, których celem było min. budowanie podstaw do dalszych inicjatyw szkoleniowych, analiz eksperckich i propozycji legislacyjnych.

Dużą popularnością cieszyły się organizowane przez GIIF szkolenia w formule online, w których uczestniczyło ponad 13 tyś osób reprezentujących instytucje obowiązane. W porównaniu do 2024 r. liczba uczestników wzrosła o 11%.

GIIF tradycyjnie kontynuował intensywną współpracę międzynarodową, która jest niezbędnym elementem skutecznych procesów AML/CFT. Rok 2025 rozpoczął się od ważnego wydarzenia dla Polski w ramach drugiej prezydencji naszego państwa w Radzie Unii Europejskiej, sprawowanej **od 1 stycznia do 30 czerwca minionego roku**. Hasło prezydencji brzmiało **„Bezpieczeństwo, Europo!".** W ramach realizacji tego priorytetu GIIF zorganizował w marcu ubiegłego roku seminarium , dedykowane wdrożeniu nowego pakietu legislacyjnego Unii Europejskiej w obszarze walki z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu, a także perspektywom działania nowej unijnej instytucji – Europejskiego Urzędu do Spraw Prania Pieniędzy i Finansowania Terroryzmu AMLA (ang. *Anti Money Laundering Authority*). W wydarzeniu oprócz uznanych, krajowych i zagranicznych ekspertów z obszaru AML/CFT uczestniczyli przedstawiciele większości jednostek analityki finansowej z krajów UE, krajowe i zagraniczne organy nadzoru, przedstawiciele Komisji Europejskiej, najważniejsze organizacje międzynarodowe AML/CFT w tym Grupa Egmont, FATF, Moneyval i Europol, a także szefostwo wspomnianego wyżej Urzędu AMLA. W wydarzeniu uczestniczył i objął je patronatem Pan Andrzej Domański Minister Finansów i Gospodarki.

GIIF wszedł w skład Rady Generalnej AMLA i wraz z Kierownictwem DIF zaangażował się w prace przygotowawcze służące pełnemu uruchomieniu operacyjnemu tej ważnej instytucji Unii Europejskiej uzupełniającej europejską infrastrukturę AML/CFT. W listopadzie 2025 r. w strukturach AMLA rozpoczął pracę przedstawiciel GIIF. Współpraca z AMLA będzie miała kluczowe znaczenie dla europejskiej aktywności GIIF, szczególnie w obszarze relacji z europejskimi odpowiednikami realizującymi funkcje FIU oraz funkcję nadzoru AML nad instytucjami obowiązanymi.

W 2025 r. zakończono także pierwszy etap prac nad przygotowaniem zmian w *ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* tak, aby uwzględnić w niej regulacje dotyczące min. sankcji mających na celu przeciwdziałanie proliferacji broni masowego rażenia i jej finansowaniu, usprawnieniu działania Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych oraz wdrożenia nowego systemu teleinformatycznego wspierającego realizacje zadań przez GIIF.

Opisane w *Sprawozdaniu* działania i ich rezultaty nie byłyby możliwe, gdyby nie zaangażowanie i profesjonalna postawa Kierownictwa oraz ponad 130 pracowników Departamentu Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów, wspierających GIIF w realizacji jego codziennych zadań. Prezentując niniejsze *Sprawozdanie* pragnę im serdecznie podziękować za wsparcie misji i zdań Generalnego Inspektora Informacji Finansowej i prosić o kontynuacje w roku 2026, który może być przełomowy dla polskiego systemu AML/CFT.

Jarosław Żółtowski
Generalny Inspektor Informacji Finansowej

2 PODSTAWOWE INFORMACJE O KRAJOWYM SYSTEMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRANIU PIENIĘDZY I FINANSOWANIU TERRORYZMU

2.1 Krajowy System Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu

Polski system przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu stanowi złożoną strukturę prawno-organizacyjną, której fundamentem są zarówno krajowe akty ustawodawcze, jak i regulacje unijne. Centralnym elementem tej architektury jest ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu[1] (dalej ustawa AML/CFT), która w sposób wyczerpujący precyzuje kompetencje organów państwowych oraz nakłada konkretne obowiązki na podmioty uczestniczące w obrocie gospodarczym. System składa się z trzech głównych elementów:

1) Generalny Inspektor Informacji Finansowej (GIIF) – centralny organ administracji rządowej, wspomagany przez Departament Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów.
2) Instytucje obowiązane - których katalog znajduje się w art. 2 ustawy AML/CFT.
3) Jednostki współpracujące – organy administracji, jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje państwowe.

Całość systemu funkcjonuje w oparciu o paradygmat naczyń połączonych, co oznacza, że efektywność operacyjna jednego elementu systemu bezpośrednio warunkuje sprawność działań pozostałych uczestników, w tym organów ścigania oraz jednostek nadzorczych.

Naczelnym organem informacji finansowej w Polsce jest minister właściwy do spraw finansów publicznych, przy czym kluczowe zadania merytoryczne i analityczne wykonuje Generalny Inspektor Informacji Finansowej. GIIF realizuje swoje ustawowe uprawnienia za pośrednictwem Departamentu Informacji Finansowej w Ministerstwie Finansów, który w ostatnich latach odnotował znaczący wzrost potencjału kadrowego, co stanowi odpowiedź na rosnącą liczbę wyzwań o charakterze organizacyjnym i merytorycznym. Do priorytetowych zadań GIIF należy bieżąca analiza informacji o wartościach majątkowych mogących pochodzić z nielegalnych źródeł, inicjowanie procedur wstrzymywania transakcji oraz sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem przepisów ustawy AML/CFT przez Instytucje obowiązane.

Istotną rolę w systemie odgrywają Instytucje obowiązane. Podmioty te są ustawowo zobligowane do implementacji podejścia opartego na ryzyku, co w praktyce oznacza konieczność ciągłej identyfikacji i oceny zagrożeń związanych z realizowanymi stosunkami gospodarczymi. Do ich kluczowych obowiązków należy stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego oraz niezwłoczne raportowanie do GIIF o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

W procesie tym kluczowe jest współdziałanie z tzw. Jednostkami współpracującymi, do których zalicza się między innymi, Krajową Administrację Skarbową, jak również Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego oraz Najwyższą Izbę Kontroli. Organy te nie tylko wspierają GIIF w wymianie informacji, ale również posiadają własne uprawnienia kontrolne względem podległych im sektorów, co zapewnia wielopoziomowy nadzór nad rynkiem finansowym i niefinansowym. W sytuacji wykrycia znamion czynu zabronionego, GIIF przekazuje stosowne zawiadomienie do prokuratury, która koordynuje dalsze działania organów ścigania, zmierzające do zabezpieczenia materiału dowodowego i pociągnięcia sprawców do odpowiedzialności karnej.

[1] Dz.U. z 2025 r. poz. 1669

Skuteczność całego systemu AML/CTF jest determinowana nie tylko przez rygorystyczne stosowanie sankcji administracyjnych i karnych, ale także przez ciągły proces legislacyjny dostosowujący polskie prawo do dynamicznie zmieniających się standardów międzynarodowych, w tym rekomendacji *Financial Action Task Force*. Ostateczna wydolność systemu zależy od synergii działań prewencyjnych oraz edukacyjnych prowadzonych przez GIIF, jak również rzetelnego wykonywania ustawowych obowiązków wszystkich instytucji wchodzących w skład Krajowego Systemu Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy, co w konsekwencji przyczynia się do wzmocnienia bezpieczeństwa finansowego państwa oraz ograniczenia zjawiska przestępczości zorganizowanej w wymiarze transgranicznym.

2.2 Informacje o kategoriach Instytucji obowiązanych

Zgodnie z ustawą AML/CTF wyodrębnia się 30 kategorii Instytucji obowiązanych. Należą do nich podmioty działające na rynku finansowym oraz liczna grupa działająca poza tym rynkiem.

2.2.1 Podmioty działające na rynku finansowym

Poniższy opis kategorii podmiotów działających na rynku finansowym został sporządzony z wykorzystaniem informacji otrzymanych przez GIIF na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy AML/CTF. Wykorzystane dane - w zakresie kategorii instytucji nadzorowanych - pochodzą od Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej oraz Narodowego Banku Polskiego.

2.2.1.1 Sektor bankowy

Liczba podmiotów z sektora bankowego uległa zwiększeniu, co wskazuje na stabilizację rynku z niewielką tendencją do konsolidacji.

Wykres 1 Liczba poszczególnych członków sektora bankowego.

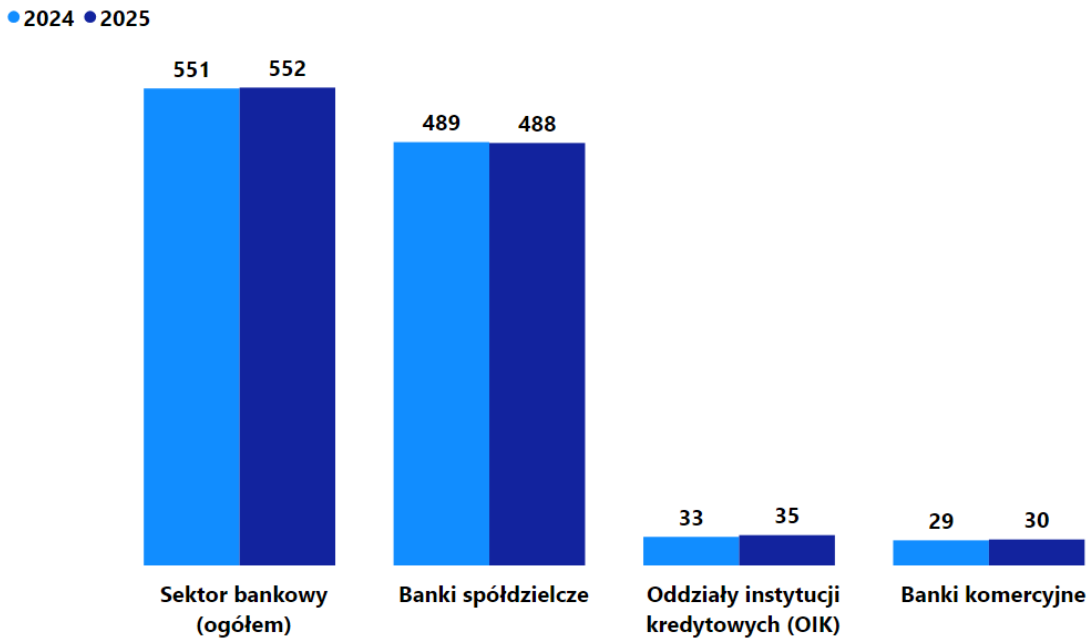

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UKNF.

Wykres 2 Sektor bankowy: ogólna liczba oddziałów bankowych w kraju oraz za granicą

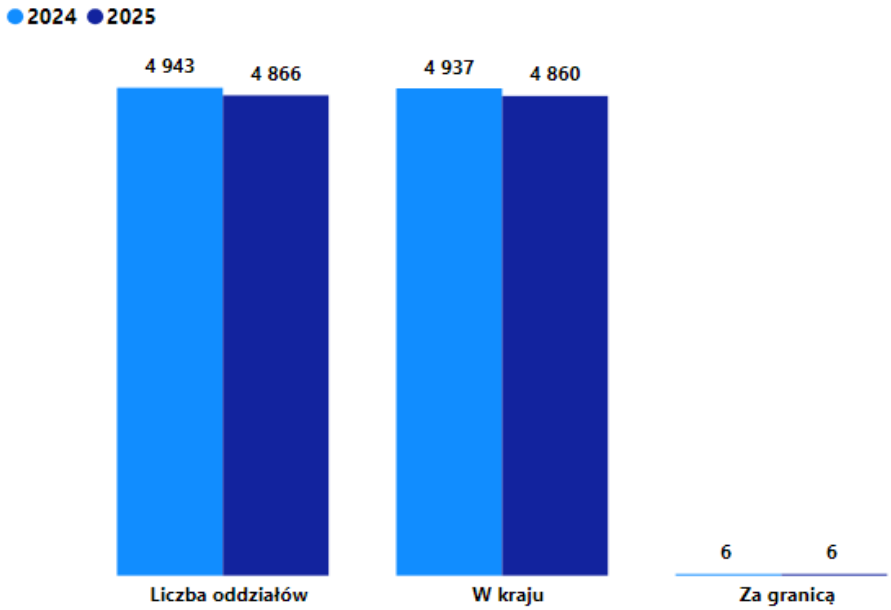

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UKNF.

W 2025 r. utrzymany został trend redukcji placówek stacjonarnych. Zagraniczna liczba placówek pozostała bez zmian, co sygnalizuje, iż polski sektor bankowy koncentruje się na rynku krajowym, a obecność na rynkach zagranicznych jest stabilna.

Banki rezygnują również z utrzymania rozbudowanych sieci fizycznych ekspozytur. Mikro punkty, które spełniały swoją rolę przy prostych operacjach gotówkowych – zostają sukcesywnie wypierane przez wpłatomaty oraz aplikacje mobilne.

Wykres 3 Współczynniki kapitałowe sektora bankowego

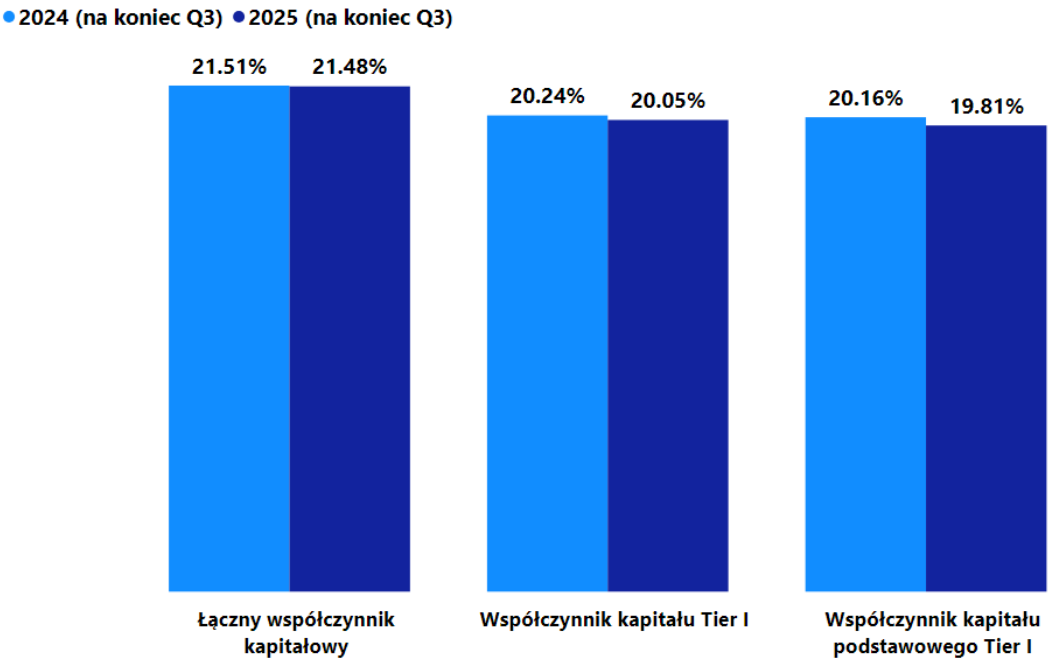

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez UKNF.

W analizowanym okresie kontynuowany był trend ograniczania sieci bankowej. W podziale ze względu na podmiot dominujący, 48,0% aktywów kontrolowanych jest przez Skarb Państwa,

42,5% przez kapitał zagraniczny a 9,5% przez polski kapitał prywatny. Koncentracja sektora bankowego jest umiarkowana. Aktywa pięciu największych banków stanowiły na koniec września 2025 r. 59,5% aktywów sektora.

Aktywa sektora bankowego na koniec września 2025 r. wyniosły 3 542,7 mld zł, co stanowiło wzrost o 9,7% rok do roku. 89,9% aktywów sektora jest zarządzana przez banki komercyjne, udział banków spółdzielczych w aktywach bankowych wynosi 7,3% a oddziałów instytucji kredytowych 2,8%.

Sytuacja kapitałowa sektora bankowego pozostaje stabilna, pomimo dynamicznego otoczenia geopolitycznego. Sytuacja gospodarcza w Polsce jest ustabilizowana, o czym świadczy m. in. wzrost wskaźnika dynamiki PKB i spadek wskaźnika inflacji. W 2025 r. obserwowano stabilny poziom współczynników adekwatności kapitałowej, na co wpłynął wzrost funduszy własnych związany głównie z zatrzymywaniem zysku i podobny wzrost łącznej ekspozycji na ryzyko: w całym 2025 r. fundusze własne banków wzrosły o 9,6% (r/r) z 256 do 281 mld zł, a łączna kwota ekspozycji na ryzyko o 10,2% do 1 313 mld zł. Współczynnik kapitału Tier 1 wyniósł 20,0%, a łączny współczynnik kapitałowy 21,4%. W analogicznym okresie 2024 r. współczynniki te wynosiły odpowiednio 20,2% i 21,5%.

Sytuacja w zakresie bieżącej płynności w bankach komercyjnych pozostawała dobra. Wszystkie banki komercyjne spełniały obowiązującą normę LCR (ang. *Liquidity Coverage Ratio*) na poziomie 100%. Na koniec III kwartału 2025 r. średnia LCR dla sektora banków komercyjnych wyniosła 230%. Wymóg w zakresie współczynnika płynności długoterminowej NSFR (ang. N*et Stable Funding Ratio*) również był spełniony przez wszystkie banki, a średnia wartość w danym okresie wyniosła 167%.

Wynik finansowy netto sektora bankowego na koniec września 2025 r. wyniósł 36,3 mld zł. Znaczny wzrost wyniku r/r spowodowany był utrzymującym się środowiskiem wysokich stóp procentowych, zwłaszcza na początku roku, a w konsekwencji silniejszym wzrostem przychodów odsetkowych niż kosztów odsetkowych (wzrost kosztów odsetkowych z 49,4 do 50,9 mld zł, a także wzrost przychodów odsetkowych z 128,4 do 133,7 mld zł).

Na koniec września 2025 r. 2 banki komercyjne wykazały łączną stratę w wysokości 0,3 mld zł. Banki te miały ok. 0,3% udział w aktywach sektora banków komercyjnych.

Pozostałe banki w sektorze wykazały łącznie zysk w wysokości 33,2 mld zł. W przypadku oddziałów instytucji kredytowych 9 podmiotów wykazało łączną stratę w wysokości 1,4 mld zł, mając 33,1% udziału w aktywach wszystkich OIK (oddział instytucji kredytowej).

W trzech pierwszych kwartałach 2025 r. otoczenie bankowe było relatywnie sprzyjające, zwłaszcza ze względu na stosunkowo wysoki poziom stóp procentowych, a także m. in., niskie bezrobocie. Z tego powodu wskaźniki efektywności istotnie poprawiły się w stosunku do roku poprzedniego. Wskaźnik ROE (ang. *return on equity*, tj. wskaźnik pozwalający ocenić efektywność wykorzystania kapitałów własnych w przedsiębiorstwie) na koniec III kwartału 2025 r. wyniósł 15,82% (+1,12 p.p. r/r), ROA - 1,32% (+0,09 p.p. r/r); R/I (wskaźnik rezerw i odpisów do przychodów) wzrósł z 10,85% do 13,41%. Z drugiej strony marża odsetkowa netto w bankach spadła z 3,81% do 3,64% w analogicznym okresie przy ścisłej kontroli kosztów – wskaźnik C/I spadł z 46,02% do 43,40%.

Dynamika wielkości bilansu sektora bankowego odnotowana w III kwartale 2025 r. była umiarkowana +9,7%; r/r do 3 542,7 mld zł. W strukturze aktywów banków komercyjnych i spółdzielczych główną pozycję stanowiły kredyty i zaliczki (47%, 1 625 mld zł).

Instrumenty dłużne stanowiły 36% wartości aktywów (1 238 mld zł), a aktywa pozostałe 17% (301 mld zł). Po stronie pasywnej dominującą pozycją pozostawały depozyty (2 427 mld zł, 71%), wyemitowane dłużne papiery wartościowe (354 mld zł, 10%) oraz kapitały własne (304 mld zł, 9%). Pozostałe pasywa wyniosły (358 mld zł, 10%).

Odnotowany w danym okresie wzrost wartości należności od sektora niefinansowego był umiarkowany (5,5% r/r do 1 261 mld zł). Należności gospodarstw domowych wzrosły o 4,6% do

795 mld zł, a w przypadku przedsiębiorstw nastąpił wzrost o 7,1% do 458 mld zł. W przypadku należności od gospodarstw domowych 62% wartości kredytów stanowią kredyty mieszkaniowe, 27% kredyty konsumpcyjne, a pozostałe należności 11%.

Jakość należności od sektora niefinansowego, zdefiniowana jako odsetek kredytów w fazie 3 do kredytów ogółem, poprawiła się w omawianym okresie i na koniec III kwartału wyniosła 4,9%. Portfel kredytów w fazie 3 w sektorze niefinansowym na koniec września 2025 r. zmniejszył się do 61 mld zł (-2,9% r/r). Produktowo dominują kredyty konsumpcyjne (13 mld zł) i operacyjne (18 mld zł), a podmiotowo dominują osoby prywatne (20 mld zł) oraz MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa) (20 mld zł). Kredyty sektora niefinansowego w fazie drugiej wyniosły 129 mld zł, a ich pokrycie odpisami 5,9%. Natomiast pokrycie odpisami kredytów w fazie 3 wynosiło 57,6%.

1) Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych na koniec września 2025 r. wzrosły r/r o 24 mld zł do poziomu 492 mld zł (+5,1% r/r):
2) Kredyty złotowe wzrosły o 31 mld zł do 467 mld zł (+7,0% r/r);
3) Kredyty walutowe spadły o 7 mld zł do 25 mld zł (-21,8% r/r), co związane było z rosnącymi odpisami na ryzyko prawne tych produktów obniżające ich wartość bilansową.

Dynamika kredytów konsumpcyjnych w analogicznym okresie była dodatnia, a portfel zwiększył się o 16 mld zł do poziomu 219 mld zł (+7,8% r/r). Portfele (brutto) kredytów przedsiębiorstw niefinansowych odnotowały wzrost w następujących kategoriach:

1) Portfel (brutto) kredytów operacyjnych zwiększył się do poziomu 191 mld zł (+11,4% r/r).
2) Portfel (brutto) kredytów inwestycyjnych zwiększył się do poziomu 168 mld zł (+5,0% r/r).

Depozyty i kredyty otrzymane od sektora finansowego utrzymują tendencję rosnącą. We wrześniu 2025 r. wzrosły środki od nierezydentów o 20,0 mld zł (15,2% r/r), a środki od rezydentów wzrosły o 15,5 mld zł (12,3% r/r). W strukturze depozytów dominują depozyty złotowe (85,1% depozytów tj. 1 729,3 mld zł).

2.2.1.2 Sektor banków spółdzielczych

Banki spółdzielcze oferują relatywnie prosty katalog usług i produktów bankowych. Według stanu na 31.12.2025 r. działało 488 banków spółdzielczych oraz 2 banki zrzeszające: Bank Polskiej Spółdzielczości SA oraz SGB-Bank SA (Spółdzielcza Grupa Bankowa). Banki spółdzielcze i banki zrzeszające tworzyły dwa systemy ochrony instytucjonalnej: System Ochrony Zrzeszenia oraz System Ochrony SGB, w skład których wchodziło 479 banków spółdzielczych oraz oba banki zrzeszające, natomiast 7 banków spółdzielczych prowadziło działalność poza strukturami zrzeszeń i systemów ochrony instytucjonalnej.

Aktywa banków spółdzielczych w okresie od września 2024 r. do września 2025 r. wzrosły o 15,3% czyli o 34,4 mld zł do kwoty 259,7 mld zł. Aktywa banków zrzeszających zwiększyły się o 13,5%, tj. o 8,7 mld zł, do kwoty 72,9 mld zł. Podstawowym rodzajem ryzyka pozostaje ryzyko kredytowe – udział kredytów sektora niefinansowego w aktywach wynosił ok. 35%. Banki spółdzielcze nadal zainteresowane były przede wszystkim finansowaniem działalności gospodarczej i rolniczej (kredyty na ten cel stanowiły ok. 65,5% należności od sektora niefinansowego). Na wskazaną strukturę kredytów wpływ niewątpliwie ma tradycja banków spółdzielczych – zostały utworzone przede wszystkim w celu finansowania działalności rolników i rzemieślników. Banki spółdzielcze gromadzą depozyty głównie od osób prywatnych. W bankach spółdzielczych rośnie nadwyżka depozytów od sektora niefinansowego nad kredytami dla tego sektora. Jest ona lokowana głównie w bankach zrzeszających oraz w instrumentach dłużnych, przede wszystkim Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego oraz w mniejszym stopniu, w kredytach dla jednostek samorządu terytorialnego. Instrumenty dłużne Skarbu Państwa i NBP stanowiły 31,4% wartości aktywów banków spółdzielczych.

Fundusze własne banków spółdzielczych w okresie od września 2024 r. do września 2025 r. wzrosły o 22,3% do 26,1 mld zł. Łączny współczynnik kapitałowy (TCR) banków spółdzielczych wyniósł 30,1%, wobec 25,1% we wrześniu 2024 r., zaś współczynnik Tier1 wyniósł 29,7%, wobec 24,7% we wrześniu 2024 r. Istotny wpływ na wzrost współczynnika TCR miał podział nadwyżki bilansowej za 2024 r. We wrześniu 2025 r. wszystkie banki spółdzielcze spełniały minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora. Fundusze własne banków zrzeszających na koniec września 2025 r. były niższe o 1,4% niż we wrześniu 2024 r., wyniosły 3,4 mld zł. Kapitał Tier1 stanowił 81,9% funduszy własnych (78,6% we wrześniu 2024 r.). Banki spółdzielcze mają dość stabilny udział w rynku bankowym wynoszący ok. 7,3% aktywów ogółem (wraz z bankami zrzeszającymi udział ten wynosi ok. 9,4%). Udział depozytów wynosił ok. 11,2%.

2.2.1.3 Sektor spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych

Na koniec III kwartału 2025 r. działalność prowadziło 18 kas oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (łącznie 19 podmiotów). W grudniu 2025 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na połączenie jednej kasy. Według stanu na koniec III kwartału 2025 r. kasy wykazały łącznie zysk netto w wysokości 30,75 mln zł (na koniec 2024 r. 18 kas, które wówczas prowadziły działalność, wykazały stratę netto w wysokości 11,83 mln zł).

Fundusze własne kas wzrosły w stosunku do końca 2024 r. o 18,71%, tj. o 102,79 mln zł i wynosiły na koniec III kwartału 2025 r. w wysokości 549,39 mln zł. Współczynnik wypłacalności kas na koniec września 2025 r. wyniósł 6,04% i był wyższy od ustawowego progu 5%. W stosunku do stanu na koniec 2024 r. aktywa kas obniżyły się o 1,55%, tj. o 152,43 mln zł do poziomu 9 862,98 mln zł.

Portfel pożyczkowo-kredytowy brutto wzrósł o 0,01%, tj. o 0,53 mln zł do poziomu 7 470,14 mln zł, wartość depozytów obniżyła się o 3,08%, tj. o 278,10 mln zł do poziomu 9 040,32 mln zł.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa kas była zróżnicowana. Część kas prowadziła bezpieczną działalność, a sytuacja ekonomiczno-finansowa innych była trudna i wymaga działań naprawczych lub restrukturyzacyjnych. Na koniec września 2025 r. osiem kas było zobowiązanych do realizacji programu postępowania naprawczego.

2.2.1.4 Sektor instytucji pożyczkowych

Na koniec 2025 r. w Rejestrze Instytucji Pożyczkowych znajdowało się 97 podmiotów. W 2025 roku do wskazanego rejestru zostało wpisanych 10 podmiotów, natomiast wykreślono 13 podmiotów. Rynek instytucji pożyczkowych rozwija się stabilnie, profesjonalizuje i zyskuje zaufanie konsumentów. Charakteryzuje się on relatywnie dużą koncentracją – jest to biznes tworzony, w ujęciu wolumenowym, przez grupę kilku liderów i kilkunastu spółek z dużym potencjałem, pozostałą jego część stanowią relatywnie małe spółki. W dalszym ciągu rynek charakteryzuje się różnorodnością w zakresie oferty produktowej i modelu biznesowego. Instytucje pożyczkowe udzielają pożyczek w stacjonarnych punktach sprzedaży, poprzez doradców oraz online, a także przez pośredników kredytu konsumenckiego.

Sporym zainteresowaniem klientów cieszy się oferta odroczonej płatności oferowana przez niektóre instytucje pożyczkowe. Instytucje pożyczkowe odgrywają również dużą rolę w udzielaniu konsumentom klasycznych pożyczek na niskie kwoty.

Rynek instytucji pożyczkowych rozwija się organicznie. Wstępna analiza zebranych danych sprawozdawczych w 2025 roku wskazuje na kontynuację trendów z 2024 roku.

2.2.1.5 Sektor podmiotów obsługujących kredyty

KNF sprawuje nadzór nad podmiotami obsługującymi kredyty, prowadzącymi działalność w zakresie obsługi kredytów oraz dostawcami usług obsługi kredytów, tj. przedsiębiorcami, z których usług korzysta podmiot obsługujący kredyty w celu wykonywania działalności w zakresie obsługi kredytów.

Działalność w zakresie obsługi kredytów to działalność gospodarcza polegająca na wykonywaniu w odniesieniu do praw kredytodawcy przysługujących nabywcom kredytów, wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub nieobsługiwanej umowy o kredyt co najmniej jednej z następujących czynności:

a) odzyskiwanie od kredytobiorcy należności kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt lub związanych z tą umową,
b) renegocjowanie postanowień umowy o kredyt w zakresie wynikających z niej praw kredytodawcy lub renegocjowanie postanowień umowy o kredyt, zgodnie z dyspozycjami nabywcy kredytu, w przypadku, gdy podmiot obsługujący kredyty nie jest pośrednikiem kredytowym lub pośrednikiem kredytu hipotecznego[2],
c) przyjmowanie i rozpatrywanie reklamacji i skarg, które dotyczą dochodzenia praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt lub wykonywania tej umowy, a także odwołań od tych reklamacji i skarg,
d) informowanie kredytobiorcy o zmianach sposobu spłaty kredytu lub stopy oprocentowania lub o należnościach i opłatach ponoszonych bezpośrednio przez kredytobiorcę.

Prowadzenie działalności jako podmiot obsługujący kredyty wymaga uzyskania zezwolenia KNF[3]. Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2025 roku KNF wydała zezwolenie dla 1 podmiotu na prowadzenie działalności w zakresie obsługi kredytów[4]. Do końca 2025 roku KNF otrzymała 2 zawiadomienia o zamiarze transgranicznego prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

KNF prowadzi rejestr podmiotów obsługujących kredyty, zgodnie z art. 9 ww. ustawy o podmiotach obsługujących kredyty i nabywcach kredytów, który udostępnia na swojej stronie internetowej. Rejestr obejmuje podmioty obsługujące kredyty, które uzyskały zezwolenie oraz podmioty obsługujące kredyty, w odniesieniu do których organ nadzoru w macierzystym państwie członkowskim przekazał KNF zawiadomienie o zamiarze rozpoczęcia przez ten podmiot prowadzenia działalności w zakresie obsługi kredytów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału lub transgranicznie.

2.2.1.6 Sektor pozabankowych dostawców usług płatniczych

KNF sprawuje nadzór, m.in. nad krajowymi instytucjami płatniczymi, krajowymi instytucjami pieniądza elektronicznego (dalej także: KIPE), małymi instytucjami płatniczymi, dostawcami świadczącymi wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku (dalej: AISP) oraz biurami usług płatniczych (dalej także: BUP). Wskazane podmioty uprawnione są do świadczenia usług płatniczych, jednakże istnieją między nimi istotne różnice dotyczące m.in. zakresu usług płatniczych, które mogą świadczyć ww. podmioty, skali i limitu działalności, dopuszczalnego zakresu terytorialnego prowadzonej działalności, wymagań niezbędnych do uzyskania uprawnienia do prowadzenia takiej działalności, czy też wymogów kapitałowych.

Działania nadzorcze podejmowane przez KNF względem KIP obejmują w szczególności weryfikację spełniania przez te podmioty wymogów kapitałowych, organizacyjnych i ostrożnościowych, w tym weryfikację systemu zarządzania ryzykiem oraz mechanizmów ochrony środków użytkowników, jak również badanie zgodności działalności KIP z obowiązującymi w zakresie działalności płatniczej przepisami krajowymi i wspólnotowymi.

Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2025 r. do Rejestru dostawców i wydawców pieniądza elektronicznego wpisanych było: 47 KIP, 1 KIPE, 168 MIP, 837 BUP oraz 9 AISP.

---

[2] W rozumieniu art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim oraz art. 4 pkt 15 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2245 i 2339 oraz z 2025 r. poz. 146).
[3] Art. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 2024 r. o podmiotach obsługujących kredyty i nabywcach kredytów (Dz. U. z 2025 r. poz. 146).
[4] Dotyczy danych na listopad 2025 r.

Według stanu na koniec III kwartału 2025 r. suma funduszy własnych KIP wynosiła 2,98 mld zł. Z informacji sprawozdawczych przekazanych do KNF za okres od I do III kwartału 2025 roku wynika, że KIP wykonały w tym okresie łącznie 5,27 mld transakcji płatniczych o łącznej wartości 615,39 mld zł. W tym samym okresie MIP wykonały łącznie 14,30 mln transakcji o wartości 1,69 mld zł, a KIPE wykonała 521 transakcji o łącznej wartości 43,82 mln zł. Dodatkowo, z informacji przekazanych przez KIPE wynika, że średnia wartość pieniądza elektronicznego pozostająca w obiegu wg stanu na koniec III kwartału 2025 roku wyniosła 2,06 mln zł.

W relacji do okresu od I do III kwartału 2025 roku, Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. (dalej: KIR) w systemach rozliczeniowych Elixir, Express Elixir oraz Euro Eliksir[5] przetworzyła 1,37 mld zleceń płatniczych o wartości 7,51 bln zł[6]. Mając zatem na uwadze powyższe informacje, udział wartości transakcji płatniczych wykonanych w analogicznym okresie przez KIP, KIPE i MIP (617,52 mld zł) do zleceń płatniczych przetworzonych przez KIR wynosił 8,22%.

2.2.1.7 Sektor ubezpieczeń na życie

Na koniec III kwartału 2025 r. w dziale I (ubezpieczenia na życie) 20 zakładów ubezpieczeń posiadało zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej i wszystkie te zakłady prowadziły działalność operacyjną. Zakłady ubezpieczeń na życie posiadały ok. 11,72 mln umów ubezpieczenia.

W strukturze przychodów zakładów ubezpieczeń dominowała składka przypisana brutto. W dziale ubezpieczeń na życie w okresie 3 kwartałów 2025 r. wyniosła ona 18,32 mld zł i stanowiła 27,78% łącznej składki przypisanej brutto całego sektora ubezpieczeń.

W strukturze ubezpieczeń bezpośrednich działu I na koniec III kwartału 2025 r. dominowały ubezpieczenia na życie (grupa 1), stanowiące 45,02% składki przypisanej brutto. Drugą pozycję zajmowały uzupełniające ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe (grupa 5), stanowiące 37,70% składki przypisanej brutto. Na kolejnym miejscu znalazły się ubezpieczenia grupy 3 (ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe), stanowiące 16,31% łącznej składki działu.

Zakłady ubezpieczeń na życie w okresie pierwszych trzech kwartałów 2025 r. wypłaciły odszkodowania i świadczenia brutto w wysokości 13,06 mld zł. Jednocześnie zakłady ubezpieczeń na życie na koniec trzech kwartałów 2025 r. utworzyły rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w wysokości 75,68 mld zł.

Wynik finansowy netto zakładów ubezpieczeń działu I był równy 3,20 mld zł, natomiast wartość podatku dochodowego wykazana przez ww. zakłady ubezpieczeń stanowiła kwotę 0,72 mld zł. Ogólna wartość aktywów zakładów ubezpieczeń na życie na koniec trzech kwartałów 2024 r. wyniosła 93,79 mld zł, w tym:

1) 34,10 mld zł to środki wspierające gospodarkę i finanse publiczne poprzez krajowe obligacje i inne papiery o stałej kwocie dochodu,
2) 6,84 mld zł to środki zainwestowane w akcje spółek i inne papiery o zmiennej kwocie dochodu.

Wartość kapitałów własnych zakładów ubezpieczeń na życie na koniec trzech kwartałów 2025 r. wyniosła 11,65 mld zł, co stanowiło 12,42% aktywów. Wypłacalność zakładów ubezpieczeń na życie na koniec trzech kwartałów 2025 r. kształtowała się na wysokim, bezpiecznym poziomie. Wszystkie zakłady ubezpieczeń działu I wykazały pokrycie wskaźników wypłacalności (rozumianych jako minimum z wielkości dopuszczonych środków własnych do kapitałowego wymogu wypłacalności oraz dopuszczonych podstawowych środków własnych

[5] https://www.kir.pl/aktualnosci - statystyki systemów rozliczeniowych od stycznia do września 2025 roku.
[6] Dla transakcji w Euro przyjęto kurs średni NBP w dnia 30 września 2025 roku w wysokości 4,26 zł.

do minimalnego wymogu kapitałowego), w tym 16 zakładów ubezpieczeń działu I posiadało wskaźniki wypłacalności powyżej 175%. Dla działu I największy wpływ na wielkość kapitałowego wymogu wypłacalności miały: ryzyko związane z rezygnacjami z umów, ryzyko śmiertelności, ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie i ryzyko wydatków w ubezpieczeniach na życie (w ramach ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie) oraz ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji, ryzyko koncentracji aktywów i ryzyko spreadu[7] kredytowego (w ramach ryzyka rynkowego).

Na koniec IV kwartału 2025 r. było wpisanych:

a) multiagentów (co najmniej dwa wpisy dla jednego działu) - 17 393 agentów ubezpieczeniowych,
b) agentów wyłącznych (jeden wpis tylko w dziale I) - 1 335 agentów ubezpieczeniowych

2.2.1.8 Sektor kapitałowy

Domy maklerskie

Na koniec 2025 r. działalność maklerską prowadziło 27 domów maklerskich o zróżnicowanym zakresie działalności. 13 domów maklerskich przechowywało instrumenty finansowe lub środki pieniężne klientów. Podmioty te z reguły wykonują również znacznie szerszy zakres czynności, a w związku z tym, mają większe możliwości zróżnicowania źródeł generowania przychodów.

Na koniec III kwartału 2025 r. domy maklerskie prowadziły 2 319 043 rachunki klientów, na których przechowywane były instrumenty finansowe o wartości 120,63 mld zł. Domy maklerskie prowadziły 11 062 rejestry i ewidencje papierów wartościowych, na których zapisano papiery wartościowe o wartości 19 585 117 551,23 zł. Na rachunkach pieniężnych w domach maklerskich znajdowały się środki pieniężne klientów w kwocie około jedenaście miliardów czterysta trzydzieści milionów zł.

We wrześniu 2025 r. działalność polegającą na zarządzaniu aktywami klientów prowadziło 8 domów maklerskich. Na dzień 30.09.2025 r. podmioty te zarządzały aktywami klientów o wartości około ośmiu miliardów czterysta sześćdziesiąt jeden milionów zł.

Zgodnie z danymi zawartymi we wrześniowych sprawozdaniach miesięcznych, domy maklerskie w trakcie 9 miesięcy 2025 r. wypracowały zysk netto w kwocie 597 287 784,01 zł (co stanowiło 61,13% zysku netto z 2024 r.). W dniu 30.09.2025 r. kapitał własny domów maklerskich wynosił 2 972 824 218,21 zł (stanowił 95,52% kapitału własnego wg stanu na 31.12.2024 r.), a aktywa ogółem 16 203 066 526,67 zł (co stanowiło 126,29 % aktywów ogółem z 31.12.2024r.). Dane zawarte w sprawozdaniach miesięcznych mają charakter danych wstępnych, nie podlegają weryfikacji przez biegłego rewidenta.

Biura maklerskie

Według stanu na 30.09.2025 r. biura maklerskie prowadziły 1 394 181 rachunków klientów, na których zapisane były instrumenty finansowe o wartości 361,24 mld zł oraz 765 427 rejestrów i ewidencji papierów wartościowych, na których zapisano papiery wartościowe o wartości 229 955 981 162,85 zł. Na rachunkach środków pieniężnych służących do obsługi rachunków instrumentów finansowych znajdowały się środki pieniężne klientów w kwocie 11 693 009 954,84 zł. Wykonując usługę zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, biura maklerskie zarządzały aktywami klientów o wartości 2 584 853 541,13 zł.

[7] Definicja spreadu dostępna pod linkiem: https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/BASLeksykon.xsp?id=2B4664C678D19582C1257A5600392872&litera=S, dostęp w dniu 04.03.2026 r.

2.2.1.9 Rynek kryptoaktywów[8]

Każde państwo członkowskie jest zobowiązane do wyznaczenia swoim prawem krajowym właściwego organu odpowiedzialnego za wykonywanie funkcji i obowiązków przewidzianych w Rozporządzeniu MiCA[9]. W związku z brakiem wejścia w życie w Polsce odpowiedniej ustawy żaden krajowy organ administracji publicznej nie został wyznaczony na terytorium RP jako właściwy organ w odniesieniu do:

1) oferujących, osób ubiegających się o dopuszczenie do obrotu kryptoaktywów innych niż tokeny powiązane z aktywami („ART") lub tokeny będące e-pieniądzem („EMT"),
2) emitentów Art,
3) dostawców usług w zakresie kryptoaktywów.

Obecnie ma miejsce tzw. stan przejściowy. Przepis art. 143 ust. 3 Rozporządzenia MiCA umożliwia kontynuowanie prowadzenia działalności przez podmioty świadczące usługi w zakresie kryptoaktywów, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym do 1 lipca 2026 roku lub do momentu uzyskania zezwolenia lub do momentu odmowy udzielenia im takiego zezwolenia, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Wspomniane zasady okresu przejściowego mają zastosowanie do działalności podmiotów, które przed dniem rozpoczęcia stosowania Rozporządzenia MiCA działały zgodnie z obowiązującym prawem krajowym. Oznacza to, że w okresie przejściowym takie podmioty muszą przestrzegać wymogów prawa krajowego, na podstawie których działały przed 30 grudnia 2024 roku[10], a przepisy Rozporządzenia MiCA znajdą zastosowanie do ich działalności dopiero od dnia uzyskania przez nie zezwolenia.

Podmiotami mogącymi prowadzić działalność na powyższych zasadach są w Polsce przede wszystkim podmioty wpisane do rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych, prowadzonego przez Izbę Administracji Skarbowej w Katowicach. W ramach okresu przejściowego, podmioty świadczące usługi w zakresie kryptoaktywów działają na podstawie przepisów krajowych. Nie ma możliwości zastosowania wobec nich zasad Rozporządzenia MiCA, w tym zasad działania transgranicznego odnoszących się do dostawców usług w zakresie kryptoaktywów oraz zasad dotyczących transgranicznego oferowania oraz dopuszczania kryptoaktywów do obrotu[11].

Instytucjami obowiązanymi określonymi w art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy AML/CTF są podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług w zakresie: wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi i środkami płatniczymi, wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi, pośrednictwa w wymianie, o której mowa w lit. a lub b, prowadzenia rachunków, o których mowa w ust. 2 pkt 17 lit. e ustawy AML/CTF, tj. prowadzonych w formie elektronicznej zbiorów danych identyfikacyjnych zapewniających osobom uprawnionym możliwość korzystania z jednostek walut wirtualnych (w tym przeprowadzania transakcji ich wymiany).

Zgodnie z informacją zawartą na stronie Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, wg stanu na 19.03.2026 r., w rejestrze działalności w zakresie walut wirtualnych były wpisane 1 239[12] podmiotów.

---

[8] Stanowisko UKNF w związku z brakiem wyznaczenia w Polsce organu właściwego w zakresie nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów: https://www.knf.gov.pl/?articleId=96997&p_id=18, data publikacji: 10.02.2026 r., dostęp w dniu 17.03.2026 r.

[9] Zgodnie z art. 93 ust. 1 Rozporządzenia MiCA.

[10] Rozporządzenie MiCA w pełnym zakresie jest stosowane na całym obszarze Unii Europejskiej od 30 grudnia 2024 roku.

[11] Art. 11 ust. 1, art. 16 ust. 3 i 4, art. 59 ust. 7, art. 65 Rozporządzenia MiCA.

[12] https://www.slaskie.kas.gov.pl/izba-administracji-skarbowej-w-katowicach/zalatwianie-spraw/rejestr-dzialalnosci-w-zakresie-walut-wirtualnych/-/asset_publisher/R7Yl/content/rejestr-dzialalnosci-w-zakresie-walut-wirtualnych?redirect=https%3A%2F%2Fwww.slaskie.kas.gov.pl%2Fizba-administracji-skarbowej-w-katowicach%2Fzalatwianie-spraw%2Frejestr-dzialalnosci-w-zakresie-walut wirtualnych%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_R7Yl%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%

Liczba bitomatów w Polsce systematycznie wzrasta. Dynamika wzrostu liczby instalacji tych urządzeń wskazuje, że przybywa osób, które są zainteresowane szybką wymianą kryptowalut, np. na gotówkę (pomimo wysokich kwot prowizji od takich transakcji). W jednym bitomacie możemy także dokonywać kupna/sprzedaży poszczególnych rodzajów kryptowalut. Zgodnie z informacją ze strony *Coin ATM Radar*, wg stanu na 02.03.2026 r., w Polsce funkcjonuje co najmniej 328 bitomatów (wobec 291 tych urządzeń w 2024 r.).

Kantory kryptowalut świadczą swoje usługi zarówno w Internecie, jak i w stacjonarnych punktach usługowych. Umożliwiają one swoim klientom zakup lub sprzedaż określonej ilości jednostek zdecentralizowanych walut wirtualnych. Nie oferują one usług w zakresie przechowywania tych jednostek lub też kluczy prywatnych umożliwiających dostęp do nich.

Z kolei giełdy kryptowalut świadczą szerszy zakres usług. Transakcje kupna i sprzedaży jednostek kryptowalut mogą być zawierane z giełdą kryptowalut, jak również – na podstawie kojarzenia ofert kupna i sprzedaży jej klientów – pomiędzy różnymi ich użytkownikami. Ponadto, oferują one swoim klientom prowadzenie portfeli elektronicznych na ich rzecz.

2.2.1.10 Pozostałe podmioty

Banki powiernicze

Zgodnie ze stanem na 30.09.2025 r., banki powiernicze (inaczej banki prowadzące rachunki papierów wartościowych. Aktualna ich lista znajduje się na stronie KNF[13]) prowadziły 38 516 rachunków klientów, na których zapisane były instrumenty finansowe o wartości 1 268,25 mld zł. W 4 316 rejestrach i ewidencjach papierów wartościowych zapisano instrumenty o wartości 14,52 mld zł.

Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych

Na dzień 31 grudnia 2025 r. zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego posiadało 55 towarzystw funduszy inwestycyjnych, a łączna wartość zarządzanych przez TFI aktywów wynosiła 572,9 mld zł. Według stanu na koniec 2025 r. towarzystwa zarządzały 559 funduszami inwestycyjnymi, przy czym powyższa liczba uwzględnia również fundusze w likwidacji. Na łączną liczbę funduszy inwestycyjnych składały się 40 fundusze inwestycyjne otwarte, 59specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz 460 funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Łączna wartość aktywów funduszy inwestycyjnych według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. kształtowała się na poziomie 491,9 mld zł. Z kolei wartość zarządzanych przez TFI portfeli, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, wyniosła 79,2 mld zł.

Wartość aktywów zgromadzonych w funduszach inwestycyjnych według stanu na koniec 2025 r. odpowiadała około 13% PKB za 2024 r. oraz około 20% kapitalizacji Giełdy Papierów Wartościowych na koniec grudnia 2025 r. Należy ponadto wskazać, że suma aktywów funduszy inwestycyjnych na koniec 2025 r. była o 68% wyższa od wartości aktywów otwartych funduszy emerytalnych.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. suma aktywów towarzystw funduszy inwestycyjnych wyniosła 4,02 mld zł, z czego 43% stanowiły środki pieniężne w kwocie 1,71 mld zł. Suma kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2025 r. była równa 3,05 mld zł. W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. suma wyników finansowych netto towarzystw funduszy inwestycyjnych wyniosła 1,37 mld zł.

W 2025 r. towarzystwa funduszy inwestycyjnych wypracowały łącznie przychody na poziomie 4,97 mld zł , na które składały się przede wszystkim przychody z tytułu zarządzania funduszami inwestycyjnymi na poziomie 4,68 mld zł. Suma kosztów ogółem poniesionych przez

3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn2%26p_p_col_count%3D1#p_p_id_101_INSTANCE_R7Yl_, dostęp w dniu 02.03.2026 r.

[13]https://www.knf.gov.pl/podmioty/Podmioty_rynku_kapitalowego/Banki_prowadzace_rachunki_papierow_wartosciowych

towarzystwa funduszy inwestycyjnych w 2025 r. wyniosła 3,27 mld zł, z czego 23% stanowiły koszty zmienne dystrybucji w kwocie 0,76 mld zł.

Podmioty prowadzące działalność kantorową[14]

Prezes Narodowego Banku Polskiego, wykonując zadania określone ustawą z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1131) i ustawą AML/CFT, prowadzi rejestr działalności kantorowej, wykonuje kontrolę działalności kantorowej i kontrolę wypełniania przez przedsiębiorców prowadzących działalność kantorową obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także nakłada kary administracyjne w zakresie naruszeń stwierdzonych w wyniku kontroli.

Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2025 r. do rejestru wpisanych było 2 137 przedsiębiorców prowadzących działalność kantorową i 4 555 kantorów. Działalność kantorowa, według stanu na 31 grudnia 2025 r., wykonywana była w 4 350 kantorach, a w 205 działalność była zawieszona.

Tabela 1 Wartość skupionych i sprzedanych w kantorach walut obcych w IV kw. 2024 r. oraz w I, II i III kw. 2025 r.

Okres	skup walut obcych w mln PLN	sprzedaż walut obcych w mln PLN	saldo obrotów w mln PLN
IV kw. 2024 r.	20 712	12 620	8 092
I kw. 2025 r.	14 958	14 128	830
II kw. 2025 r.	19 820	14 072	5 748
III kw. 2025 r.	19 721	15 489	4 232

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez NBP.

Pozostałe instytucje na rynku finansowym

Oprócz ww. Instytucji obowiązanych funkcjonują także inne Instytucje obowiązane działające na rynku finansowym.

W zakresie definicji instytucji finansowych ustawa AML/CTF odsyła do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 38), która w art. 4 ust. 1 pkt 7 definiuje ją jako *„instytucję finansową, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 26 Rozporządzenia nr 575/2013*". Przywoływany przepis rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE. L Nr 176 z dnia 27 czerwca 2013 r., str. 1) wskazuje natomiast, że *„«instytucja finansowa» oznacza przedsiębiorstwo inne niż instytucja*[15]*, którego podstawową działalnością jest nabywanie pakietów akcji lub wykonywanie co najmniej jednego spośród rodzajów działalności wymienionych w pkt 2-12 i pkt 15 załącznika I do dyrektywy 2013/36/UE, pojęcie to obejmuje finansowe spółki holdingowe, finansowe spółki holdingowe o działalności mieszanej, instytucje płatnicze w rozumieniu dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego i spółki zarządzania aktywami, nie obejmuje jednak ubezpieczeniowych spółek holdingowych i ubezpieczeniowych spółek holdingowych prowadzących działalność mieszaną*".

Tym samym za instytucje finansowe będące innymi Instytucjami obowiązanymi wskazanymi w ustawie AML/CTF należy uznać przedsiębiorstwa faktoringowe, leasingowe (w zakresie leasingu finansowego) oraz podmioty, których podstawową działalnością jest *„doradztwo dla przedsiębiorstw gospodarczych w zakresie struktury kapitałowej, strategii przemysłowej i kwestii*

[14] Oprócz przedsiębiorców prowadzących działalność kantorową, banków oraz oddziałów instytucji kredytowych wymianą walut zajmują się także inne podmioty, prowadzące wymianę walut za pośrednictwem Internetu. Ponadto, funkcjonują też podmioty świadczące usługi polegające na zbieraniu i kojarzeniu zleceń zamiany walut od różnych klientów i organizujące/umożliwiające taką wymianę pomiędzy nimi. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy AML/CTF są one instytucjami obowiązanymi.

[15] Zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia 575/2013 jako „instytucję kredytową lub firmę inwestycyjną".

z nimi związanych, jak również doradztwo i usługi dotyczące łączenia się oraz nabywania przedsiębiorstw gospodarczych[16]".

Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego[17] z dnia 02.03.2026 r. dotyczącymi podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON wiadomo, że wg stanu na koniec 2025 r. było zarejestrowanych 606 (wobec 601 w 2024 r.) podmiotów gospodarczych deklarujących prowadzenie działalności gospodarczej w branży leasing finansowy – PKD 64.91Z. Zgodnie z ww. danymi GUS najwięcej firm z branży było zarejestrowanych w województwie mazowieckim – 222 (wobec 217 w 2024 r.).

Leasing finansowy (kapitałowy, inwestycyjny) polega na przekazaniu przez finansującego (leasingodawcę) na czas oznaczony prawa do użytkowania określonych składników majątku trwałego (lub prawa do użytkowania i pobierania pożytków) korzystającemu (leasingobiorcy) w zamian za odpowiednie opłaty (raty leasingowe). Prawo własności środka trwałego może, ale nie musi być ostatecznie przeniesione na dzierżawcę. Tego rodzaju dzierżawa obejmuje wszystkie lub praktycznie wszystkie koszty (włączając odsetki).

Z danych GUS[18] zawartych w kwartalnej informacji o podmiotach gospodarki narodowej, wg stanu na 31 grudnia 2025 r. wynika, że w krajowym rejestrze urzędowym gospodarki narodowej REGON (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) było zarejestrowanych ogółem 8 256 (wobec 8 194 w roku 2024) podmiotów wskazujących na prowadzenie działalności w zakresie określonym kodem PKD – 64.99Z, tj. pozostałej finansowej działalności usługowej, gdzie indziej niesklasyfikowanej, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych (ta podklasa obejmuje m.in. działalność w zakresie faktoringu).

Oprócz ww. instytucji finansowych, również Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW S.A.), a także spółka, której przekazała wykonywanie czynności z zakresu, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U z 2024r, poz. 722), są Instytucjami obowiązanymi w zakresie, w jakim prowadzą rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze. KDPW S.A. oraz KDPW_CCP[19], obok GPW S.A. oraz BondSpot S.A., są zaliczane przez KNF do podmiotów infrastruktury rynku kapitałowego. KDPW S.A. jest centralnym depozytem papierów wartościowych, a do jego zadań należy między innymi prowadzenie oraz nadzorowanie systemu rejestracji papierów wartościowych oraz systemu rozrachunku transakcji zawieranych w obrocie instrumentami finansowymi, a także nadzór nad zgodnością wielkości emisji z liczbą papierów wartościowych znajdujących się w obrocie, obsługa zdarzeń korporacyjnych, realizacja zobowiązań emitentów, a także prowadzenie obowiązkowego systemu rekompensat. Z kolei KDPW_CCP SA jest izbą rozliczeniową, w której KDPW posiada 100% udział w kapitale zakładowym.

---

[16] Pkt 9 załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz. Urz. UE. L Nr 176 z 27.06.2013, str. 338).

[17] https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup podmiotow/kwartalna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-rok-2025,7,15.html – dostęp w dniu 02.03.2026 r.

[18] Ibidem.

[19] KDPW_CCP (ang. *Central Counterparty*) pełni funkcję izby rozliczeniowej w oparciu o model tzw. centralnego kontrpartnera, jej zadaniem jest rozliczanie transakcji zawieranych na rynku regulowanym, rynku OTC oraz w alternatywnych systemach obrotu, a także prowadzenie systemu zabezpieczania płynności rozliczeń. Ważną cechą KDPW_CCP jest posiadanie kapitału własnego, który może zostać użyty w ramach systemu gwarantowania rozliczeń, pozytywnie wpływając na bezpieczeństwo rozliczeń oraz solidnych ram kompleksowego zarządzania wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, na które jest lub może być narażony. Zgodnie z międzynarodowymi standardami 1 lipca 2011 roku KDPW_CCP została wydzielona ze struktur Krajowego Depozytu, jednak akcje spółki pozostały w 100 proc. własnością KDPW. Akcjonariuszami Spółki mogą być wyłącznie: KDPW S.A., spółki prowadzące rynki regulowane na terytorium RP, NBP, a także będące uczestnikami KDPW lub uczestnikami systemu rozliczeń prowadzonego przez Spółkę: banki, firmy inwestycyjne oraz zagraniczne firmy inwestycyjne, źródło: https://www.kdpwccp.pl/pl/grupa-kdpw.html, dostęp w dniu 09.03.2026 r.

2.2.2 Kategorie Instytucji obowiązanych niefinansowych

2.2.2.1 Instytucje obowiązane wykonujące zawody prawnicze

Zawody prawnicze są zawodami zaufania publicznego, których zakres i sposób wykonywania został opisany w przepisach szczegółowych. Mają one zwykle reglamentowany charakter, tj. podlegają kontroli zarówno ze strony państwa, jak i poszczególnych korporacji.

Wykonywanie wolnego zawodu łączy się z posiadaniem wysokich umiejętności i wiedzy. Zgodnie z art. 1 § 1-2 ustawy z dnia 19 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1001 z późn. zm.) notariusz w zakresie swoich uprawnień działa jako osoba zaufania publicznego, korzystając z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym, a czynności notarialne, dokonywane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego. Jego zadania mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa i prawidłowości obrotu prawnego (według art. 80 § 2 ww. ustawy podczas dokonywania czynności notarialnych notariusz jest obowiązany czuwać nad należytym zabezpieczeniem praw i słusznych interesów stron oraz innych osób, dla których czynność ta może powodować skutki prawne).

Według informacji Krajowej Rady Notarialnej, na dzień 02.03.2026 r., zawód notariusza wykonywało 4 031 osób[20] (wobec 4 045 osób w roku 2025).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 13 i 13a ustawy AML/CTF, notariusze są Instytucjami obowiązanymi w zakresie, w jakim wykonują czynności dokonywane w formie aktu notarialnego, obejmujące:

1) przeniesienie własności wartości majątkowej, w tym sprzedaż, zamianę lub darowiznę ruchomości lub nieruchomości;
2) zawarcie umowy działu spadku, zniesienia współwłasności, dożywocia, renty w zamian za przeniesienie własności nieruchomości oraz o podział majątku wspólnego;
3) przeniesienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, prawa użytkowania wieczystego oraz ekspektatywy[21] odrębnej własności lokalu;
4) wniesienie wkładu niepieniężnego po założeniu spółki;
5) zawarcie umowy dokumentującej wniesienie lub podwyższenie wkładów do spółki albo wniesienie lub podwyższenie kapitału zakładowego;
6) przekształcenie lub połączenie spółek;
7) zbycie przedsiębiorstwa;
8) zbycie udziałów w spółce;
9) prowadzenie rejestru akcjonariuszy prostych spółek akcyjnych oraz podejmowanie związanych z tym czynności.

Adwokatem jest prawnik świadczący pomoc prawną w oparciu o ustawę z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1564 z późn. zm.). Adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – w zakresie określonym tymi przepisami.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Krajowym Rejestrze Adwokatów i Aplikantów, prowadzonym przez Naczelną Izbę Adwokacką, na dzień 02.03.2026 r., było 23 584 adwokatów (wobec 22 893 wg stanu na 14.04.2025 r.) wykonujących aktywnie swój zawód, a także 117 (wobec 108 wg stanu na 14.04.2025 r.) prawników zagranicznych świadczących pomoc prawną[22].

Z kolei radcą prawnym jest prawnik świadczący pomoc prawną w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 499 z późn. zm.).

[20] https://krn.org.pl - informacja na stronie z zakładki Europejski Spis Notariuszy – wyszukiwarka, dostęp w dniu 02.03.2026 r.
[21] Ekspektatywa to stan oczekiwania na ustanowienie odrębnej własności lokalu. Czas jej obowiązywania występuje między podpisaniem umowy o budowę lokalu i trwa do wyodrębnienia mieszkania oraz wpisu do księgi wieczystej.
[22] https://rejestradwokatow.pl/, dostęp w dniu 02.03.2026 r.

W szczególności udziela on porad i konsultacji prawnych, sporządza opinie prawne, opracowuje projekty aktów prawnych oraz występuje przed urzędami i sądami w charakterze pełnomocnika lub obrońcy (w tym przed Sądem Najwyższym, Trybunałem Konstytucyjnym, Naczelnym Sądem Administracyjnym, Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskim Trybunałem Praw Człowieka).

Według informacji zawartych w wyszukiwarce radców prawnych, udostępnionej przez Krajową Izbę Radców Prawnych, na dzień 02.03.2026 r., było 56 350 radców prawnych (wobec 54 810 radców prawnych wg stanu na 14.02.2025 r.)[23].

Adwokaci, podobnie jak radcowie prawni i prawnicy zagraniczni są Instytucjami obowiązanymi w zakresie, w jakim świadczą na rzecz klienta pomoc prawną lub czynności doradztwa podatkowego, dotyczące:

1) kupna lub sprzedaży nieruchomości, przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa;
2) zarządzania środkami pieniężnymi, instrumentami finansowymi lub innymi aktywami klienta;
3) zawierania umowy o prowadzenie rachunku bankowego, rachunku papierów wartościowych lub wykonywania czynności związanych z prowadzeniem tych rachunków;
4) wnoszenia wkładu do spółki kapitałowej lub podwyższenia kapitału zakładowego spółki kapitałowej;
5) tworzenia, prowadzenia działalności lub zarządzania spółkami kapitałowymi lub trustami.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy AML/CTF Instytucjami obowiązanymi są przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców, niebędący innymi Instytucjami obowiązanymi, którzy świadczą usługi polegające na:

1) tworzeniu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
2) pełnieniu funkcji członka zarządu lub umożliwianiu innej osobie pełnienia tej funkcji lub podobnej funkcji w osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
3) zapewnianiu siedziby, adresu prowadzenia działalności lub adresu korespondencyjnego oraz innych pokrewnych usług osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
4) działaniu lub umożliwieniu innej osobie działania jako powiernik trustu, który powstał w drodze czynności prawnej;
   działaniu lub umożliwieniu innej osobie działania jako osoba wykonująca prawa z akcji lub udziałów na rzecz podmiotu innego niż spółka notowana na rynku regulowanym podlegającym wymogom dotyczącym ujawniania informacji zgodnie z prawem UE lub podlegająca równoważnym standardom międzynarodowym.

Zgodnie z informacją zawartą na stronie Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, wg stanu na dzień 02.03.2026 r., w rejestrze działalności na rzecz spółek i trustów były wpisane 2 292 podmioty (wobec stanu 2 183 podmiotów na dzień 24.02.2025 r.[24]).

[23] https://rejestrradcow.pl/, dostęp w dniu 02.03.2026 r.
[24] https://www.slaskie.kas.gov.pl/izba-administracji-skarbowej-w-katowicach/zalatwianie-spraw/rejestr-dzialalnosci-na-rzecz-spolek-lub-trustow, dostęp w dniu 02.03.2026 r.

2.2.2.2 Doradcy podatkowi i biegli rewidenci

Doradcy podatkowi wykonują swój zawód zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (tj. Dz. U. z 2021, poz. 2117). Według art. 2 ust. 1 ww. ustawy, do czynności doradztwa podatkowego należy:

1) udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami;
2) prowadzenie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg rachunkowych, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;
3) sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań oraz deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie;
4) reprezentowanie podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pierwszym podpunkcie.

Czynności wskazane w pierwszym i ostatnim podpunkcie mogą wykonywać jedynie wskazane w ww. ustawie podmioty, tj. osoby fizyczne wpisane na listę doradców podatkowych, adwokaci oraz radcowie prawni, a w przypadku czynności wskazanych w pierwszym podpunkcie – również biegli rewidenci. Dodatkowo, uprawnienia do zawodowego wykonywania czynności, z podpunktu pierwszego i czwartego mają także (o ile wykonują te czynności wyłącznie przez wskazane w poprzednim zdaniu osoby zatrudnione w tych podmiotach):

1) organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków;
2) firmy audytorskie uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do badania sprawozdań finansowych;
3) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, które spełniają warunki wskazane w art. 4 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

Zawodowe wykonywanie czynności doradztwa podatkowego podlega ochronie ustawowej, a wykonywanie ich przez podmioty nieuprawnione jest zabronione i podlega karze grzywny. Na doradcy podatkowym ciąży obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu.

Doradcy podatkowi, w przypadku świadczenia na rzecz klienta pomocy prawnej lub czynności doradztwa podatkowego, są Instytucjami obowiązanymi w takim samym zakresie, jak adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni. Ponadto, są Instytucjami obowiązanymi w związku z wykonywaniem czynności doradztwa podatkowego innych niż wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy AML/CTF.

Na liście doradców podatkowych, zgodnie z dokonanym sprawdzeniem z dnia 02.03.2026 r., było wpisanych 9 217 osób (wobec 8 942 osób wg stanu na 18.02.2025 r.).

Biegli rewidenci wykonują swój zawód na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1891 z późn. zm.). Zgodnie z art. 3 ust. 1 ww. ustawy w ramach swojej pracy biegły rewident wykonuje czynności rewizji finansowej oraz świadczy usługi atestacyjne inne niż czynności rewizji finansowej, niezastrzeżone do wykonywania przez biegłych rewidentów, a także usługi pokrewne. Swój zawód może wykonywać jako: osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą we własnym imieniu i na własny rachunek albo wspólnik firmy audytorskiej, albo osoba fizyczna pozostająca w stosunku pracy z firmą audytorską, albo osoba fizyczna (w tym osoba prowadząca działalność gospodarczą w innym niż wymienionym zakresie), która zawarła umowę cywilnoprawną z firmą audytorską.

Zgodnie z informacjami z rejestru biegłych rewidentów, prowadzonego przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów – biegłych rewidentów było 4 848[25] (wobec 4 829 wg stanu na 13.03.2024 r.) oraz 1 160[26] firm audytorskich (wobec 1 187 wg stanu na 13.03.2024 r.).

2.2.2.3 Podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier w karty i gier na automatach

Funkcjonowanie rynku gier hazardowych reguluje ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 595 z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy. Zgodnie z nimi grami hazardowymi są gry losowe, zakłady wzajemne, gry w karty oraz gry na automatach. W art. 2 ust. 1-5a przywołanej ustawy, zawarto słownik pojęć wyjaśniających różne rodzaje hazardu. Zgodnie z definicjami ustawowymi można wymienić m.in.:

1) Grami losowymi są gry (w tym urządzane przez sieć Internet), o wygrane pieniężne lub rzeczowe, których wynik w szczególności zależy od przypadku. Są to: gry liczbowe, loterie pieniężne, gra telebingo, gry cylindryczne, gry w kości, gra bingo pieniężna, gra bingo fantowe, loterie fantowe, loterie promocyjne, loterie audioteksowe.
2) Zakładami wzajemnymi są zakłady o wygrane pieniężne lub rzeczowe, polegające na odgadywaniu: wyników sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt, w których uczestnicy wpłacają stawki, a wysokość wygranej zależy od łącznej kwoty wpłaconych stawek – totalizatory oraz zaistnienia różnych zdarzeń, w tym zdarzeń wirtualnych, w których uczestnicy wpłacają stawki, a wysokość wygranych zależy od umówionego, między przyjmującym zakład a wpłacającym stawkę, stosunku wpłaty do wygranej – bukmacherstwo. Przez zdarzenia wirtualne rozumie się generowane komputerowo zdarzenia dotyczące sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt.
3) Grami na automatach są gry na urządzeniach mechanicznych, elektromechanicznych lub elektronicznych, w tym komputerowych oraz gry odpowiadające zasadom gier na automatach urządzane przez sieć Internet o wygrane pieniężne lub rzeczowe, w których gra zawiera element losowości. Również w przypadku gdy gry te są organizowane w celach komercyjnych, w których grający nie ma możliwości uzyskania wygranej pieniężnej lub rzeczowej, ale gra ma charakter losowy.
4) Grami w karty są gry black jack, poker i baccarat, jeżeli są rozgrywane o nagrody pieniężne lub rzeczowe.

W 2025 r. suma wpływów z tytułu podatku od gier w 2025 r do budżetu państwa wyniosła 6 235 599 tys. PLN[27]. Stanowi to wzrost o około 17% w relacji do 2024 r. Poniżej zostały zaprezentowane kluczowe dane w podziale na poszczególne rodzaje gier:

1) Zakłady wzajemne: 2 250 117 tys. PLN,
2) Gry kasynowe przez internet: 1 361 583 tys. PLN,
3) Gry liczbowe: 1 135 834 tys. PLN,
4) Loterie pieniężne: 601 196 tys. PLN,
5) Kasyna gry: 588 959 tys. PLN,
6) Gry na automatach w salonach gier: 271 023 tys. PLN,
7) Loterie audioteksowe: 26 874 tys. PLN,
8) Loterie fantowe: 13 tys. PLN.

Gry kasynowe przez internet oraz zakłady wzajemnie odpowiadają za ponad 58% wszystkich wpływów z tytułu podatku od gier w 2025 r. Udział gier kasynowych przez internet rozwija się sprawniej niż tradycyjnych, stacjonarnych kasyn.

Prowadzenie działalności w zakresie gier liczbowych, loterii pieniężnych, gry telebingo oraz gier na automatach poza kasynem gry, a także urządzanie gier hazardowych przez sieć Internet

[25] https://www.pibr.org.pl/pl/search/auditor?name=&fa_name=, dostęp w dniu 02.03.2026 r.
[26] https://strefa.pana.gov.pl/wyszukiwarka/, dostęp w dniu 02.03.2026 r.
https://www.podatki.gov.pl/media/d4yh1eut/podatek-od-gier-wed%C5%82ug-kwarta%C5%82%C3%B3w-za-lata-2018-2025.xlsx,, dostęp w dniu 03.03.2026 r.

(z wyjątkiem zakładów wzajemnych i loterii promocyjnych), jest objęte monopolem państwa. Wykonywanie monopolu państwa należy do ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, który tworzy w tym celu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, jednoosobowe spółki Skarbu Państwa.

Na podstawie ww. ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych urządzanie gier hazardowych wymaga – w zależności od rodzaju gry – koncesji lub zezwolenia ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo uzyskania zezwolenia właściwego dyrektora Izby Administracji Skarbowej (IAS). Według stanu na 02.03.2026 r. wydanych było 49[28] koncesji na prowadzenie kasyna gry, określających lokalizację każdego z kasyn. Na ww. dzień było ogółem 17[29] legalnych, działających podmiotów na rynku zakładów wzajemnych, które posiadały zezwolenia Ministra Finansów na urządzanie zakładów wzajemnych. W tym, zezwolenie Ministra Finansów na urządzanie zakładów wzajemnych w punktach naziemnych posiadało 5 podmiotów, natomiast zezwolenie Ministra Finansów na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie zakładów wzajemnych przez Internet posiadały wszystkie 17 podmiotów. Jednocześnie, odnotowano jeden - podmiot, który posiadał możliwość urządzania i prowadzenia działalności w zakresie innych gier hazardowych w sieci Internet. Te gry to gry na automatach, gry w karty, gry cylindryczne, gry w kości (strona www.totalcasino.pl) oraz gry liczbowe i loterie pieniężne (strona www.lotto.pl).

2.2.2.4 Operatorzy pocztowi

Zgodnie z art. 3 pkt 12 ustawy z 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1640), operatorem pocztowym jest przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności pocztowej, na podstawie wpisu do rejestru operatorów pocztowych. Prawo pocztowe przewiduje także istnienie operatora wyznaczonego, tj. szczególnego rodzaju operatora pocztowego, który jest obowiązany do świadczenia usług pocztowych. Decyzją prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2026 r. operatorem wyznaczonym do pełnienia powszechnych usług pocztowych w Rzeczpospolitej Polskiej jest Poczta Polska S.A.

Według informacji zawartych w rejestrze operatorów pocztowych, prowadzonym przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zgodnie z dokonanym sprawdzeniem z dnia 02.03.2026 r. było 231 operatorów pocztowych (wobec 259 wg stanu na 20.02.2025 r.).

2.2.2.5 Fundacje i stowarzyszenia

Fundacja jest to forma prawna organizacji pozarządowej, w której istotnym elementem jest kapitał przeznaczony na określony cel. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (tj. Dz. U z 2023 r. poz. 166) *„fundacja może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami”*. Fundacje mogą realizować jednocześnie kilka celów.

Zgodnie z informacją sygnalną Centralnego Ośrodka Informacji Gospodarczych z dnia 02.03.2026 r. w Polsce było 39 584[30] fundacji (dane wg stanu na 31.12.2025 r.).

Fundacje są Instytucjami obowiązanymi w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

---

[28] https://podatki-arch.mf.gov.pl/pozostale-podatki/gry-hazardowe/kasyna-gry/, dostęp w dniu 02.03.2026 r.

[29] https://podatki-arch.mf.gov.pl/pozostale-podatki/gry-hazardowe/zaklady-wzajemne-i-gry-hazardowe-przez-internet/

[30] https://www.coig.com.pl/wykaz_lista_fundacji_ngo_organizacje_pozytku_publicznego.php, dostęp w dniu 02.03.2026 r.

Stowarzyszenie jest podstawową formą organizacyjno-prawną, w której realizowane jest zagwarantowane konstytucyjnie jedno z najistotniejszych praw obywatelskich – prawo wolności swobodnego zrzeszania się i podejmowania wspólnych działań. Według art. 2 ust. 1 ustawy z 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261) jest ono „dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych".

Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwala akty wewnętrzne dotyczące jego działalności, a jego działalność opiera się na pracy społecznej swoich członków. Do prowadzenia swych spraw stowarzyszenie może zatrudniać pracowników, w tym swoich członków.

Zgodnie z informacją sygnalną Centralnego Ośrodka Informacji Gospodarczych z dnia 02.03.2026 r. w Polsce było 76 818[31] stowarzyszeń.

Instytucjami obowiązanymi są jedynie stowarzyszenia posiadające osobowość prawną, w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

2.2.2.6 Pozostałe niefinansowe Instytucje obowiązane

Grupą Instytucji obowiązanych są również podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie obrotu nieruchomościami. W przypadku takiej działalności może uczestniczyć pośrednik[32] – przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą z zakresu pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami polega na odpłatnym wykonywaniu czynności zmierzających do zawarcia przez inne osoby umów. Zakres czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami określa umowa pośrednictwa. Umowa wymaga formy pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności. Nie jest możliwe podanie faktycznej liczby pośredników w obrocie nieruchomościami, bowiem każdy przedsiębiorca może wykonywać czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami pod warunkiem posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem tych czynności.

Z danych GUS zawartych w kwartalnej informacji o podmiotach gospodarki narodowej, wg stanu na 31 grudnia 2025 r., w krajowym rejestrze urzędowym gospodarki narodowej REGON (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne), było zarejestrowanych ogółem 25 105 podmiotów (wobec 23 876 w 2024 r.) wskazujących na prowadzenie działalności w zakresie określonym kodem Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – 6831Z, tj. pośrednictwa w obrocie nieruchomościami[33].

Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych – zgodnie z art. 76a ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.) – jest działalnością gospodarczą, w rozumieniu przepisów ww. ustawy - Prawo przedsiębiorców, polegającą na świadczeniu usług w zakresie:

1) prowadzenia, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym;
2) okresowego ustalania lub sprawdzania drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów;

---

[31] Ibidem.

[32] Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy AML/CTF pośrednicy w obrocie nieruchomościami w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami są instytucją obowiązaną z wyłączeniem czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami zmierzających do zawarcia umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości lub ich części, w której miesięczny czynsz został określony w wysokości mniejszej niż równowartość 10 000 euro.

[33] https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/kwartalna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-rok-2025,7,15.html, dostęp w dniu 02.03.2026 r.

3) wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego;
4) sporządzania sprawozdań finansowych;
5) gromadzenia i przechowywania dowodów księgowych oraz pozostałej dokumentacji przewidzianej ww. ustawą.

Działalność polegającą na usługowym prowadzeniu ksiąg rachunkowych może wykonywać każdy przedsiębiorca, pod warunkiem, że czynności z zakresu prowadzenia ksiąg będą wykonywane przez osoby, które mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwo skarbowe oraz za przestępstwa określone w rozdziale 9 ww. ustawy. Dodatkowym warunkiem prowadzenia takiej działalności jest wymóg, aby przedsiębiorca, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania działalności, zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Ponadto, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 15a ustawy AML/CTF Instytucjami obowiązanymi są także przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców, których podstawową działalnością gospodarczą jest świadczenie usług polegających na sporządzaniu deklaracji, prowadzeniu ksiąg podatkowych, udzielaniu porad, opinii lub wyjaśnień z zakresu przepisów prawa podatkowego lub celnego, niebędący innymi Instytucjami obowiązanymi.

Z danych GUS zawartych w kwartalnej informacji o podmiotach gospodarki narodowej, wg stanu na 31 grudnia 2025 r., w krajowym rejestrze urzędowym gospodarki narodowej REGON (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne), było zarejestrowanych ogółem 32 135 podmiotów (wobec 28 957 podmiotów w stanu na 31 grudnia 2024 r.) wskazujących na prowadzenie działalności w zakresie określonym kodem PKD – 8211Z, tj. związanej z administracyjną obsługą biura[34]. Podklasa ta obejmuje „działalność związaną z codzienną administracyjną obsługą biura, taką jak: recepcja, planowanie finansowe, rachunkowość, księgowość, obsługa personelu i dostarczanie poczty, wykonywaną na zlecenie".

Jedną z czynności bankowych określonych w art. 5 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe* są czynności polegające na udostępnieniu skrytki sejfowej, o ile czynności te są wykonywane przez banki. Jednak udostępnianie skrytek sejfowych może być również przedmiotem działalności gospodarczej w rozumieniu *ustawy - Prawo przedsiębiorców*.

Relatywnie szeroką kategorią instytucji obowiązanych, obejmujących podmioty gospodarcze działające w różnych branżach, są przedsiębiorcy przyjmujący lub dokonujący płatności za towary w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane. Jakkolwiek art. 19 *ustawy - Prawo przedsiębiorców* wskazuje na obowiązek przedsiębiorców dokonywania i przyjmowania płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą za pośrednictwem ich rachunków płatniczych, w każdym przypadku, gdy jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15 000 zł lub równowartość tej kwoty, to jednak odnosi się on tylko do transakcji pomiędzy przedsiębiorcami.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 24a *ustawy AML/CTF* instytucjami obowiązanymi są przedsiębiorcy w rozumieniu *ustawy – Prawo przedsiębiorców* prowadzący działalność polegającą na:

1) obrocie lub pośrednictwie w obrocie dziełami sztuki, przedmiotami kolekcjonerskimi oraz antykami w rozumieniu art. 120 ust. 1 pkt 1-3 *ustawy z dnia 11 marca 2004 r.*

[34] https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/kwartalna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-rok-2025,7,14.html, dostęp w dniu 24.02.2025 r.

o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2024 r. poz. 361, z późn. zm.), w tym gdy działalność taka jest prowadzona w galeriach sztuki lub domach aukcyjnych lub z wykorzystaniem *wolnego portu* rozumianego jako strefa lub pomieszczenie, w których towary są traktowane jako nieznajdujące się na obszarze celnym państw członkowskich lub państw trzecich, w tym z wykorzystaniem wolnego obszaru celnego;

2) przechowywaniu dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich oraz antyków w rozumieniu art. 120 ust. 1 pkt 1-3 *ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług*, gdy działalność taka jest prowadzona z wykorzystaniem wolnego portu, o którym mowa powyżej;

3) w zakresie transakcji o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

Wskazana kategoria instytucji obowiązanych ma za zadanie zmniejszenie szarej strefy w przedmiotowym obszarze inwestycji alternatywnych, które rozwijają się w ostatnim okresie w dynamiczny sposób. Do grona instytucji obowiązanych, stosujących wobec swoich klientów środki bezpieczeństwa finansowego z *ustawy AML/CTF*, w tym aspekcie zaliczyć należy m.in. organizacje prowadzące handel dziełami sztuki lub występujące w charakterze pośredników w takim handlu (również, gdy tego rodzaju handel jest prowadzony przez galerie sztuki i domy aukcyjne), jeżeli wartość transakcji lub szeregu powiązanych transakcji wynosi co najmniej 10 000 euro.

Do podobnych czynności zobligowani są także pośrednicy w handlu dziełami sztuki czy osoby przechowujące takie towary. Mowa tu przede wszystkim o marszandach, małych galeriach i przedsiębiorcach oferujących przechowywanie dzieł sztuki i przedmiotów kolekcjonerskich. Dotyczy to tzw. *wolnych portów*[35] – specjalnej strefy, w której towary (w tym o znacznej wartości, jak dzieła sztuki) mogą być przechowywane przez nieograniczony czas, bez obowiązku zapłaty z tego tytułu podatków lub ceł. Jeżeli wartość takich transakcji lub kilku powiązanych transakcji wyniesie co najmniej 10 000 euro, to również wskazane podmioty traktowane są jak instytucje obowiązane.

Na podstawie posiadanych danych GUS zawartych w informacji nt. działalności galerii sztuki[36] wiadomo, że ostatnie publikowane dane w zakresie ich liczby pochodzą z 2024 r.[37] W Polsce ww. działalność prowadziło wtedy 310 galerii sztuki.

[35] Wolne porty to rodzaj strefy wolnocłowej, gdzie towary, w tym towary o znacznej wartości takie jak dzieła sztuki mogą być przechowywane przez nielimitowany okres, bez obowiązku uiszczenia podatków lub ceł. Najbardziej znane wolne porty zlokalizowane są na terytorium Szwajcarii. *Financial Action Task Force* stwierdza w swoich publikacjach stwierdza, że wolne porty ze względu na niedostateczne przepisy bezpieczeństwa, słabe inspekcje i nadzór mogą być wykorzystywane do prania pieniędzy oraz finansowania działalności o charakterze terrorystycznym.

[36] https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/kultura/dzialalnosc-galerii-sztuki-w-2024-r-,10,8.html, dostęp w dniu 24.02.2025 r.

[37] Brak danych GUS za 2025 r.

3 INFORMACJE O DANYCH PRZEKAZYWANYCH DO GIIF

GIIF jako główny element Krajowego Systemu Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu jest centrum wymiany oraz analizy informacji między Instytucjami obowiązanymi a Jednostkami współpracującymi. W niniejszej części prezentowane są informacje w zakresie otrzymywanych od instytucji obowiązanych informacji.

3.1 Informacje o transakcjach podejrzanych

W 2025 r. w Systemie Informatycznym GIIF odnotowano łącznie 11 071 zawiadomień opisowych o działalności i transakcjach podejrzanych, tzw. SAR-ów (ang. *Suspicious Activity Reports*).

Na ogólną liczbę SAR rejestrowanych w 2025 r. składają się zawiadomienia i informacje różniące się ze względu na okoliczności towarzyszące zdarzeniom, których dotyczą, a także przesłankami i trybem przekazania do GIIF. Ustawa AML/CTF wskazuje:

1) art. 74 ust. 1 - Instytucja obowiązana zawiadamia GIIF o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
2) art. 83 ust. 1 – Jednostki współpracujące opracowują instrukcje postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Jednostki współpracujące niezwłocznie powiadamiają GIIF o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
3) art. 86 ust. 1 - Instytucja obowiązana niezwłocznie zawiadamia GIIF, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że określona transakcja lub określone wartości majątkowe mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu;
4) art. 90 ust. 1 - Instytucja obowiązana niezwłocznie zawiadamia GIIF, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o przeprowadzeniu transakcji, o której mowa w art. 86 ust. 1, w przypadku, gdy przekazanie zawiadomienia było niemożliwe przed jej przeprowadzeniem. W zawiadomieniu instytucja obowiązana uzasadnia przyczyny wcześniejszego nieprzekazania zawiadomienia oraz przekazuje pozostające w jej posiadaniu informacje potwierdzające powzięcie podejrzenia, o którym mowa w art. 86 ust. 1. Przepis art. 74 ust. 3[38] stosuje się odpowiednio.

Tabela 2 Liczba zawiadomień opisowych przekazanych do GIIF w podziale na zgłaszających zawiadomienia w latach 2020-2025.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Instytucje obowiązane	3 587	3 574	4 280	4 381	7 635	10 704
Jednostki współpracujące	179	251	208	357	484	288
Inne źródła	39	27	17	8	10	79
Razem	3 805	3 852	4 505	4 746	8 129	11 071

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

[38] 1. Informacje, o których mowa w art. 72, mogą być przekazywane, w tym przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, do Generalnego Inspektora za pośrednictwem: (...) 3) izb rozliczeniowych utworzonych na podstawie art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz instytucji utworzonych na podstawie art. 105 ust. 4 tej ustawy

Wykres 4 Liczba zawiadomień opisowych otrzymywanych przez GIIF w podziale na źródła ich pochodzenia, otrzymanych w latach 2020-2025.

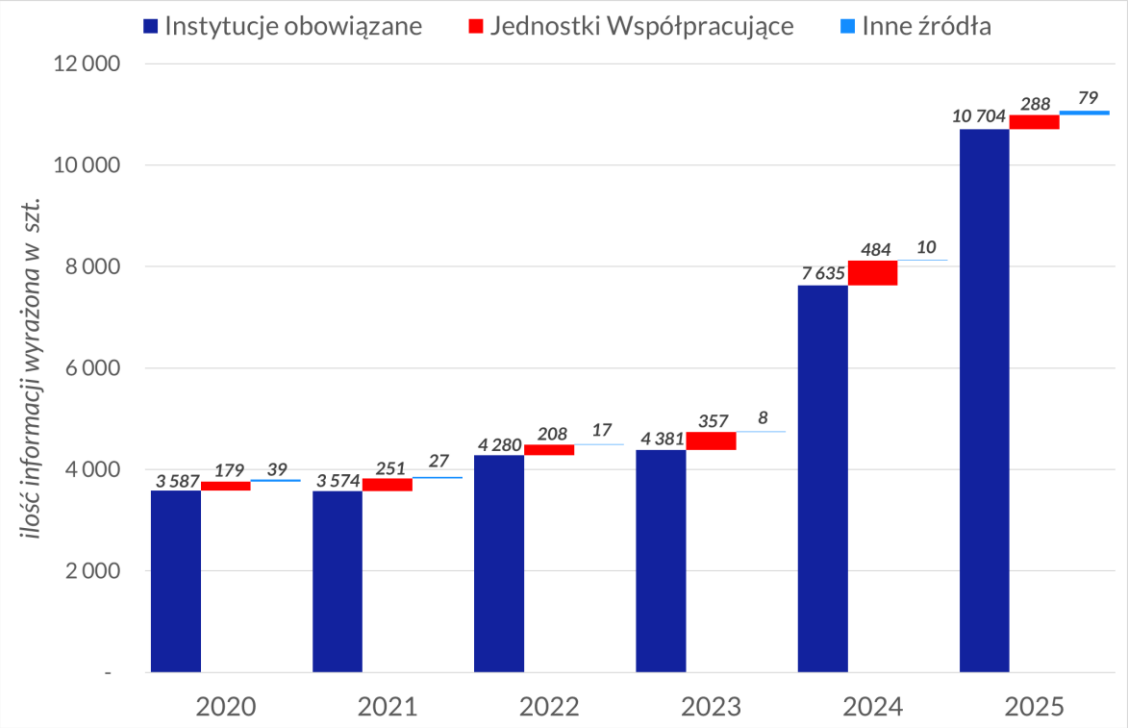

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF

Zgodnie z powyższymi danymi , ilość otrzymywanych zawiadomień stale wzrasta. W ostatnich dwóch latach odnotowano wyraźne zwiększenie wpływających raportów, co można wiązać z dokładniejszą analizą transakcji przez IO, zastosowaniem nowych technologii w procesach analitycznych, czy też wzrostem świadomości, na który wpływ miała aktywność GIIF w obszarze szkoleń dla IO oraz JW.

Pod względem ogólnej liczby przekazanych SAR-ów do GIIF niezmiennie najwięcej przesłały Instytucje obowiązane. Zaobserwowano wzrost o 32% ilości przesłanych raportów w 2025 r. w porównaniu do 2024 r. Natomiast o 51% nastąpił spadek przekazywanych zawiadomień przez Jednostki współpracujące. W przypadku zawiadomień przekazanych z innych źródeł, mimo, że obiektywnie GIIF otrzymuje ich niewiele, odnotowano prawie ośmiokrotne zwiększenie ilości przekazywanych informacji. Wskazany wzrost może świadczyć o uszczelnianiu systemu oraz zwiększonej staranności podmiotów w prowadzonych analizach.

Analiza informacji zawartych w poniższych tabelach prezentuje ilość informacji przekazanych do GIIF z podziałem na podmiot, który przekazał zawiadomienie oraz podstawę prawną tego przekazania.

Tabela 3 Informacje przekazywane przez Jednostki współpracujące w latach 2020-2025.

Rodzaj z kategorii informacje przychodzące z JW	2020	2021	2022	2023	2024	2025
art. 83 ustawy AML/CFT	143	127	164	347	469	278
inne informacje od JW	36	34	44	10	15	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Tabela 4 Informacje przekazywane przez Instytucje obowiązane w podziale na rodzaj informacji w latach 2020-2025.

Rodzaj z kategorii informacje przychodzące od IO	2020	2021	2022	2023	2024	2025
art. 74 ustawy AML/CFT	3 172	3 068	3 804	3 714	7 010	10 111
art. 86 ustawy AML/CFT	324	466	430	559	489	495
art. 90 ustawy AML/CFT	21	20	25	89	93	74
art. 89 ustawy AML/CFT	3	-	54	16	166	71
inne informacje od IO	67	20	19	19	43	24
Razem	**3 587**	**3 574**	**4 332**	**4 397**	**7 801**	**10 775**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Tabela 5 Dodatkowe informacje o czynnościach związanych z otrzymanymi informacjami z IO oraz JW.

Dodatkowe informacje	2020	2021	2022	2023	2024	2025
inne przestępstwa niż ML/TF	-	-	78	29	57	55
zamrożenia wartości majątkowych	-	-	30	4	1	-
listy sankcyjne (informacje)	-	-	11	1	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Podstawą analiz operacyjnych GIIF są przesłane zawiadomienia na podstawie art. 74 oraz art. 86 ustawy AML/CFT. W liczbach całkowitych zwiększyła się nieznacznie ilość przekazanych zawiadomień z art. 86. Z powyższego wyraźnie wynika, że gwałtowny wzrost ilości zawiadomień do GIIF w 2025 r. ma swoje źródło w zwiększonym raportowaniu na podstawie art. 74 ustawy AML/CFT.

3.2 Informacje o transakcjach ponadprogowych

Zgodnie z art. 72 ustawy AML/CFT Instytucje obowiązane przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje o tzw. transakcjach ponadprogowych wyrażonych w odpowiednich ustępach wspomnianego artykułu.

W 2025 r. nastąpił wzrost ogólnej liczby transakcji ponadprogowych o 6%. Ogólna **liczba korekt (informacji korygujących) spadła o około 43%, co sugeruje zdecydowanie lepszą jakość danych kierowanych do GIIF**.

Instytucje obowiązane przekazują dane o ww. transakcjach w sposób ciągły. Obecnie wszystkie dane przekazywane są elektronicznie, w sposób ustrukturyzowany w postaci plików xml, szeroko wykorzystywany jest kanał komunikacji korzystający z usługi sieciowej systemu teleinformatycznego GIIF. Umożliwia to przesłanie pliku zawierającego informacje o wielu transakcjach. Wskazane rozwiązanie wykorzystywane było głównie przez duże Instytucje obowiązane, przekazujące miesięcznie informacje o wielu transakcjach. Instytucje obowiązane mają możliwość skorzystania (po rejestracji w systemie SIGIIF i zalogowaniu) z formularza online będącego odzwierciedleniem dokumentu elektronicznego bezpośrednio na stronie WWW. Ostatnie rozwiązanie wykorzystywane jest głównie przez mniejsze instytucje, przekazujące informacje o niewielu transakcjach miesięcznie.

Wykres 5prezentuje zestawienie wolumenu otrzymywanych informacji. Sukcesywnie zmniejsza się liczba informacji podlegających korekcie oraz odnotowuje się stabilny wzrost, który nie jest zaskakujący w kontekście informacji przedstawionych w części 2.2 niniejszego opracowania dotyczących stabilnego wzrostu polskiego sektora finansowego.

W 2025 r. nastąpił wzrost ogólnej liczby transakcji ponadprogowych o 6%. Ogólna **liczba korekt (informacji korygujących) spadła o około 43%, co sugeruje zdecydowanie lepszą jakość danych kierowanych do GIIF**.

Instytucje obowiązane przekazują dane o ww. transakcjach w sposób ciągły. Obecnie wszystkie dane przekazywane są elektronicznie, w sposób ustrukturyzowany w postaci plików xml, szeroko wykorzystywany jest kanał komunikacji korzystający z usługi sieciowej systemu teleinformatycznego GIIF. Umożliwia to przesłanie pliku zawierającego informacje o wielu transakcjach. Wskazane rozwiązanie wykorzystywane było głównie przez duże Instytucje obowiązane, przekazujące miesięcznie informacje o wielu transakcjach. Instytucje obowiązane mają możliwość skorzystania (po rejestracji w systemie SIGIIF i zalogowaniu) z formularza online będącego odzwierciedleniem dokumentu elektronicznego bezpośrednio na stronie WWW. Ostatnie rozwiązanie wykorzystywane jest głównie przez mniejsze instytucje, przekazujące informacje o niewielu transakcjach miesięcznie.

Wykres 5 Informacje o liczbie transakcji ponadprogowych oraz informacjach korygujących przesłanych do GIIF w latach 2020-2025, wartość wyrażona w mln transakcji.

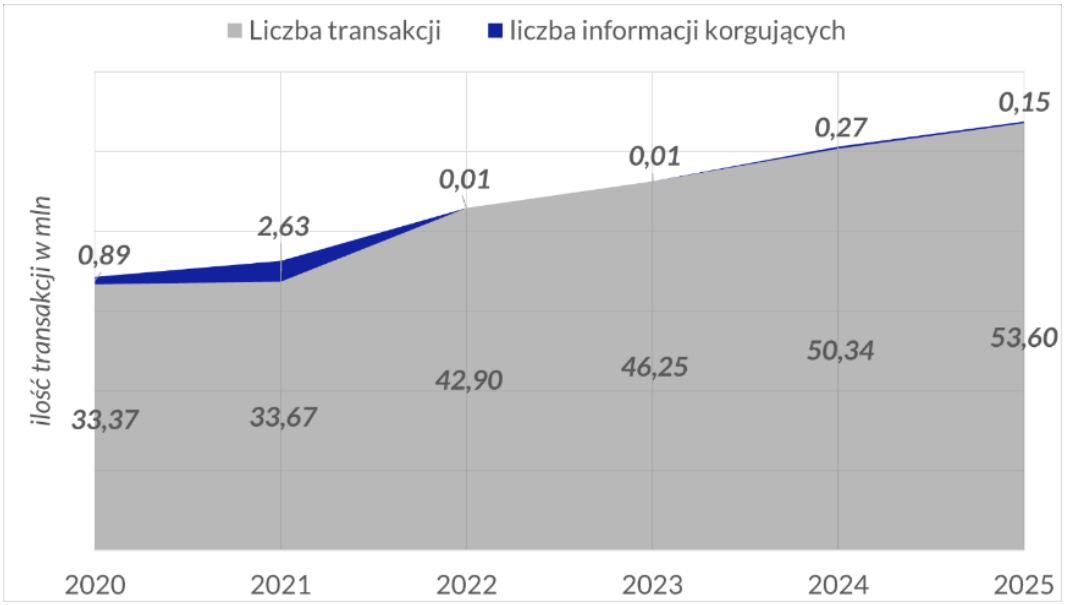

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

4 POSTĘPOWANIA ANALITYCZNE GIIF

4.1 Przeciwdziałanie praniu pieniędzy

Pozyskiwanie, gromadzenie, przetwarzanie oraz analizowanie informacji zgodnie z przepisami ustawy AML/CTF, a także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, stanowi podstawowe zadanie GIIF. W ramach realizacji tych obowiązków GIIF analizuje przebieg transakcji, które wzbudziły uzasadnione podejrzenie naruszenia przepisów prawa. Dodatkowo przekazuje uprawnionym instytucjom informacje dotyczące transakcji, pozyskuje wymagane dane od podmiotów obowiązanych oraz współpracuje z zagranicznymi instytucjami i organizacjami międzynarodowymi zajmującymi się zwalczaniem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Wszystkie te działania służą przeprowadzeniu kompleksowej analizy zgromadzonych informacji pod kątem możliwości popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu przez podejrzane podmioty. Celem tej analizy jest ustalenie, czy istnieją uzasadnione podstawy podejrzenia , że środki majątkowe będące przedmiotem transakcji, pochodzą z korzyści uzyskanych w wyniku popełnienia czynu zabronionego.

4.1.1 Postępowania analityczne i ich efekty

W 2025 r. GIIF wszczął 4 304 postępowania analityczne dotyczące podejrzenia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, tym samym w porównaniu do roku 2024 nastąpił spadek o 9,67%. Ponadto w roku 2025 GIIF przeprowadził 16 postępowań analitycznych dotyczących przestępstw innych niż pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu oraz 16 postępowań analitycznych związanych z przetwarzaniem informacji związanych ze stosowaniem szczególnych środków ograniczających.

Wykres 6 Liczba nowych postępowań analitycznych, w latach 2020-2025.

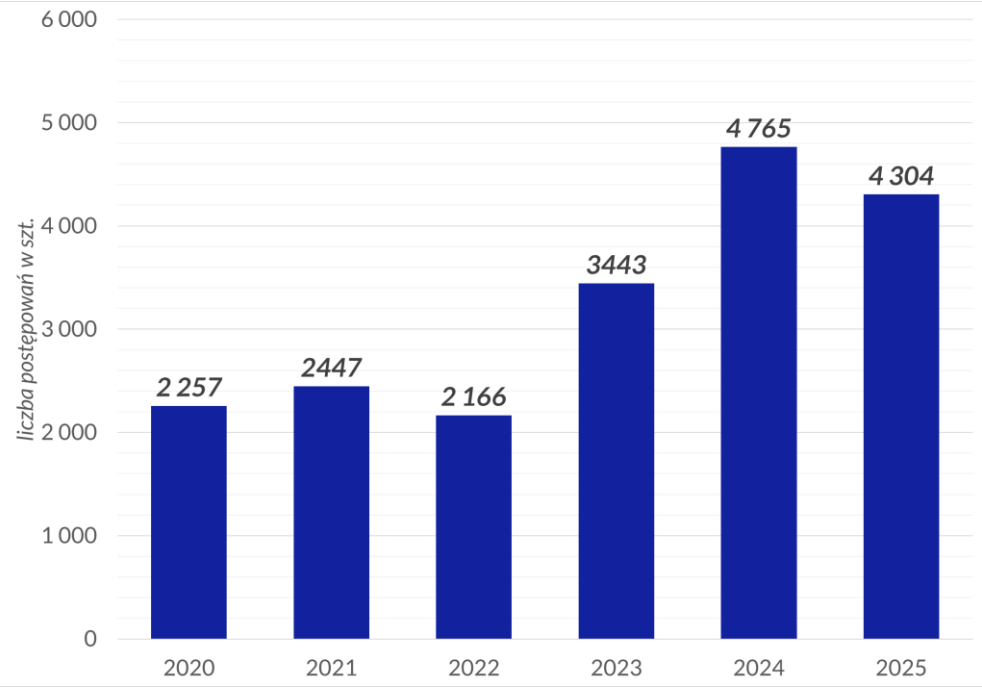

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Jednocześnie w wyniku prowadzonych analiz przekazano łącznie 822 zawiadomienia do prokuratury lub powiadomienia do innych Jednostek współpracujących, dalej łącznie określane jako **zawiadomienia**, co stanowi wzrost o 8,59% r/r., w tym **455 zawiadomień głównych (na łączną kwotę ponad 13 mld PLN**) oraz **367 zawiadomień uzupełniających (na łączną kwotę**

ponad 133 mln PLN), zawierających istotne informacje dotyczące poprzednio wysłanego zawiadomienia.

W Tabela 6 oraz na Wykres 7 zaprezentowano dane będące podstawą powyższej analizy.

Tabela 6 Ilość zawiadomień do prokuratury oraz powiadomień innych JW przekazanych przez GIIF z podziałem na zawiadomienia/powiadomienia główne i uzupełniające w latach 2020-2025.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba zawiadomień i powiadomień głównych	378	519	326	473	441	455
Liczba zawiadomień i powiadomień uzupełniających	297	315	320	262	316	367
Razem	**675**	**834**	**646**	**735**	**757**	**822**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Wykres 7 Ilość zawiadomień do prokuratury oraz powiadomień innych JW przekazanych przez GIIF do prokuratury oraz innych JW z podziałem na zawiadomienia/powiadomienia główne i uzupełniające w latach 2020-2025[39]

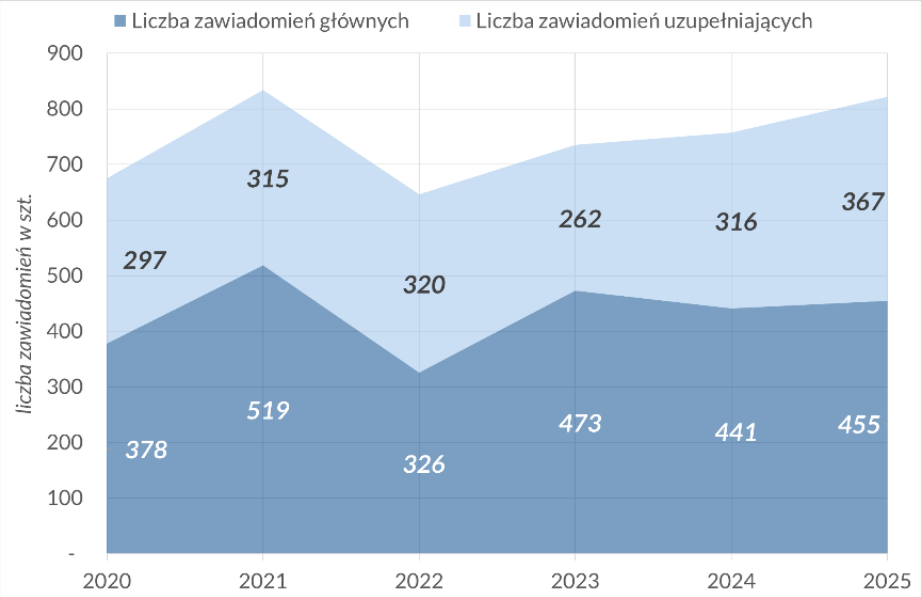

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W 2025 r. GIIF przekazał 498 **powiadomień** (tj. w trybie wskazanym w art. 106 ust. 1 oraz ust 1a ustawy AML/CFT), co stanowi spadek o 6% r/r. Powyżej przedstawiono w tabeli szczegółowe informacje dotyczące adresatów wspomnianych powiadomień.

Tabela 7 Liczba powiadomień przekazanych do uprawnionych organów w latach 2020-2025.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KAS	160	131	158	148	215	197
POLICJA	130	108	161	147	171	156
ABW	77	24	-	94	114	107[40]
CBA	82	20	4	26	15	18
SKW (Służba Kontrwywiadu Wojskowego)	10	3	-	7	4	13
SG (Straż Graniczna)	24	8	5	6	6	4
KNF	11	5	6	2	6	3
ŻW	2	1		2	1	-
AW	2	-	-	-	-	-
RAZEM	***498***	***300***	***334***	***432***	***532***	***498***

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu SIGIIF.

[39] Na wykresie „zawiadomienie" oznacza zarówno zawiadomienie do prokuratury jak i powiadomienie do innych JW.
[40] Łączna ilość powiadomień, zawierająca powiadomienia dot. TF

Wykres 8 Powiadomienia przekazane do uprawnionych organów w latach 2020-2025, z podziałem na kategorie.

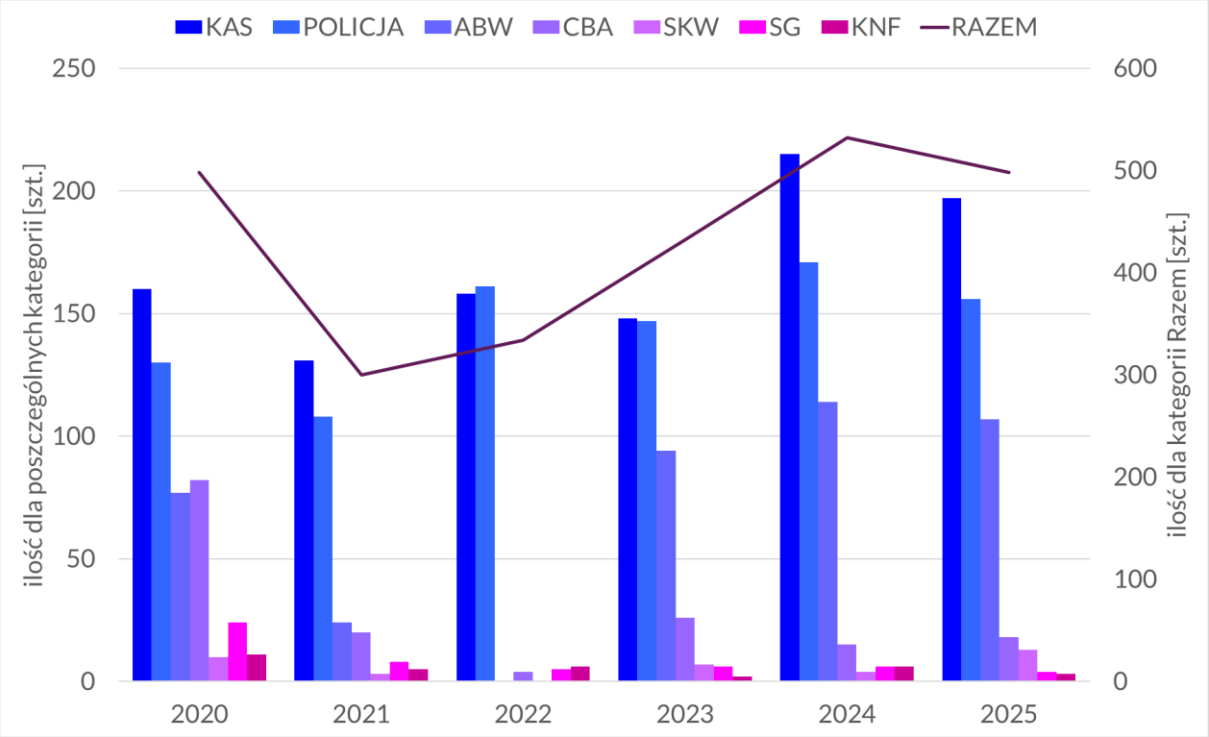

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu SIGIIF.

Tabela 8 przedstawia informacje zbiorcze w zakresie efektów czynności dokonanych w ramach prowadzonych postępowań analitycznych. Zarówno zaprezentowane dane w tabeli oraz będący ich graficzną reprezentacją Wykres 9 pokazują utrzymujący się trend zwiększającej się od 2022 r. ilości dokonanych blokad rachunków lub wstrzymań wartości majątkowych.

Tabela 8. Liczba wstrzymanych transakcji oraz zablokowanych rachunków w porównaniu do sumy wartości wstrzymanych transakcji lub sumy z zablokowanych wartości na rachunkach, w latach 2020-2025, będących sumą czynności dokonanych na podstawie zawiadomień z art. 86 oraz art. 87 ustawy AML/CFT.

Wartości podane łącznie dla czynności dokonanych na podstawie art. 86 oraz art. 87	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Kwota zablokowanych wartości na rachunkach (mln PLN)	246,20	172,00	110,00	380,40	232,50	266,58
Kwota wstrzymanych transakcji (mln PLN)	26,70	7,10	5,17	14,30	52,90	12,09
Liczba blokad rachunków	673	1 426	392	679	1 054	1 170
Liczba wstrzymanych transakcji	32	50	37	52	122	124

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z SIGIIF.

Na wykresie niżej kolorem czerwonym wskazano liczbę blokad rachunków, odpowiada jej czerwona linia wskazująca na wysokość łącznej kwoty zablokowanych środków. Ilość wykonywanych blokad stale rośnie, w roku 2025 wzrosła o 11% r/r, przy jednoczesnym wzroście łącznej wartości zablokowanych środków o 15%.

Wykres 9 Liczba wstrzymanych transakcji oraz zablokowanych rachunków w porównaniu do sumy wartości wstrzymanych transakcji lub sumy zablokowanych wartości na rachunkach, w latach 2020-2025, będących sumą czynności dokonanych na podstawie zawiadomień z art. 86 oraz art. 87 ustawy AML/CFT.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z SIGIIF.

Kolor niebieski odpowiada wstrzymaniom wartości majątkowych, które utrzymują się ilościowo na podobnym poziomie, co w roku 2024 – jest ich mniej o 2 czynności, jednak w zakresie kwoty wstrzymanych środków, różnica jest istotniejsza i odnotowano spadek wartości wstrzymanych środków o około 77%, tj. o ponad 40 mln PLN.

Tabela 9 oraz prezentuje rozkład ilości oraz łącznych kwot będących przedmiotem wykonanych blokad lub wstrzymań wartości majątkowych, czy to w wyniku przekazania zawiadomienia przez instytucję obowiązaną na podstawie art. 86 ustawy AML/CFT, czy to w wyniku własnej inicjatywy GIIF na podstawie art. 87 ustawy AML/CFT.

Tabela 9. Zestawienie informacji dotyczących dokonanych blokad rachunków lub wstrzymań wartości majątkowych dokonanych na podstawie art. 86 lub art. 87 ustawy AML/CFT w odniesieniu do kwot podlegających blokadzie lub wstrzymaniu oraz liczby wykonnanych czynności, w latach 2020-2025.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
kwota blokad w mln PLN	***246,2***	***172,0***	***110,0***	***380,4***	***232,5***	***266,58***
art. 86 - blokady	188,8	82,1	65,8	152,5	84,0	179,98
art. 87 - blokady	57,4	89,9	44,2	227,9	148,5	86,6
kwota wstrzymań w mln PLN	***26,7***	***7,1***	***5,2***	***14,3***	***52,9***	***12,1***
art. 86 - wstrzymania	24,3	6,6	4,9	4,3	4,2	6,2
art. 87 - wstrzymania	2,4	0,5	0,2	10,0	48,7	5,9
liczba blokad	***673***	***1 426***	***392***	***679***	***1 054***	***1 170***
art. 86 - blokady	373	823	75	218	413	617
art. 87 - blokady	300	603	317	461	641	553
liczba wstrzymań	***32***	***50***	***37***	***52***	***122***	***124***
art. 86 - wstrzymania	19	40	31	45	105	67
art. 87 - wstrzymania	13	10	6	7	17	57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Na podstawie danych z tabeli powyżej można zauważyć wzrost kwoty blokad dokonanych na podstawie art. 86 ustawy AML/CFT o około 114% r/r. Ma to swoje uzasadnienie w skokowym

wzroście informacji przychodzących do GIIF, co zostało opisane w części 3.1 niniejszego sprawozdania. Jednocześnie łączna liczba dokonanych blokad z roku na rok zwiększa się.

GIIF poświęca wiele uwagi informacjom przekazywanym przez IO, w wyniku czego podejmuje decyzje o dokonaniu blokady rachunku lub wstrzymaniu wartości majątkowej na podstawie własnej inicjatywy. W 2025 r. w wyniku tych działań GIIF wykonał łącznie 610 czynności na podstawie art. 87, jednakże w porównaniu do roku 2024 nastąpił spadek o około 8% r/r. (658 czynności w 2024 r.).. Łączna kwota blokad i wstrzymań zmniejszyła się.

W 2025 r. liczba wstrzymań wartości majątkowych dokonanych na podstawie art. 86 ustawy AML/CFT była niewiele większa od tych samych czynności wykonanych z własnej inicjatywy (art. 87). Dla porównania, w poprzednich latach stosunek ten wypadał zdecydowanie na korzyść wstrzymań po zawiadomieniu z IO.

4.1.2 Przykładowe kierunki analiz

Poniżej prezentowane są zanonimizowane scenariusze prowadzonych analiz operacyjnych w roku 2025, stanowiące zbiór interesujących przypadków oraz trendów w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

4.1.2.1 Pranie pieniędzy związane z łamaniem sankcji nałożonych na Federację Rosyjską

Siatka spółek symulujących była wykorzystywana do transferowania środków mających związek z różnymi rodzajami przestępstw: łamaniem sankcji (sprzedaży luksusowych samochodów do Rosji), nielegalnym handlem bronią, nielegalnym hazardem, sprzedażą niezarejestrowanych suplementów diety oraz defraudacją środków publicznych. Aby utrudnić zebranie informacji uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa, rachunki bankowe spółek były zakładane w krajach innych niż macierzyste, a podstawione osoby, które w rejestrach figurowały jako ich właściciele, były obywatelami jeszcze innych państw. Z tego względu w przypadku każdej spółki znalezienie uzasadnienia dla zawiadomienia prokuratury wymagało szeroko zakrojonej międzynarodowej współpracy. Wymiana informacji pomiędzy krajami ujawniła powiązania transakcji spółek z kilkoma wątkami kryminalnymi.

Grupa przestępcza stojąca za siatką spółek prawdopodobnie świadczyła usługi prania pieniędzy na rzecz innych przestępców lub grup przestępczych. Jej zadaniem było wyprowadzenie środków z państwa, w którym popełnione zostały wspomniane przestępstwa bazowe. Spółki wielokrotnie przekazywały pomiędzy sobą środki pieniężne pod pretekstem fikcyjnych pożyczek lub płatności za fikcyjne faktury, utrudniając w ten sposób zidentyfikowanie ich pochodzenia. Według informacji z publicznych rejestrów, spółki działały w branżach doradczej oraz marketingowej, co miało uprawdopodobnić używane przez nie ogólnikowe tytuły przelewów.

Podejrzenia kilku Instytucji obowiązanych, które świadczyły usługi na rzecz tych spółek, wzbudził brak ekonomicznego uzasadnienia ich operacji. Analiza GIIF pozwoliła na wykrycie powiązania pomiędzy licznymi zawiadomieniami Instytucji obowiązanych, a także informacjami otrzymanymi od partnerów zagranicznych. Łańcuch transakcji pomiędzy spółkami pozwolił na zidentyfikowanie całej siatki. Spółki łączył także podobny schemat działania. Zebrany w sprawie materiał uzasadniał zablokowanie rachunków przez GIIF oraz skierowanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy do prokuratury.

4.1.2.2 *Pranie pieniędzy związane z procederem fałszowania recept farmaceutycznych*

Wyodrębniona jednostka nadzorowała szeroko zakrojoną operację służb państwowych, która doprowadziła do likwidacji trzech zorganizowanych grup przestępczych wyłudzających nienależne refundacje za leki wydawane na receptę. Straty oszacowano na co najmniej **82 mln PLN**, a sprawa ma charakter rozwojowy.

Na polecenie prokuratury, funkcjonariusze wyspecjalizowanych służb z różnych regionów kraju, wraz z kontrolerami instytucji odpowiedzialnych za finansowanie świadczeń zdrowotnych oraz przedstawicielami lokalnych inspektoratów farmaceutycznych, przeprowadzili skoordynowane działania w kilku województwach. Akcja była poprzedzona drobiazgowym gromadzeniem materiału dowodowego (min. w zakresie podejrzenia prania pieniędzy) we współpracy z odpowiednimi departamentami kontrolnymi oraz organami nadzoru finansowego.

W procederze uczestniczyły 3 współpracujące ze sobą grupy przestępcze. W ciągu dwóch lat przedłożono do instytucji finansującej świadczenia zdrowotne prawie **40 tysięcy recept,** zawierających nieprawdziwe informacje o zasadności sporządzania leków recepturowych. Do ich wystawienia wykorzystywano m.in. dane osobowe pensjonariuszy placówek opiekuńczych, do których leki w rzeczywistości nie trafiały. Ustalono fakt zawyżania kosztów składników do wytwarzania leków recepturowych, mimo dostępności znacznie tańszych gotowych farmaceutyków.

Zarzuty w sprawie usłyszało wiele osób - w tym lekarze, właściciele i pracownicy aptek oraz przedsiębiorcy z branży medycznej. Część z nich została tymczasowo aresztowana, wobec pozostałych zastosowano środki zapobiegawcze o charakterze wolnościowym, takie jak poręczenia majątkowe, dozory policyjne, zakazy kontaktu oraz zakazy opuszczania kraju.

Dokonano wielomilionowych zabezpieczeń majątkowych na poczet strat poniesionych przez Skarb Państwa. Zablokowano rachunki bankowe podejrzanych, zajęto udziały spółek oraz ustanowiono hipoteki na nieruchomościach. Podczas przeszukań zabezpieczono dokumenty, nośniki danych oraz mienie - w tym gotówkę, kosztowności oraz pojazdy.

Analizowane są kolejne wątki dotyczące możliwych wyłudzeń, a faktyczne straty mogą przewyższać dotychczasowe szacunki. Organy ścigania kontynuują czynności zmierzające do odzyskania nienależnie uzyskanych środków publicznych oraz pociągnięcia do odpowiedzialności wszystkich uczestników procederu. Ze strony GIIF miało miejsce zawiadomienie do prokuratury.

4.1.2.3 *Pranie pieniędzy pochodzących z defraudacji środków publicznych*

Na rachunkach bankowych prowadzonych w kilku bankach na rzecz czterech osób powiązanych rodzinnie, w sześcioletnim okresie zaksięgowano środki w łącznej wysokości prawie **2 mln PLN, 2 mln EUR oraz 70 tys. USD**. Wskazane środki mogą mieć związek z popełnieniem przestępstwa prania pieniędzy, pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem czynów zabronionych polegających na:

- wyrządzeniu znacznej szkody majątkowej osobie gospodarczej poprzez nadużycie udzielonych uprawnień i defraudacji środków publicznych,
- nieujawnieniu właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub niezłożeniu deklaracji i narażaniu podatku na uszczuplenie.

Dodatkowo ww. osoby otrzymywały wynagrodzenia z firmy X, wobec której prowadzone jest śledztwo w związku z podejrzeniem prania pieniędzy pochodzących z przestępstw skarbowych. Z informacji uzyskanych z zagranicznej FIU wynikało, że środki, którymi dysponowała cała rodzina, mogą mieć związek z popełnieniem przestępstwa defraudacji środków publicznych. Na temat jej członków widnieją informacje w otwartych źródłach, które sugerują, iż może mieć ona związek z działaniami korupcyjnymi.

Kluczowych wpłat dokonywano na rachunki należące do niektórych członków wspomnianej rodziny. Zaobserwowano trend: powtarzających się wpłat dokonywano w tych samych dniach, nawet w odstępie kilku minut w dzielonych kwotach na rachunki w kilku bankach. W latach 2022-2025 kwoty we wskazanych transakcjach wyniosły łącznie **780 tys. PLN, 370 tys. EUR oraz 73 tys. USD**. Oprócz tego w latach 2021-2022 jeden z członków tej rodziny otrzymał prawie **680 tys. EUR** z rachunku należącego do spółki Y tytułem wypłaty dywidendy (kraj rejestracji rachunku bankowego oraz spółki Y były różne).

Znaczącą część obciążeń stanowiły dwa przelewy – dokonane w odstępie kilku dni – na kwotę 855 tys. PLN i 1,650 mln PLN na rzecz kancelarii notarialnej, tytułem zakupu dwóch lokali w Polsce. Ponadto w latach 2020-2021 przekazano łącznie 330 tys. EUR celem zakupu nieruchomości za granicą. Na rachunkach ww. osób w kilku bankach GIIF zablokował łącznie równowartość ponad 5 mln PLN.

4.1.2.4 *Pranie pieniędzy z wykorzystaniem zakupu/sprzedaży nieruchomości oraz pożyczek*

W 2023 r. Osoba-1 przekazała środki w kwocie 2,6 mln PLN na rzecz Osoby-2. W akcie notarialnym określono wartość nieruchomości na 3,8 mln PLN, a w imieniu Osoby-2 działały Osoba-3 i Osoba-4. Na kwotę tych 2,6 mln PLN, które otrzymała Osoba-3 składały się środki pochodzące ze zwrotu pożyczki przez spółkę X oraz z przelewu w wysokości 1 mln PLN od Osoby-5, tytułem wskazującym na udzielnie pożyczki. Na uwagę zasługuje fakt, że źródłem pożyczki udzielonej przez Osobę-5 były środki, którymi dysponowała w gotówce. Deklarowane przez nią dochody na przestrzeni kilku lat poprzedzających udzielenie pożyczki były znacząco niższe niż 1 mln PLN.

Osoba-1 nie spłaciła pożyczki, ani nie zgłosiła faktu otrzymania pożyczki. Pozwoliło to powziąć podejrzenie, że pożyczka ta była fikcyjna i miała prawdopodobnie na celu wprowadzenie do obrotu gotówki pochodzącej z przestępstwa. Na uwagę zasługuje także fakt, że z danych zawartych w rejestrze transakcji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy AML/CFT wynika, że Osoba-2 (w imieniu której działały Osoba-3 i Osoba-4) zbyła na rzecz Osoby-1 nieruchomość za cenę 3,8 mln PLN, mimo że otrzymała od niego jedynie 2,6 mln PLN.

Środki, którymi dysponowały Osoba-1 i Osoba-2 inwestowane były także w zakup papierów wartościowych o łącznej wartości 5,5 mln PLN. Zostały one przekazane tytułem darowizny na rzecz członka ich rodziny.

Na rachunki należące do Osoby-1 dokonywały wpłat gotówkowych również osoby trzecie tj. Osoba-3 i Osoba-6 po 50 tys. EUR, tytułami wskazującymi na wynajem willi w Portugalii i Osoba-4 – pracownik spółki Y należącej do Osoby-3 i Osoba-6, tytułem sprzedaży działki – w kwocie 150 tys. PLN. Z plików JPK złożonych przez spółkę Y wynika, że wykazała ona sprzedaż m.in. na rzecz takich podmiotów jak:

- spółka C – która kupiła nieruchomość od Osoby-1;
- spółka Z – która udzieliła pożyczki Osobie-1 w kwocie 500 tys. PLN,
- spółka ZX – powiązana z Osobą-3 i Osobą-6, która kupiła od Osoby-1 nieruchomość za kwotę 2,2 mln PLN. Ponadto z informacji dostępnych w źródłach otwartych wynika, że Osoba-1 posiada spółkę w Azji, działającą pod nazwą XYZ, która reklamuje się jako firma inwestycyjna współpracująca z takimi firmami jak wspomniane spółki X i Y. Powyższy schemat wskazuje na bliskie powiązania pomiędzy ww. osobami oraz podmiotami.

Osoba-1 jest podejrzewana przez zagraniczną i polską policję o udział w handlu prekursorami do produkcji narkotyków oraz pranie pieniędzy.

W sprawie dokonano blokady środków o równowartości ponad 7,5 mln PLN i dokonano zgłoszenia do prokuratury.

4.1.2.5 *Pranie pieniędzy pochodzących z nielegalnej działalności hazardowej*

Sprawa została zainicjowana zawiadomieniem Instytucji obowiązanej A, przekazanym w trybie art. 86 ustawy AML/CFT dotyczącym Osoby-Z. Rachunki bankowe wskazanej osoby fizycznej w okresie 2023-2025 zostały zasilone środkami finansowymi w kwocie ponad **1,2 mln EUR**. Zleceniodawcą płatności zagranicznych była osoba fizyczna Y powiązana rodzinnie z Osobą-Z. Otrzymane środki zostały przeznaczone na zakup dwóch nieruchomości w Polsce oraz na pożyczki udzielone na rzecz podmiotu – spółki z o. o., której Osoba-Z była wspólnikiem, co miało związek z rozwinięciem działalności biznesowej.

Instytucja obowiązana ustaliła powiązania osobowe oraz finansowe nadawcy przelewu (Osoba-Z) z platformą A1B2C3, która określana jest jako kasyno oferujące modyfikacje do gier dedykowanych do trybu online i uchodzi za lidera w branży gier hazardowych. Platforma A1B2C3 nie posiada zezwolenia/licencji na prowadzenie takiej działalności na terenie Polski. Z analizy informacji z otwartych źródeł nie wynika, aby spółki stojące za A1B2C3 posiadały licencje na organizowanie gier hazardowych w jakimkolwiek państwie.

Działanie platformy A1B2C3 jest zbliżone do działalności innych tego rodzaju platform, dedykowanych do urządzania gier hazardowych. Wskazane domeny zostały wpisane do Rejestru Domen Służących do Oferowania Gier Hazardowych Niezgodnie z Ustawą, w związku z ujawnionymi naruszeniami przepisów ustawy o grach hazardowych w dniach listopadzie 2023 r. i styczniu 2025 r. Aktualnie prowadzona jest ona przez podmioty zagraniczne: XZ (podmiot zarejestrowany w 2024 r. w Azji) oraz ZX (podmiot zarejestrowany w Europie w 2024 r.) natomiast do 2024 r. jej operatorem był podmiot XYZ (podmiot zarejestrowany w Azji w 2019 r.).

Dalsze ustalenia ujawniły, że wspomniany nadawca płatności zagranicznych przekazał w latach 2020-2025 środki na członka swojej rodziny w kwocie ponad **6,4 mln EUR**, który prowadzi rachunki w polskim banku. Ze zgromadzonych środków zostały zakupione nieruchomości oraz luksusowe auta.

Generalny Inspektor Informacji Finansowej dokonał blokady środków na rachunkach indywidulanych prowadzonych na rzecz Osoby-Z oraz wspomnianego członka rodziny na kwotę ponad **2,7 mln PLN** w związku z podejrzeniem, iż źródłem środków są dochody uzyskiwane przez Y z korzyści uzyskanych w ramach prowadzenia gier hazardowych urządzanych na platformie A1B2C3 (art. 5 ust. 1b ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 471, z późn. zm.).

W ramach współpracy międzynarodowej potwierdzono, iż Y był beneficjentem rzeczywistym podmiotów XYZ oraz ZX.

4.1.2.6 *Legalizacja wartości majątkowych będących korzyściami pochodzącymi ze sprzedaży nielegalnych/fałszywych tachografów*

Środki finansowe wykorzystane do rozwoju firmy XYZ najprawdopodobniej w całości pochodziły z działalności przestępczej polegającej na sprzedaży i instalowaniu fałszywych cyfrowych tachografów oraz wykorzystania programów do manipulacji nimi. Najprawdopodobniej środki z ww. działalności

wprowadzono do firmy poprzez firmę ZXX, której beneficjentem rzeczywistym jest Osoba-XC

Schemat działalności wyglądał następująco:

1. Na zagraniczne rachunki oraz portfele kryptowalut należące do ZXX wpłacano środki pochodzące najprawdopodobniej z nielegalnej działalności prowadzonej m.in. przez Osobę-XC, polegającej na sprzedaży i instalowaniu tzw. fałszywych tachografów.

2. ZXX udzielał pożyczek XYZ oraz Osobie-2, która środki te przekazywała XYZ jako pożyczka udziałowca. Umowy pożyczki były najprawdopodobniej fikcyjne, o czym może świadczyć fakt, iż zwrot pożyczonych środków miał się odbywać na rachunki pożyczkobiorcy, czyli XYZ i Osoby-CX.

3. Za pożyczone pieniądze XYZ nabyła nieruchomości oraz wierzytelności hipoteczne, które następnie sukcesywnie sprzedawała. Uzyskane z tego tytułu środki były w większości przelewane na rachunki Osoby-CX jako spłata pożyczki udziałowca.

4. Osoba-CX następnie kupowała kolejne nieruchomości, a także wykorzystywała środki na różne płatności m.in. na liczne podróże, wydatki związane z dziećmi, zakupy itp.

Tym samym działalność XYZ w całości opiera się na wartościach majątkowych, pochodzących najprawdopodobniej z działalności przestępczej, a celem firmy jest ich legalizacja. Osoba-2 pozostaje w relacji rodzinnej z Osobą-XC, która aktualnie przebywa w ośrodku penitencjarnym. Istnieje podejrzenie, iż poprzez ww. firmę legalizuje środki, pozyskane w wyniku prania pieniędzy, zakupując m.in. nieruchomości. W sprawie dokonano zgłoszenia zawiadomienia ze strony GIIF do prokuratury.

4.1.2.7 Nielegalny handel produktami leczniczymi

W latach 2023-2025 r. na rachunkach wirtualnych, prowadzonych na rzecz niezidentyfikowanych dotąd osób, na rachunku firmy X2ZZ (zarejestrowana na Osobę-1) i innych rachunkach należących do osób powiązanych z Osobą-1, zaksięgowano środki w łącznej kwocie **ponad 1 miliona PLN.** Pochodziły one ze sprzedaży wysyłkowej produktów przeznaczonych do wykorzystania w medycynie estetycznej, w tym najprawdopodobniej produktów leczniczych w rozumieniu Ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne (Dz. U. 2001 nr 126 poz. 1381) - niedopuszczonych do obrotu na terenie Polski.

W toku analizy ustalono, że Osoba-1 sama lub we współpracy z nieznanymi dotąd osobami bez zezwolenia prowadziła wysyłkową sprzedaż produktów leczniczych w postaci preparatów zawierających toksynę botulinową typu A, niedopuszczonych do obrotu na terytorium Polski. Produkty zbywane były osobom fizycznym oraz osobom prowadzącym działalności gospodarcze operujące w branży kosmetycznej, za pośrednictwem profilu w serwisie społecznościowym o nazwie XZZ1 oraz najprawdopodobniej z wykorzystaniem innych kanałów sprzedażowych. Środki ze sprzedaży zasilały rachunki należące do niezidentyfikowanych dotąd osób, a także rachunki działalności gospodarczej Osoby-1 oraz rachunki osób powiązanych z nią rodzinnie. Następnie trafiały do ww. osób zarówno bezpośrednio od kupujących produkty, jak również pośrednio przez firmę przewozową, która realizowała liczne

dostawy za pobraniem, a następnie przekazywała środki z pobrań na wskazane przez nadawców rachunki bankowe.

Jednocześnie stwierdzono, że Osoba-1 uzyskiwała dochód ze sprzedaży, który nie został ujawniony właściwemu organowi w deklaracjach podatkowych, przez co doszło do narażenia podatku na uszczuplenie. W sprawie GIIF dokonał zgłoszenia zawiadomienia do prokuratury.

4.1.3 Analizy strategiczne

Analizy strategiczne to opracowania tematyczne, wykonywane poprzez badanie, przetwarzanie i rozumienie zgromadzonych informacji. W wyniku tych działań następuje identyfikowanie tendencji oraz schematów działania w zakresie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Mają one charakter ogólny i systemowy, koncentrując się na trendach, schematach przestępczych oraz poziomie ryzyka w różnych sektorach gospodarki.

W 2025 r. w ramach realizowanych analiz strategicznych wykorzystywane były dane gromadzone w systemie informatycznych GIIF pochodzące, m.in. z Instytucji obowiązanych, zgłoszeń transakcji podejrzanych, transakcji ponadprogowych, jak również informacji od organów ścigania i źródeł międzynarodowych. Wnioski płynące z analiz służą głównie do opracowywania Krajowej Oceny Ryzyka (KOR), wydawania wytycznych oraz planowania działań nadzorczych i legislacyjnych. Informacje zawarte w analizach strategicznych do czasu ich publikacji są chronione tajemnicą informacji finansowej.

4.2 Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu

Podstawowym celem GIIF w zakresie przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu jest odcięcie organizacji terrorystycznych od źródeł ich finansowania. Ustawowe zadania GIIF zakładają uzyskiwanie, gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie informacji w trybie przewidzianym przepisami ustawowymi oraz przekazywanie ich do właściwych organów państwowych. Ze względu na różnorodność źródeł służących finansowaniu terroryzmu, analizie podlegają zarówno transakcje zgłoszone do GIIF jako podejrzane, jak również legalne transakcje podmiotów, które są realizowane w okolicznościach budzących podejrzenie ich związku z finansowaniem terroryzmu.

Realizując zadania ustawowe z zakresu przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu w 2025 r. GIIF wszczął 60 postępowań analitycznych dotyczących transakcji, które potencjalnie mogły mieć związek z finansowaniem terroryzmu. Postępowania były prowadzone na podstawie informacji od Jednostek współpracujących, informacji otrzymywanych od Instytucji obowiązanych, a także informacji lub wniosków otrzymywanych od od zagranicznych JAF.

Postępowania wszczęte na podstawie informacji od Instytucji obowiązanych dotyczyły zwykle transakcji przeprowadzanych przez osoby fizyczne pochodzące z krajów tzw. podwyższonego ryzyka terrorystycznego (kraje, na terenie których ugrupowania terrorystyczne prowadzą aktywne działania oraz krajów, na obszarze których prowadzone są działania militarne). GIIF badał wówczas przepływy na osobistych rachunkach bankowych oraz przekazy pieniężne z udziałem tych osób. We współpracy z Centrum Antyterrorystycznym ABW, GIIF poddał analizie powiązania z osobami lub podmiotami z krajów podwyższonego ryzyka terrorystycznego i identyfikował związki tych osób z organizacjami terrorystycznymi. Weryfikacja podejrzeń finansowania terroryzmu prowadziła w niektórych przypadkach do ich potwierdzenia bądź wykrycia nielegalnej działalności, niemającej związku z finansowaniem terroryzmu lub przeciwnie – do potwierdzenia przeprowadzania określonych transakcji jako legalnej aktywności finansowej prowadzonej np. ze względu na powiązania rodzinne lub biznesowe z podmiotami mającymi siedzibę w krajach podwyższonego ryzyka.

4.2.1 Współpraca z zagranicznymi JAF

Wnioski o udzielenie informacji oraz informacje spontaniczne związane z finansowaniem terroryzmu przychodzące od zagranicznych JAF, na podstawie których zostały wszczęte postępowania analityczne, dotyczyły najczęściej transakcji osób przebywających na terenie RP, które otrzymywały/wysyłały środki finansowe do osób fizycznych podejrzewanych o powiązania z ugrupowaniami terrorystycznymi. GIIF informacje te weryfikował, ewentualnie rozszerzając o dodatkowe informacje, a następnie przekazywał do ABW.

4.2.2 Współpraca z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego

W 2025 r. GIIF otrzymał od ABW 27 pism dotyczących potencjalnego finansowania terroryzmu, w tym wnioski o udzielenie informacji o osobach i podmiotach, co do których zachodziło podejrzenie finansowania terroryzmu. GIIF udzielił odpowiedzi na wszystkie wnioski, przekazując do ABW informacje otrzymane od instytucji oraz w niektórych przypadkach poszerzone o informacje otrzymane od zagranicznych JAF.

W wyniku przeprowadzenia analiz związanych z potencjalnym finansowaniem terroryzmu GIIF skierował, w trybie art. 106 oraz 106 ust. 1a ustawy AML/CTF - 57 powiadomień do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz jedno zawiadomienie do prokuratury dotyczące możliwości popełnienia przestępstwa finansowania terroryzmu (art. 165a kk).

4.2.3 Dodatkowe informacje

GIIF jest członkiem Międzyresortowego Zespołu ds. Zagrożeń Terrorystycznych (MZZT), organu pomocniczego Rady Ministrów, który ma zapewnić współdziałanie administracji rządowej w zakresie przygotowania do zapobiegania zdarzeniom o charakterze terrorystycznym, przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych przedsięwzięć oraz do reagowania na nie. Do podstawowych zadań Zespołu należy, m.in.:

1) monitorowanie zagrożeń o charakterze terrorystycznym, ich analiza i ocena;
2) przedstawianie opinii i wniosków dla Rady Ministrów;
3) opracowywanie projektów standardów i procedur w zakresie reagowania w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
4) inicjowanie, koordynowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez właściwe organy administracji rządowej w zakresie przygotowania do zapobiegania zdarzeniom o charakterze terrorystycznym, przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych przedsięwzięć oraz do reagowania na nie;
5) opracowywanie propozycji zmierzających do usprawnienia metod i form zapobiegania zdarzeniom o charakterze terrorystycznym, przygotowania do przejmowania kontroli nad tymi zdarzeniami i reagowania w przypadku wystąpienia takich zdarzeń oraz występowanie z wnioskiem do właściwych organów o podjęcie w tym zakresie prac legislacyjnych.

Jednym z głównych tematów prac MZZT w 2025 r. była regularna ocena zasadności utrzymania lub zmiany stopni alarmowych, uwzględniająca zagrożenia terrorystyczne, działania dywersyjne, sabotażowe (między innymi w infrastrukturze kolejowej i systemach teleinformatycznych) oraz bezpieczeństwo wschodniej granicy RP w kontekście nielegalnej migracji. Ocenie poddawano również zagrożenia dla infrastruktury krytycznej, w tym lotnictwa cywilnego, omawiano poziom bezpieczeństwa polskich placówek zagranicznych, a także stan gotowości Policji na wypadek wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym, w tym gotowość tej formacji do realizacji skutecznych działań kontrterrorystycznych. Przedmiotem prac Zespołu był również stan przygotowań Policji do zabezpieczenia wyborów prezydenckich w 2025 r. Ważnym elementem prac była też ocena podejmowania skutecznych środków przeciw terroryzmowi w odniesieniu do działań antyterrorystycznych w trakcie polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 r.

5 KONTROLE

5.1 Informacje pochodzące od tzw. Sygnalistów

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy AML/CTF, GIIF przyjmuje zgłoszenia rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu od pracowników, byłych pracowników Instytucji obowiązanych lub innych osób, które wykonują lub wykonywały czynności na rzecz Instytucji obowiązanych na innej podstawie niż stosunek pracy.

W związku z powyższym - w celu wypełnienia tego obowiązku - GIIF zapewnia możliwość odbierania powyższych zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej na adres poczty elektronicznej lub w postaci papierowej pod wskazany przez GIIF adres do korespondencji. W 2025 r. do GIIF wpłynęło **6 zgłoszeń, które uznano za zgłoszenia wypełniające znamiona sygnałów, o których mowa w art. 80 ust. 1 ustawy AML/CTF.**

Zgodnie z art. 53a ustawy AML/CTF GIIF przyjmuje zgłoszenia dotyczące działań o charakterze represyjnym wobec pracowników oraz osób wykonujących czynności związane z obowiązkami AML/CFT na rzecz Instytucji obowiązanych. W 2025 r. do GIIF **nie wpłynęło** żadne zgłoszenie wypełniające znamiona sygnałów, o których mowa w art. 53a ustawy AML/CTF.

Dodatkowo od 2025 r. GIIF przyjmuje również zgłoszenia na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. 2024 poz. 928), dalej „u.o.s.", dotyczące materii określonej w art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy, które również można przesłać na dedykowaną skrzynkę e-mailową. Żaden z sygnałów, które wpłynęły w 2025 r. na przedmiotową skrzynkę, **nie spełniał definicji sygnału z u.o.s**.

Ponadto GIIF przenalizował **84 sygnały**, dotyczące m.in. podejrzeń popełnienia przestępstw skarbowych, braku wykonywania obowiązków wynikających z ustawy AML/CTF przez Instytucje obowiązane czy nielegalnej działalności gospodarczej. Część zgłoszeń, która wpłynęła do GIIF została przekazana zgodnie z właściwością do odpowiednich organów w celu realizacji ich ustawowych zadań.

Wykres 10 Liczba otrzymanych sygnałów, w latach 2020-2025.

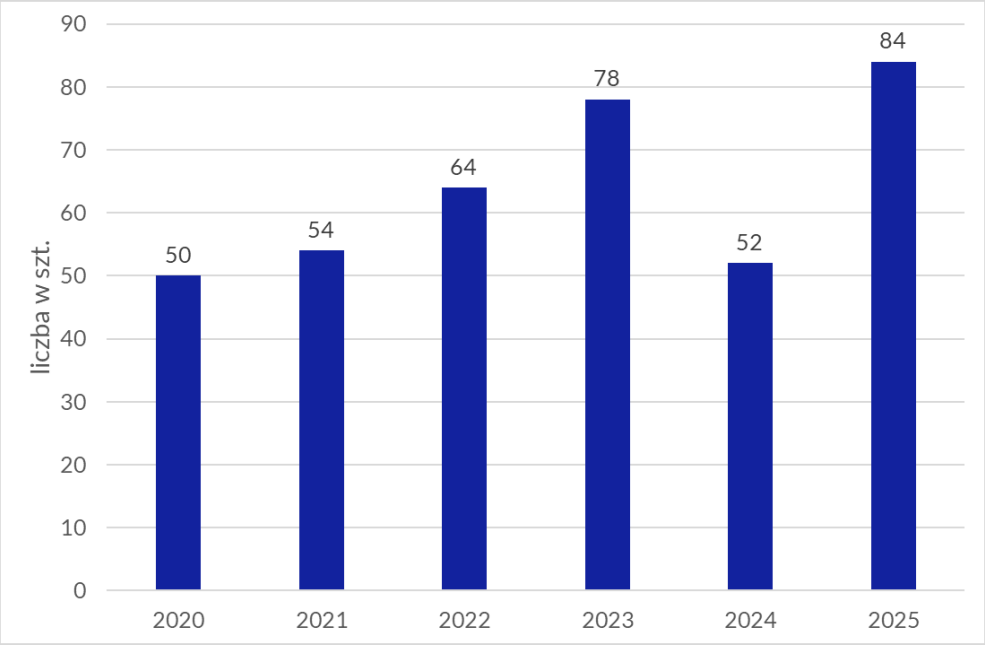

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

5.2 Kontrole przeprowadzone przez GIIF

Na podstawie przepisów ustawy AML/CFT w 2025 r. GIIF przeprowadził 7 kontroli w następujących instytucjach obowiązanych (wg daty wystąpienia pokontrolnego, tj. wystąpienie w 2025 r.):

1) trzech podmiotach prowadzących działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług w zakresie walut wirtualnych;
2) jednego banku krajowego;
3) jednego oddziału instytucji kredytowej;
4) jednej krajowej instytucji płatniczej;
5) jednego pośrednika w obrocie nieruchomościami w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 1997 nr 115 poz. 741).

Wykres 11 Liczba kontroli wykonywanych przez GIIF w latach 2020-2025.

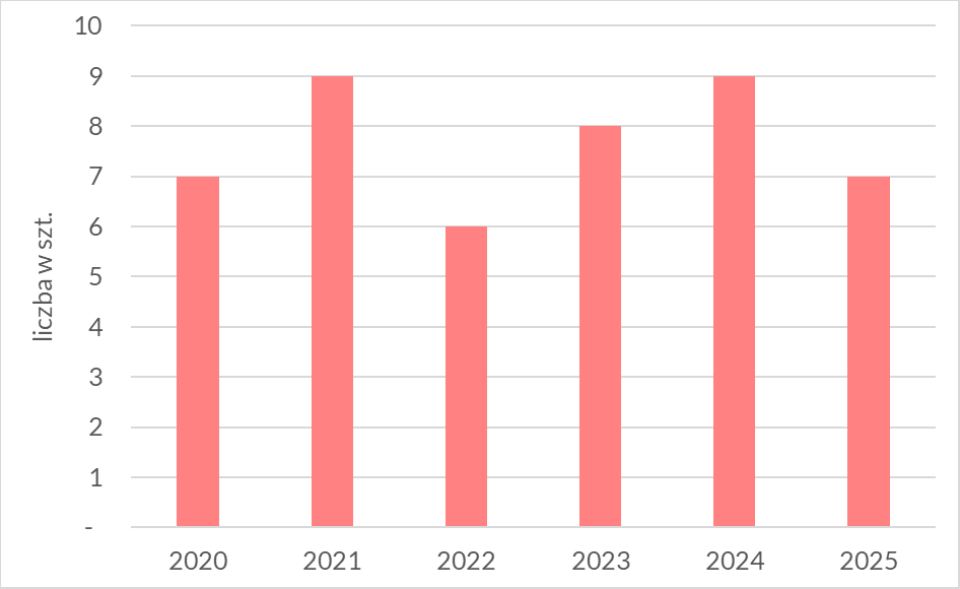

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, ujawnione zostały nieprawidłowości w realizowaniu przez Instytucje obowiązane obowiązków, wynikających z ustawy AML/CFT. Łącznie w wyniku przeprowadzonych kontroli **stwierdzono 191** (179 w 2024 r.) **nieprawidłowości.**

Dotyczyły one braków natury formalnej oraz nieprawidłowości merytorycznych, w większości braku lub niewłaściwego stosowania środków bezpieczeństwa finansowego. Stwierdzone nieprawidłowości to, m.in.:

1) Braki natury formalnej:
   a) niewprowadzenie lub niedostosowanie do przepisów ustawy AML/CFT oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, o której mowa w art. 27 tej ustawy oraz brak aktualizowania oceny (6 razy);
   b) niewprowadzenie lub niedostosowanie do przepisów ustawy AML/CFT procedur dotyczących przepisów AML/CFT, o których mowa w art. 50, 51 i 53 tej ustawy (11 razy).
2) Braki natury materialnej:
   a) brak wyznaczenia właściwych osób, o czym mowa w art. 6, 7 i 8 ustawy AML/CFT (6 razy);
   b) niezastosowanie lub nieprawidłowe zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego, a także nieprzeprowadzenie bądź nieprawidłowe przeprowadzanie analizy i oceny ryzyka związanej ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcjami okazjonalnymi, o czym mowa w art. 33 oraz art. 34 ustawy AML/CFT (77 razy);

c) niezastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przeprowadzeniem transakcji, o czym mowa w art. 39 ustawy AML/CFT (3 razy);
d) niezastosowane się do obowiązków wynikających z art. 41 ust. 1 ustawy AML/CFT w przypadku braku możliwości zastosowania jednego ze środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy AML/CFT (3 razy);
e) niezastosowanie bądź nieprawidłowe zastosowanie wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego w przypadkach wyższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, o czym mowa w art. 43 ustawy AML/CFT (17 razy);
f) naruszenie obowiązku wdrożenia procedury identyfikacji osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, o czym mowa w art. 46 ustawy AML/CFT (7 razy);
g) brak zapewnienia udziału osób wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w programach szkoleniowych dotyczących realizacji tych obowiązków, o czym mowa w art. 52 ustawy AML/CFT (6 razy);
h) naruszenie obowiązku przekazywania informacji GIIF zgodnie z art. 72 i 76 ustawy AML/CFT (5 razy);
i) nierealizowanie obowiązku zawiadamiania GIIF, zgodnie z art. 74, 86 i 90 ustawy AML/CFT (7 razy);
j) niedopełnienie obowiązku wstrzymania transakcji lub blokady rachunku w przypadku przestępstwa skarbowego, o czym mowa w art. 89 ustawy AML/CFT (3 razy).

5.3 Kontrole przeprowadzone przez instytucje nadzorujące

Zgodnie z przepisami art. 131 ust. 5 pkt 3 ustawy AML/CTF, instytucje nadzorujące przekazują do GIIF informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli w danym roku. Z poniższych danych wynika, że ogólna liczba kontroli systematycznie spada z roku na rok w KSPPPiFT (Krajowy System Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu).

Tabela 10. Liczba kontroli realizacji obowiązków ustawy AML/CFT przeprowadzonych przez instytucje nadzorujące w latach 2020-2025

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Narodowy Bank Polski	329	566	489	497	368	325
Komisja Nadzoru Finansowego	17	12	16	19	17	13
Prezesi Sądów Apelacyjnych	110	62	61	54	61	64
Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa	4	8	4	4	6	5
Ministrowie, wojewodowie i starostowie	1	24	8	13	18	30
Urzędy Celno-Skarbowe	15	27	25	35	22	42
Razem	**476**	**699**	**603**	**622**	**492**	**479**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Pod względem liczby przeprowadzonych kontroli w 2025 r. spadek (o 12%) odnotował Narodowy Bank Polski. Jednak nie wpłynęło to na jego pozycję w przyjętym zestawieniu.

Wykres 12. Liczba kontroli realizacji obowiązków ustawy AML/CFT przeprowadzonych przez instytucje nadzorujące w latach 2020-2025

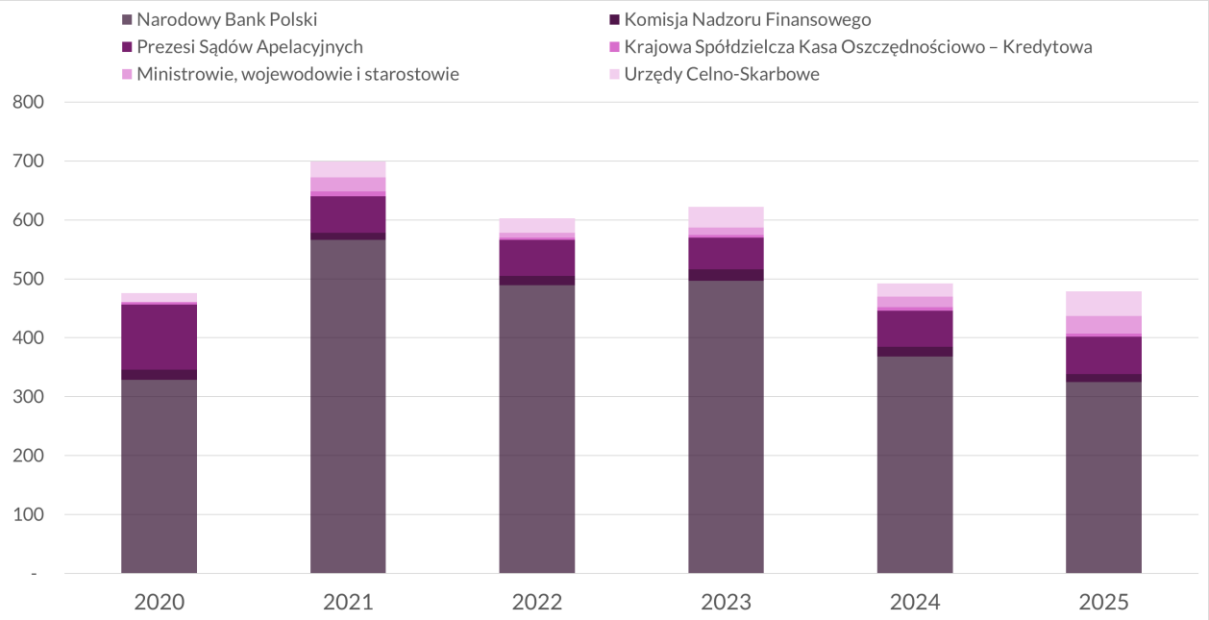

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez JW.

Narodowy Bank Polski wskazał, iż w 2025 r. skontrolował 325 przedsiębiorców prowadzących działalność kantorową. Kontrole te objęły 488 kantorów. Ujawniły one nieprawidłowości w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w 81 kantorach, prowadzonych przez 54 przedsiębiorców.

Nieprawidłowości w zakresie wykonania obowiązków wynikających z ustawy AML/CTF obejmowały poniższe zidentyfikowane zagrożenia:

1) Niewyznaczenie kadry kierowniczej,
2) Niewyznaczenie osoby odpowiedzialnej z zarządu,
3) Niewyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działania IO z przepisami ustawy AML,
4) Brak oceny ryzyka,
5) Nieaktualizowanie oceny ryzyka,
6) Ocena ryzyka nieadekwatna do prowadzonej działalności,
7) Niezastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego,
8) Nieudokumentowanie zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego,
9) Nieprzechowywanie wyników bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji
10) Brak wewnętrznej procedury Instytucji obowiązanej,
11) Wewnętrzna procedura nieadekwatna do charakteru, rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności,
12) Wewnętrzna procedura nie zawiera wszystkich elementów,
13) Brak procedury anonimowego zgłaszania naruszeń,
14) Wewnętrzna procedura anonimowego zgłaszania naruszeń nie zawiera wszystkich elementów,
15) Niezapewnienie osobom wykonującym obowiązki związane z AML/CFT udziału w programach szkoleniowych w tym zakresie,
16) Programy szkoleniowe nieadekwatne do prowadzonej działalności,
17) Nieprzekazanie GIIF informacji o transakcjach powyżej 15 000 EUR,
18) Nieterminowe przekazanie GIIF informacji,
19) Nieprzekazanie formularza identyfikującego lub przekazanie nieaktualnego formularza.

Finalnie w 2025 r. ukarano 18 przedsiębiorców w związku ze stwierdzeniem niedopełnienia obowiązków wynikających z ustawy AML/CFT. Wydano 18 decyzji o nałożeniu kary pieniężnej. **Łączna wartość nałożonych kar pieniężnych z tytułu decyzji wydanych w 2025 r. wynosiła 321 000 PLN**.

5.3.1 Kontrole wykonane prze organy nadzorcze wobec fundacji i stowarzyszeń, informacje pozyskane w ramach wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 4 ustawy AML/CFT przez ministerstwa.

Minister Aktywów Państwowych został wskazany jako organ nadzorujący w trzech fundacjach. Ministerstwo Aktywów Państwowych (dalej: MAP) przekazało, iż według posiadanych informacji wynika, że jedna z fundacji nie była instytucją obowiązaną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 21 ustawy AML/CFT. Natomiast w przypadku pozostałych dwóch fundacji, ich status w roku 2025 nie został potwierdzony.

W obecnym brzmieniu ustawa AML/CFT nie zawiera sankcji za niestosowanie się przez fundacje do obowiązków sprawozdawczych wobec właściwego Ministra.

Ministerstwo Cyfryzacji poinformowało, iż w 2025 r. przeprowadziło czynności kontrolne w dwóch fundacjach. W toku działań ustalono, że wskazane podmioty nie są Instytucjami obowiązanymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy AML/CFT. Finalnie - na podstawie art. 143 ustawy AML/CFT - odstąpiono od dalszych czynności kontrolnych.

Ministerstwo Energii

wskazało, iż na 2025 r. zaplanowało pięć kontroli fundacji. W jednej z nich rozpoczęto czynności kontrolne, jednak z uwagi na brak statusu instytucji obowiązanej - odstąpiono od dalszych czynności kontrolnych. Natomiast w przypadku trzech podmiotów zidentyfikowano okoliczności uniemożliwiające rozpoczęcie kontroli.

Z wszystkich nadzorowanych przez **Ministerstwo Edukacji Narodowej** fundacji w 2025 r. – trzy wskazały, iż identyfikują się jako Instytucje obowiązane.

Z informacji przekazanych przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej** wynika, iż spośród fundacji nadzorowanych przez to ministerstwo, w 2025 r. zidentyfikowano jedną instytucję obowiązaną na podstawie jej oświadczenia.

Ministerstwo Infrastruktury wskazało, iż w 2025 r. zidentyfikowano trzy fundacje nadzorowane przez Ministra Infrastruktury, posiadające status Instytucji obowiązanej. Dwie fundacje spełniały przesłankę określoną w art. 2 ust. 1 pkt 21 ustawy AML/CFT (tj. przyjmowały lub dokonywały płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro), natomiast jedna fundacja spełniała przesłankę określoną w art. 2 ust. 1 pkt 16 lit. c ustawy AML/CFT (tj. będąc przedsiębiorcą, świadczyła usługi polegające na zapewnianiu siedziby, adresu prowadzenia działalności lub adresu korespondencyjnego oraz innych pokrewnych usług osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej). Wszystkie fundacje identyfikowane jako Instytucje obowiązane zostały zidentyfikowane, jako wpisane do rejestru przedsiębiorców w KRS.

Z przekazanych informacji z **Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego** wynika, iż w 2025 r. przeprowadzono dwie kontrole fundacji. Pierwsza z kontroli zakończyła się wydaniem podmiotowi oceny negatywnej. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że **fundacja jako instytucja obowiązana nie zaimplementowała żadnych mechanizmów oraz procedur wymaganych ustawą**:

1) nie wyznaczyła kadry kierowniczej wyższego szczebla odpowiedzialnej za wykonywanie oraz wdrażanie obowiązków określonych w ustawie (art. 6-8),
2) nie posiadała wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (art. 50),

3) nie przygotowała procedur umożliwiających ustalenie, że klient bądź beneficjent, z którym fundacja współpracuje, jest/nie jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne (art. 46 ust. 1),
4) nie przekazała dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie identyfikacji i oceny ryzyk związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu (art. 27),
5) nie potwierdziła udziału pracowników fundacji w programach szkoleniowych (art. 52),
6) nie wdrożyła procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników lub inne osoby wykonujące na rzecz Instytucji obowiązanej rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 53).

W przypadku drugiej kontroli zidentyfikowano brak przeprowadzenia szkoleń dla pracowników wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wskazało, iż w otrzymanych w 2025 r. sprawozdaniach z działalności fundacji nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego żaden z podmiotów nie zawarł informacji o statusie Instytucji obowiązanej w rozumieniu przepisu art. 2 ust. 1 pkt 21 ustawy AML/CFT.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało informację, iż w 2025 r. żadna z fundacji, dla których Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest właściwym ze względu na cele i zakres działania, nie spełniała wymogów uznania jej za instytucję obowiązaną w myśl przepisów ustawy AML/CFT.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii w 2025 r. wskazało, iż przeprowadziło 12 kontroli fundacji. W ich efekcie oraz informacji uzyskanych z oświadczeń tychże podmiotów ustalono, iż wszystkie kontrolowane fundacje spełniły wymogi ustawowe uznania ich za Instytucje obowiązane.

Ministerstwo Sportu i Turystyki wskazało, iż powtarzającym się schematem w identyfikacji fundacji, podlegających kontroli na podstawie przepisów ustawy AML/CTF jest podawanie przez nie w składanych sprawozdaniach sprzecznych informacji, dotyczących statusu fundacji jako Instytucji obowiązanej. Podają one w sprawozdaniach, że są Instytucją obowiązaną, deklarując jednocześnie, że nie dokonywały transakcji gotówkowych (powyżej progu wskazanego w ww. ustawie). Spośród 4 przeprowadzonych kontroli żadna fundacja nie spełniła wymogów identyfikacji jako Instytucja obowiązana.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wskazało, iż w 2025 r. odstąpiło od przeprowadzenia kontroli ujętych w swoim Rocznym Planie Kontroli na 2025 r. w zakresie AML.

Ministerstwo Zdrowia przekazało informację, iż w 2025 r. przeprowadziło kontrole trzech fundacji. Nie wskazano, czy te podmioty zostały, czy nie zostały zidentyfikowane jako Instytucje obowiązane, natomiast w jednej z nich przeprowadzono tzw. kontrolę doraźną, w związku z doniesieniami medialnymi w zakresie potencjalnych nieprawidłowości dotyczących darowizn przyjmowanych i przekazywanych przez tę fundację.

Według informacji uzyskanych w trybie art. 14 ust. 4 ustawy AML/CTF od starostów, wojewodów i ministrów wskazano poniższe informacje dotyczące zasobów ludzkich, przypisanych do realizacji ustawowych zadań nadzorczych nad organizacjami pozarządowymi (stan na dzień 31.12.2025 r.)

W 36% z 16 urzędów wojewódzkich jest zatrudniony co najmniej jeden pracownik, któremu powierzone są obowiązki w zakresie realizacji zadań nałożonych na wojewodów ustawą AML/CFT. Szkolenia z zakresu AML/CFT miały miejsce w 14% urzędów. Liczba kontroli fundacji/stowarzyszeń w 2025 r. wyniosła 8. Około 1/3 urzędów wojewódzkich wskazała, że posiadane przez nich zasoby finansowe i ludzkie są adekwatne do nałożonych ustawowo obowiązków.

W zakresie miast na prawach powiatu oraz starostw – 54,5% respondentów wskazało, iż według ich oceny urząd, będący miejscem ich zatrudnienia, posiada wystarczające zasoby ludzkie

w zakresie wypełniania zadań wskazanych w ustawie AML/CTF. 36% określiło, iż obecne zasoby finansowe, przeznaczone na realizację tych zadań są wystarczające.

Najczęściej we wskazanych jednostkach zatrudniony jest jeden dedykowany pracownik do realizacji ustawy AML/CTF; w 54% miejsc są zatrudnieni dedykowani pracownicy do realizacji obowiązków wskazanej ustawy. W 25% miały miejsce szkolenia z zakresu AML/CTF. IO zostały zidentyfikowane zaledwie w 4% jednostek; zidentyfikowano łącznie 17 Instytucji obowiązanych. W 33% przeprowadzono kontrole fundacji/stowarzyszeń (łącznie 63 kontrole).

5.4 Postępowania administracyjne w zakresie nakładania kar administracyjnych

Na podstawie przepisów ustawy AML/CTF postępowania w sprawie nakładania kar administracyjnych na Instytucje obowiązane za nieprawidłowości w zakresie wypełniania obowiązków, o których mowa w art. 147, 148 i 149 ustawy AML/CTF prowadzone są zgodnie z przepisami Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Przy ustalaniu rodzaju kary administracyjnej oraz jej wysokości, GIIF uwzględnia okoliczności wymienione w art. 150 ust. 4 ustawy AML/CTF, w tym m.in. **wagę naruszenia i czas jego trwania, zakres odpowiedzialności Instytucji obowiązanej oraz jej możliwości finansowe**.

GIIF przeprowadza postępowania administracyjne po kontrolach własnych oraz kontrolach przeprowadzonych przez naczelników urzędów celno-skarbowych, prezesów sądów apelacyjnych, Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, ministrów, wojewodów i starostów. Ilość prowadzonych przez GIIF postępowań administracyjnych jest również ściśle powiązana z ilością prowadzonych przez niego kontroli.

Poniższa tabela i wykres przedstawiają informacje dotyczące ilości postępowań administracyjnych prowadzonych przez GIIF w latach 2020-2025.

Tabela 11. Postępowania administracyjne według ich kategorii

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Postępowania administracyjne wszczęte po tym, jak GIIF stwierdził nieprawidłowości	11	23	16	3	6	1
Postępowania administracyjne wszczęte po tym, jak inne organy stwierdziły nieprawidłowości	8	13	5	6	11	4
Liczba postępowań odwoławczych	6	10	3	3	9	5
Razem	**25**	**46**	**24**	**12**	**26**	**10**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Głównym wnioskiem płynącym z tabeli 12 i wykresu 10 jest ogólna tendencja spadkowa we wszystkich zaprezentowanych kategoriach danych. Wpływ na ten stan miała utrzymująca się w latach 2024-2025 fluktuacja kadr w pionie postępowań administracyjnych Departamentu Informacji Finansowej. Niemniej jednak warto odnotować, że mimo zdecydowanie mniejszej liczby wszczynanych postępowań, znaczna ich część kończy się nałożeniem kary pieniężnej. Analizie poddawane były Instytucje obowiązane o złożonej strukturze z większą liczbą klientów – w porównaniu do 2024 r.

Wykres 13 Postępowania administracyjne według ich kategorii

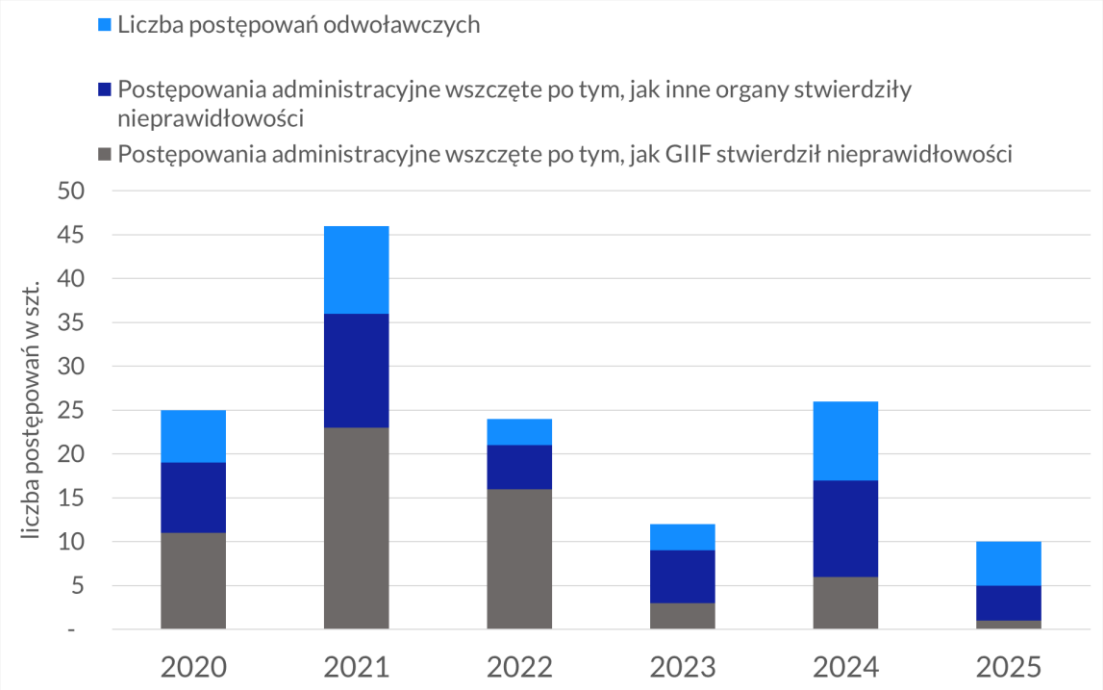

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

6 WSPÓŁPRACA KRAJOWA

6.1 Wymiana informacji z jednostkami krajowymi

W 2025 r. GIIF kontynuował współpracę z jednostkami krajowymi. Uprawnione podmioty – przede wszystkim prokuratura oraz inne organy – korzystały z informacji będących w posiadaniu GIIF. Informacje, gromadzone w trybie i zakresie przewidzianym przepisami ustawy AML/CTF, były udostępniane przez GIIF na podstawie art. 104 ustawy AML/CTF, na wniosek sądów i prokuratury, na potrzeby prowadzonych postępowań karnych. Informacje o transakcjach były także przekazywane przez GIIF na wnioski służb podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych: Policji oraz Straży Granicznej, jak również Szefów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy AML/CTF. Organami uprawnionymi do pozyskiwania informacji o transakcjach były też, m.in. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, dyrektorzy izb administracji skarbowej oraz naczelnicy urzędów celno-skarbowych, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego i inne organy, na podstawie art. 105 ust. 3 ustawy AML/CTF.

Na podstawie art. 81 ustawy AML/CTF jednostki organizacyjne prokuratury zostały zobligowane do przekazywania informacji o wydaniu postanowienia o blokadzie rachunku lub wstrzymaniu transakcji, wszczęciu postępowania, przedstawieniu zarzutu i wniesieniu aktu oskarżenia, w sprawach o przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Natomiast pozostałe organy ścigania uprawnione do prowadzenia postępowań karnych (podobnie jak i inne Jednostki współpracujące) przekazywały powiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu zgodnie z art. 83 ust. 1 i 2 ustawy AML/CTF.

W 2025 r. zapoczątkowano współpracę z Prokuraturą Europejską, jak również po zmianach przepisów ustawy AML/CTF - wznowiono współpracę z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 2278).

Na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy AML/CTF GIIF udostępnia posiadane informacje na pisemny oraz uzasadniony wniosek poniższych organów:

1) Komendanta Głównego Policji,
2) Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji,
3) Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej,
4) Komendanta Głównego Straży Granicznej,
5) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
6) Szefa Agencji Wywiadu,
7) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
8) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego,
9) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
10) Inspektora Nadzoru Wewnętrznego,
11) Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji,
12) Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej,
13) Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości

Natomiast na podstawie art. 105 ust. 3 ustawy AML/CTF wnioskować o informacje do GIIF mogą także następujące organy:

1) minister właściwy do spraw finansów publicznych – w związku z wnioskiem, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych,
2) minister właściwy do spraw zagranicznych – w zakresie jego kompetencji ustawowych w związku ze stosowaniem szczególnych środków ograniczających.
3) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz.U. 1920 nr 31 poz. 178).
4) Przewodniczący KNF - w zakresie nadzoru sprawowanego przez KNF na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 135 oraz z 2025 r. poz. 146);
5) Prezes NBP - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kontrolnego określonego w art. 130 ust. 2 pkt 1 lit. a;
6) Prezes NIK - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kontrolnego określonego w przepisach ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623);
7) krajowy administrator, o którym mowa w art. 3 pkt 22 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz. Urz. UE L 122 z 03.05.2013, str. 1, z późn. zm.) - w zakresie jego kompetencji;

6.2 Współpraca z jednostkami organizacyjnymi Prokuratury i Sądami

W trybie art. 104 ustawy AML/CTF GIIF otrzymał w 2025 r. z jednostek organizacyjnych prokuratury **547** wniosków o informacje, które dotyczyły co najmniej **2 916** podmiotów (w 2024 r. zostało skierowanych **681** wniosków, które dotyczyły **2 961** podmiotów, a w 2023 r. skierowano do GIIF **592** wnioski, które dotyczyły **3 400** podmiotów). Dodatkowo należy podkreślić, że przekazane wnioski w 2025 r. dotyczyły także co najmniej **1 922** rachunków bankowych (w 2024 r. było to **1 650** rachunków bankowych).

W ostatnich latach współpraca z prokuraturą stała się bardziej efektywna, co pokazuje nadal wysoka liczba przekazanych do GIIF wniosków o udzielenie informacji z jednostek organizacyjnych prokuratury, które oscylują w granicach średniej 600 wniosków/rok za lata 2023-2025. Jednostki organizacyjne prokuratury począwszy od 2014 r. przekazywały rokrocznie ponad 500 wniosków (w 2013 r. odnotowano 400 wniosków), a w latach 2017-2022 tych wniosków rocznie było ponad 700. W 2025 r., podobnie jak w latach 2021-2024, w zakresie przedmiotowych wniosków odnotowano wzrost takich, które dotyczyły i służyły w dużym stopniu ustaleniu składników majątkowych. Dodatkowo, przy pomocy realizowanych wniosków i uzyskiwanych w ten sposób informacji, jednostki organizacyjne prokuratury mogły w większym zakresie przedstawiać osobom podejrzanym zarzuty, w tym w szczególności, zarzuty dotyczące czynów określonych w art. 299 Kodeksu karnego.

Z jednostek organizacyjnych prokuratury w 2025 r. odnotowano natomiast 421 informacji na podstawie art. 81 ustawy AML/CTF (prokurator informuje GIIF o wydaniu postanowienia o blokadzie rachunku lub wstrzymaniu transakcji, wszczęciu postępowania, przedstawieniu zarzutu i wniesieniu aktu oskarżenia, w sprawach o przestępstwo prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu), które dotyczyło 1 437 podmiotów, podczas gdy w 2024 r. odnotowano ich 436.

W 2025 r. GIIF otrzymał także 6 wniosków z Prokuratury Europejskiej, które dotyczyły 54 podmiotów.

Oprócz tego do GIIF wpłynęło 13 wniosków o informacje z sądów, które dotyczyły 17 podmiotów. Dla porównania, w 2024 r. wpłynęło14 wniosków, które dotyczyły 12 podmiotów, a w 2023 r. 12 wniosków w zakresie 9 podmiotów.

W 2025 r. najczęściej przekazywano do GIIF informacje dotyczące wszczęcia postępowania w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa określonego w art. 299 Kodeksu karnego: **127** informacji, wobec **91** informacji otrzymanych w 2024 r. lub przedstawienia zarzutów osobom na podstawie tego przepisu – **225** informacji, wobec **254** informacji otrzymanych w 2024 r. Dodatkowo w kilkunastu przypadkach jednostki organizacyjne prokuratury dołączyły prośbę o rozważenie podjęcia przez GIIF czynności ustawowych mających na celu zablokowanie rachunków lub wstrzymanie transakcji.

GIIF na podstawie informacji przekazanych przez właściwe organy w trybie w art. 81 ustawy AML/CTF, podejmował czynności ustawowe docelowo zmierzające do „odcinania" przestępców od środków majątkowych, a tym samym od możliwości legalizacji środków pochodzących z tzw. czynów zabronionych. Wynikiem takiej współpracy było skierowanie przez GIIF - na bazie otrzymywanych informacji - zawiadomień do właściwych jednostek organizacyjnych prokuratury, wskazujących na podejrzenie popełnienia przestępstwa określonego w art. 299 Kodeksu karnego.

Podobnie jak w poprzednich latach, w 2025 r. odnotowano sytuacje, w których jednostki organizacyjne prokuratury przekazywały w ramach jednego pisma informacje w trybie art. 81 ustawy AML/CTF, wnioskując jednocześnie o informacje, na podstawie art. 104 ust. 1 ustawy AML/CTF, co umożliwiało efektywniejszą i sprawniejszą wymianę informacji. GIIF odnotował 63 takie przypadki wobec 49 w 2024 r.

Należy podkreślić, że GIIF działając na podstawie art. 81 ust. 4 ustawy AML/CTF niezwłocznie informuje prokuratora o posiadaniu informacji pozostających w związku z informacjami przekazanymi na podstawie art. 81 ust.1 ustawy AML/CTF. W 2025 r. bardzo często zdarzało się, że informacje przekazane przez jednostki organizacyjne prokuratury łączyły się z informacjami będącymi w posiadaniu GIIF. W takich sytuacjach, po otrzymaniu pozytywnej odpowiedzi od GIIF, każdorazowo wnoszono o posiadane przez GIIF informacje, co w wielu przypadkach miało wpływ na dalsze czynności procesowe realizowane przez jednostki organizacyjne prokuratury, np. w postaci rozszerzenia katalogu zarzutów przedstawianych osobom podejrzanym.

W 2025 r. do współpracy z jednostkami organizacyjnymi prokuratury wykorzystywane były bezpieczne elektroniczne kanały wymiany informacji. Przedmiotowe kanały były przez GIIF wykorzystywane również przy pozyskiwaniu informacji od Instytucji obowiązanych, od których otrzymywano informacje o transakcjach objętych przepisami ustawy AML/CTF na potrzeby współpracy GIIF z jednostkami organizacyjnymi prokuratury. Wynikało to m. in. w dużym stopniu z przedmiotu wniosków, które dotyczyły dużej liczby podmiotów albo dużej liczby rachunków. **Przekazanie tych danych w wersji elektronicznej, a na dodatek w wersji edytowalnej w bardzo dużym stopniu przyspieszało realizację wniosków.** Dodatkowo, omawiane przypadki dotyczyły także sytuacji przyspieszenia udzielenia odpowiedzi przez GIIF, w związku z pilnymi czynnościami procesowymi realizowanymi przez jednostki organizacyjne prokuratury.

W 2025 r. otrzymano także dwie informacje na podstawie art. 81 ustawy z Prokuratury Europejskiej, które dotyczyły wszczęcia postępowań w sprawach, o czyny z art. 299 Kodeksu karnego.

W tym samym roku kontynuowano współpracę z jednostkami organizacyjnymi prokuratury polegającą na udziale przedstawicieli Departamentu Informacji Finansowej w inicjatywach, mających na celu wymianę doświadczeń z zakresu problematyki przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Umożliwiły one upowszechnienie dobrych praktyk, mających na celu zapewnienie bardziej efektywnego współdziałania pomiędzy GIIF a przedstawicielami jednostek organizacyjnych prokuratury.

6.3 Współpraca z organami KAS

GIIF w 2025 r. otrzymał 145 wniosków od naczelników urzędów celno-skarbowych w zakresie 332 podmiotów. Oznacza to wzrost liczby skierowanych wniosków w porównaniu z 2024 r., kiedy to wpłynęły do GIIF 102 wnioski, które dotyczyły 245 podmiotów.

W ramach tej współpracy nadal można było zaobserwować wzrost skuteczności współpracy z organami KAS. Następstwem wymiany korespondencji „wnioskowej" w 2025 r. w wielu przypadkach podjęto dalszą współpracę pomiędzy organami na bazie art. 83 ustawy AML/CTF. Jej skutkiem było skierowanie przez GIIF – na podstawie otrzymywanych informacji od organów KAS – zawiadomień do właściwych jednostek organizacyjnych prokuratury, wskazujących na podejrzenie popełnienia przestępstwa określonego w art. 299 Kodeksu karnego. Podejmowane przez GIIF czynności ustawowe docelowo miały także na celu „odcinanie" przestępców od środków majątkowych, a tym samym od legalizacji środków pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem czynów zabronionych, w tym przypadku w szczególności pochodzących z przestępstw skarbowych.

Ponadto w 2025 r. GIIF otrzymał 15 wniosków o udzielenie informacji od dyrektorów izb administracji skarbowej w zakresie 27 podmiotów, wobec odpowiednio 40 wniosków w 2024 r. w zakresie 48 podmiotów.

W 2025 r. przedstawiciele kierownictwa Departamentu Informacji Finansowej brali udział w spotkaniach z udziałem kierownictwa KAS, gdzie mieli możliwość przekazywania informacji na temat dobrych praktyk, mających na celu zapewnienie bardziej efektywnego współdziałania pomiędzy GIIF a jednostkami organizacyjnymi KAS.

6.4 Współpraca z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organami podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji

Na podstawie art. 105 ust. 3 ustawy AML/CTF GIIF otrzymał w 2025 r. od Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 8 wniosków dotyczących 16 podmiotów.

W trybie art. 105 ust. 1 ustawy AML/CTF GIIF otrzymał w 2025 r. z jednostek organizacyjnych **Policji** - **93** wnioski o informacje, które dotyczyły **1 279** podmiotów (dla porównania w 2024 r. odnotowano **119** wniosków, które dotyczyły **857** podmiotów, natomiast w 2023 r. było to odpowiednio **140** wniosków, które dotyczyły **905** podmiotów), z czego znaczącą część wniosków przekazały uprawnione osoby reprezentujące **Biuro Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej Komendy Głównej Policji, Centralne Biuro Śledcze Policji oraz Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości**. Współpraca w zakresie realizacji wniosków na potrzeby przedstawicieli organów Policji, podobnie jak w latach ubiegłych, przebiegała sprawnie i efektywnie.

Ponadto, w 2025 r. GIIF udzielił odpowiedzi na **23** wnioski, dotyczące **165** podmiotów, przekazanych przez uprawnionych przedstawicieli **Komendy Głównej Straży Granicznej**, dla porównania w 2024 r. odnotowano **35** wniosków dotyczących **264** podmiotów.

Jednostki nadzorowane i podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wypełniały również obowiązki określone w art. 83 ust.1 ustawy AML/CTF, co w sposób znaczący rozszerzało współpracę w zakresie przeciwdziałania przestępstwu określonemu w art. 299 Kodeksu karnego. GIIF w 2025 r. otrzymał 131 informacji z jednostek organizacyjnych Policji, które dotyczyły 604 podmiotów, natomiast w 2024 r. otrzymał 53 takie informacje, które dotyczyły 269 podmiotów.

Na podstawie otrzymywanych informacji GIIF mógł skuteczniej wypełniać ustawowe obowiązki, włącznie z zastosowaniem instytucji blokady rachunków. Podjęte działania w zakresie analiz prowadzonych przez GIIF umożliwiały efektywniejszą współpracę już na etapie pracy operacyjno-rozpoznawczej służb podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w tym w szczególności w zakresie ustalania składników majątkowych na

wstępnym etapie czynności operacyjno-rozpoznawczych, ale również w dalszych czynnościach już na etapie dochodzeniowo-śledczym.

6.5 Współpraca ze Służbami Ochrony Państwa

W 2025 r. GIIF otrzymał 11 wniosków o udostępnienie posiadanych informacji od **Służby Kontrwywiadu Wojskowego**. Wnioski te dotyczyły 19 podmiotów. Dla porównania w 2023 r. otrzymano 9 wniosków, które dotyczyły 16 podmiotów, natomiast w 2024 r. 15 wniosków dotyczących 33 podmiotów.

W 2025 r. w zakresie współpracy krajowej GIIF otrzymał od Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego 49 wniosków o udostępnienie przez GIIF informacji o osobach/podmiotach, w stosunku do których zachodziło podejrzenie popełnienia przestępstw finansowania terroryzmu, przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa, przestępstw w zakresie produkcji i obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa. GIIF otrzymał też w 2025 r. z ABW dwie informacje o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy AML/CTF.

6.6 Współpraca z CBA

Na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy AML/CTF GIIF otrzymał z CBA 12 wniosków o udostępnienie posiadanych przez GIIF informacji w zakresie co najmniej 121 podmiotów oraz 13 powiadomień, przekazanych na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy AML/CTF, które dotyczyły 93 podmiotów.

GIIF w 2023 r. otrzymał 17 wniosków dotyczących 70 podmiotów oraz 6 wniosków dotyczących 44 podmiotów. W 2024 r. otrzymano 7 powiadomień, przekazanych na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy AML/CTF, które dotyczyły 28 podmiotów.

6.7 Współpraca z innymi organami

W 2025 r. zostało skierowanych przez Ministra Finansów i Gospodarki do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej w trybie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 227) 25 wniosków, które dotyczyły 118 podmiotów.

W 2025 r. GIIF otrzymał od Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego 45 wniosków, które dotyczyły 164 podmiotów, skierowanych do GIIF. Natomiast od Prezesa Narodowego Banku Polskiego otrzymano 2 wnioski dotyczące 2 podmiotów.

W 2025 r. GIIF otrzymał z jednostek organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej 10 wniosków, które dotyczyły 31 podmiotów, wobec 23 wniosków, które dotyczyły 64 podmiotów w roku 2024. Otrzymano również 1 powiadomienie, przekazane na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy AML/CTF, które dotyczyło 8 podmiotów.

6.7.1 Współpraca z KCIK

W 2025 roku KCIK (Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych) przesłał zapytania o 2 890 podmiotów w formie 126 plików elektronicznych, bezpośrednio do systemu informatycznego GIIF. W wyniku sprawdzeń w bazach danych Generalnego Inspektora w 668 przypadkach wskazano w odpowiedzi, że podmiot z zapytania wystąpił w prowadzonych postępowaniach analitycznych GIIF. Zapytania KCIK są przekazywane do GIIF w drodze elektronicznej, w ustalonym formacie, co pozwala na częściową automatyzację generacji i udostępniania raportów. Czas wygenerowana i udostępnienia odpowiedzi (do bezpośredniego pobrania z bezpiecznej strony systemu teleinformatycznego GIIF) to zwykle od jednego do kilku dni. Mediana rozkładu liczby dni udostępnienia odpowiedzi wynosi 2 dni.

6.8 Informacje zwrotne

Prokuratura może przekazywać informacje zwrotne do organu zawiadamiającego na różnych etapach toczącego się postępowania karnego. Przekazane przez prokuratorów informacje mogą mieć zróżnicowane formy i dotyczyć odmiennych aspektów postępowania karnego. Postanowienie prokuratora może zawierać ocenę zebranego materiału dowodowego oraz przedstawiać podejmowane działania proceduralne. **Przepis art. 107 ustawy AML/CTF jest przepisem szczególnym**, na podstawie którego (a także odpowiednio do przepisów Kodeksu postępowania karnego) **prokuratorzy mają obowiązek przekazywania informacji zwrotnych, co do czynności podjętych w związku z zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, otrzymanymi od GIIF.** Dotyczy to informacji o:

1) wydaniu postanowienia w przedmiocie blokady rachunku lub wstrzymania transakcji;
2) zawieszeniu postępowania;
3) podjęciu zawieszonego postępowania;
4) wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutu popełnienia przestępstwa.

Przedstawione poniżej dane dotyczą ilości wszystkich rodzajów informacji zwrotnych otrzymanych przez GIIF od prokuratorów (w formie pism procesowych) sporządzonych w toku postępowania przygotowawczego. Przedmiotowe informacje znajdują odzwierciedlenie w postępowaniach analitycznych, w zakresie których GIIF wysłał w 2025 r. zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury.

Tabela 12. Informacje zwrotne z prokuratury dotyczące zawiadomień przesłanych przez GIIF.

Podział informacji zwrotnych od prokuratorów	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Postanowienie o umorzeniu postępowania	37	92	157	139	156	152
Postanowienie o uchyleniu postanowienia o blokadzie rachunku	2	5	7	11	9	23
Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania	2	4	8	7	3	5
Postanowienie o zamknięciu postępowania	1	1	2	1	1	4
Postanowienie o częściowym umorzeniu postępowania	8	3	12	3	4	3
Postanowienie o przekazaniu do innej prokuratury	90	135	79	73	60	52
Postanowienie o połączeniu z innym postępowaniem/śledztwem	36	114	96	63	10	9
Postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych / o żądaniu wydania rzeczy	92	138	68	101	122	100
Postanowienie o przedłużeniu wstrzymania transakcji/blokady rachunku	-	-	86	83	115	130
Postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym	8	6	50	34	19	37
Postanowienie wstrzymania transakcji/blokady rachunku	313	479	310	430	402	418
Postanowienie o wszczęciu postępowania / śledztwa	235	378	217	293	267	252
Postanowienie o postawieniu zarzutów	21	24	52	28	15	27
Postanowienie podjęciu na nowo umorzonego postępowania/dochodzenia/śledztwa	6	4	8	4	2	6
Akt oskarżenia	14	12	18	12	9	14
Suma	**865**	**1 395**	**1 170**	**1 282**	**1 194**	**1 232**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez JW.

Wykres 14 Informacja zwrotna od prokuratury na temat zawiadomień przesłanych przez GIIF w podziale na lata oraz kategorii wg. koloru. w latach 2020-2025.

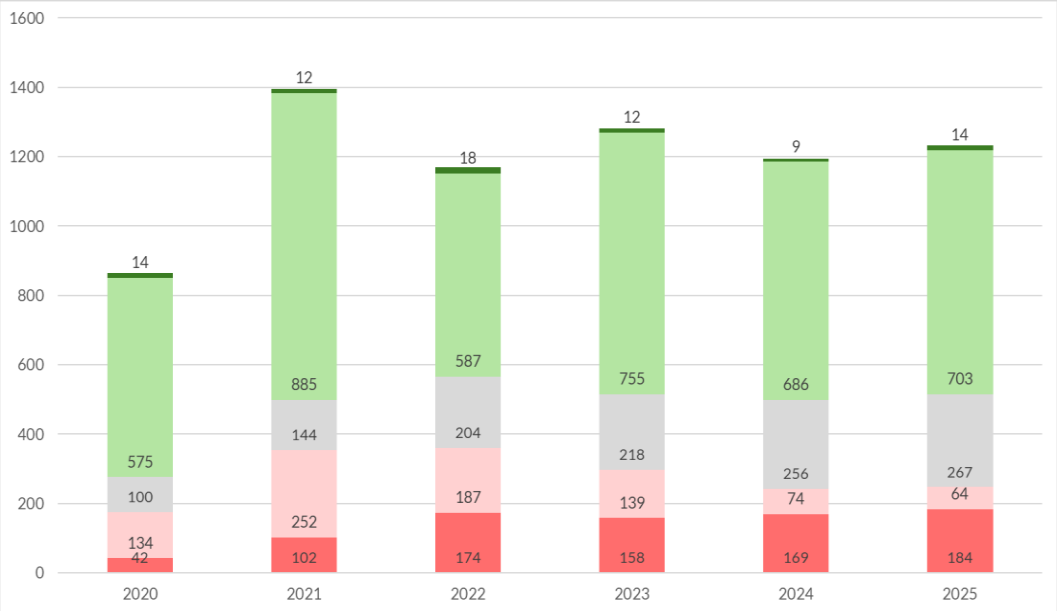

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez JW.

Rysunek 1. Legenda do Wykres 14.

- Postanowienie o umorzeniu postępowania
- Postanowienie o uchyleniu postanowienia o blokadzie rachunku
- Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania
- Postanowienie o zamknięciu postępowania
- Postanowienie o częściowym umorzeniu postępowania
- Postanowienie o przekazaniu do innej prokuratury
- Postanowienie o połączeniu z innym postępowaniem/śledztwem
- Postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych / o żądaniu wydania rzeczy
- Postanowienie o przedłużeniu wstrzymania transakcji/blokady rachunku
- Postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym
- Postanowienie wstrzymania transakcji/blokady rachunku
- Postanowienie o wszczęciu postępowania / śledztwa
- Postanowienie o postawieniu zarzutów
- Postanowienie podjęciu na nowo umorzonego postępowania/dochodzenia/śledztwa
- Akt oskarżenia

Współpraca GIIF-prokuratura koncentruje się na blokowaniu środków finansowych, co do których zachodzą podejrzenia o ich nielegalnym pochodzeniu. Mimo nieco mniejszej liczby wszczętych postępowań, **wyraźny wzrost odnotowały kategorie: postawionych zarzutów, aktów oskarżenia oraz te dotyczące unieruchomienia środków finansowych na rachunkach.**

6.8.1 Organy KAS

Pozyskane od GIIF informacje najczęściej były wykorzystywane w ramach prowadzonych przez KAS analiz i czynności sprawdzających w celu identyfikacji zagrożeń w obszarach podlegających nadzorowi tych organów, w szczególności w zakresie realizacji obowiązków związanych z daninami publicznymi. W polskim systemie prawnym czyny polegające na naruszaniu zakazów i nakazów prawa finansowego należącego do obszaru zadań Ministra Finansów, tj. prawa podatkowego, celnego, dewizowego oraz w zakresie gier hazardowych są penalizowane.

Informacje, o które organy KAS wnioskowały do GIIF, miały - między innymi - za zadanie potwierdzić lub wykluczyć rozpoznane mechanizmy dokonywania oszustw podatkowych oraz wskazać inne podmioty, podejrzewane o udział w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Pozyskiwane informacje znajdują szerokie wykorzystywanie: zarówno przy rozważaniu podjęcia kontroli celno-skarbowej, podatkowej, jak również postępowania przygotowawczego w sprawach dotyczących podejrzenia popełnienia przestępstwa skarbowego, a także w związku z ich prowadzeniem. Celem tych działań jest prawidłowa egzekucja podatków oraz zabezpieczenie należności Skarbu Państwa.

Informacje przekazywane organom KAS z własnej inicjatywy przez GIIF (w trybie art. 106 ust. 1 ustawy AML/CTF) były analizowane pod kątem możliwości ich związku z podejrzeniem popełnienia przestępstw skarbowych.

Na podstawie art. 14 ust. 5 oraz art. 105 ust. 4 i art. 106 ust. 1 ustawy AML/CTF GIIF otrzymał informacje od poszczególnych organów KAS.

Tabela 13. Informacje zwrotne otrzymane od KAS dotyczące przekazywanych powiadomień, w latach 2020-2025.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ad acta (po analizie)	56	50	14	38	35	49
przekazane innym organom KAS	67	126	45	97	49	40
w "inny sposób" przez KAS	26	135	90	91	7	11
prowadzone postępowanie karne	-	-	-	-	-	9
wszczęcie kontroli celno-skarbowej	63	39	53	102	73	52
wszczęcie postępowania karnego	-	-	1	-	-	-
blokada rachunków podmiotów podejrzewanych o przestępstwa skarbowe	2	-	-	-	-	-
pogłębione analizy/działania operacyjne/monitoring	203	96	-	-	65	50
przekazane w celu wszczęcia postępowania karnego	6	5	-	5	-	-
trwające kontrole celno-skarbowe	209	115	10	6	17	36
Suma końcowa	**632**	**566**	**213**	**339**	**246**	**247**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez JW.

Wykres 15 Informacje zwrotne otrzymane od KAS dotyczące przekazywanych powiadomień, w latach 2020-2025.

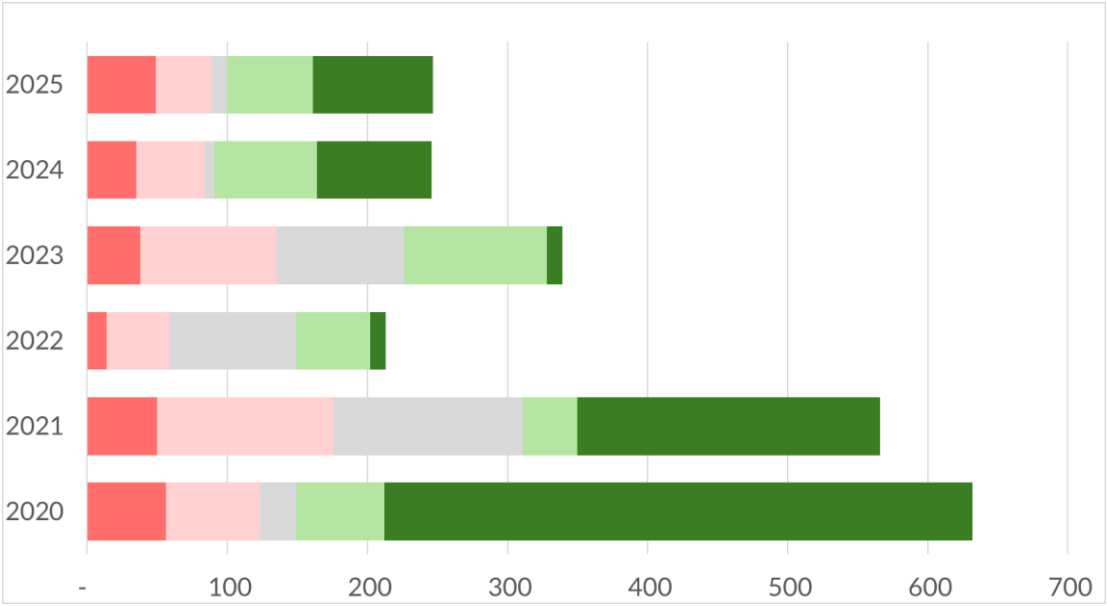

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez JW.

Najczęstszym sposobem wykorzystania informacji z GIIF przez jednostki KAS było wszczęcie kontroli celno-skarbowej oraz czynności analityczne – finalnie działania o charakterze aktywnym oraz weryfikującym.

6.8.2 Policja

6.8.2.1 Komenda Główna Policji

W 2025 r. na podstawie art. 105 ust 1. Pkt 1 ustawy AML/CTF (na wniosek Komendanta Głównego Policji) GIIF przekazał informacje w 22 przypadkach w związku z toczącymi się sprawami operacyjnymi. Uzyskane informacje podlegają przetwarzaniu, analizie, uzupełnianiu, porównywaniu z posiadanymi ustaleniami własnymi Policji oraz wykorzystywane w ramach prowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych.

W 2025 r. na podstawie art. 106 ust 1 ustawy AML/CTF, GIIF przekazał Komendantowi Głównemu Policji 91 informacji. Wskazane materiały każdorazowo były przekazane celem podjęcia czynności służbowych do właściwych miejscowo i rzeczowo komórek organizacyjnych Policji. Pozyskane informacje wykorzystano w następujący sposób:

Dane uzyskane na podstawie 14 informacji przekazano do materiałów zgromadzonych w toczących się postępowaniach,

Pozostałe 77 uzyskanych informacji poddano weryfikacji w ramach prowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym w 8 przypadkach w wyniki przeprowadzonych czynności – informacji nie potwierdzono.

W 2025 r. na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy AML/CTF Policja przekazała do GIIF łącznie 58 powiadomień o podejrzeniu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

6.8.2.2 Centralne Biuro Śledcze Policji

W 2025 r. CBŚP zwróciło się do GIIF z 35 wnioskami o udzielenie informacji (na podstawie art. 105 ustawy AML/CFT). Wnioski dotyczyły 199 osób fizycznych, 214 podmiotów gospodarczych oraz 21 rachunków bankowych.

Uzyskanie informacje zostały wykorzystane przez CBŚP w następujący sposób: w pięciu przypadkach informacje zostały przekazane do prowadzonego postępowania przygotowawczego, w dwóch przypadkach informacje zostały zweryfikowane negatywnie, w czterech przypadkach uzyskano odpowiedź z GIIF, wskazującą na brak posiadanych informacji o transakcjach wnioskowanych osób, podmiotów gospodarczych, rachunków bankowych, natomiast w przypadku 24 wniosków uzyskane informacje nadal są weryfikowane w ramach prowadzonych czynności ustawowych (min. analiza kryminalna), pod kątem rozważanego przekazania do właściwej jednostki prokuratury, celem wszczęcia lub dołączenia do prowadzonego postępowania przygotowawczego.

W innych kategoriach posiadanych informacji: wszczęto 22 postępowania przygotowawcze w oparciu o art. 299 kk, w prowadzonych postępowaniach 794 podejrzanym przedstawiono łącznie 913 zarzutów popełnienia czynu zabronionego z art. 299 kk.

Od GIIF uzyskano 27 informacji na podstawie art. 106 ustawy AML/CFT, a informacje te wykorzystano w następujący sposób: w dziewięciu przypadkach informacje przekazano do prowadzonych postępowań przygotowawczych, jedna informacja – po przeprowadzeniu czynności ustawowych przez Policję – została zweryfikowana negatywnie, w trzech przypadkach informacje przekazano do Komendy Rejonowej Policji Warszawa IV, w jednym przypadku przekazano do Komendy Głównej Policji, a trzynaście uzyskanych informacji nadal pozostaje na etapie weryfikacji.

6.8.2.3 Biuro Spraw Wewnętrznych Policji

W 2025 r. BSWP prowadziła w całości oraz wykonywała poszczególne czynności powierzone przez prokuraturę w jednym przypadku dotyczącym prania pieniędzy (art. 299 kk).

6.8.2.4 Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości

Realizując obowiązek wynikający z art. 14 ust. 5 ustawy AML/CFT CBZC poinformowało, iż w 2025 roku wszczęło 122 postępowania przygotowawcze w kierunku art. 299 kodeksu karnego, w tym samym okresie, 53 postępowania z art 299 kk zostały zakończone.

W roku 2025 CBZC nie prowadziło postępowań o przestępstwo opisane w art 165a kodeksu karnego.

6.8.3 Inne organy

6.8.3.1 Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Realizując obowiązek wynikający z art. 14 ust. 5 ustawy AML/CFT ABW poinformowało, iż w 2025 r. na podstawie informacji zawartych w przesłanych przez GIIF 81 pismach (z czego 49 stanowiło odpowiedź na wnioski ABW, zaś 32 - powiadomienia przekazane z inicjatywy GIIF), zostały podjęte czynności, wynikające z art. 5 ust. 1 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, natomiast uzyskana wiedza została wykorzystana w bieżących działaniach odpowiednich pionów.

Ponadto ABW skierowała do GIIF 2 pisma w trybie art. 83 ust. 1 ustawy AML/CFT.

6.8.3.2 Agencja Wywiadu

Agencja Wywiadu przekazała, iż w 2025 r. nie przekazywała krajowym instytucjom informacji oraz danych wymienionych w art. 14 ust. 5 ustawy AML/CFT.

6.8.3.3 Służba Wywiadu Wojskowego

SWW przekazała informację, iż w 2025 r. nie przekazała informacji do prokuratury oraz innych organów jednostek administracji publicznej - w trybie przewidzianym w ustawie AML/CTF - w wyniku których prokurator, inny organ lub jednostka administracji publicznej podjęły dalsze czynności. We wskazanym zakresie mieszczą się czynności przekazania informacji innemu organowi lub jednostce administracji publicznej, a w przypadku podjętych czynności przez prokuratora: wszczęcie postępowania przygotowawczego, postawienie zarzutu popełnienia przestępstwa, dokonanie blokady rachunku/wstrzymania transakcji, wydanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym.

6.8.3.4 Centralne Biuro Antykorupcyjne

W 2025 r. do CBA ze strony GIIF wpłynęły 22 informacje przekazane w trybie art. 105 (7 informacji) oraz art. 106 (15 informacji) ustawy AML/CFT. W ramach przekazanych powiadomień podjęto wskazane działania: dwie informacje wykorzystano w obszarze kontrolnym, dwie w obszarze operacyjno-rozpoznawczym, sześć w obszarze analitycznym, pięć przekazano do innej jednostki organizacyjnej oraz trzy przekazano do innego organu. Natomiast w przypadku 4 informacji nie podjęto dotychczas decyzji odnośnie sposobu ich wykorzystania.

6.8.3.5 Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej

BSWSG poinformowało, iż w 2025 r. nie występowało w trybie art. 105 ustawy AML z wnioskami o udostępnienie informacji.

6.8.3.6 Komenda Główna Straży Granicznej

KGSG poinformowała o przekazanych/uzyskanych informacjach od GIIF w 2025 r. według wskazanych artykułów ustawy AML/CFT:

1. Art. 105 ust. 1 pkt 4 – 22 informacje
2. Art. 83 ust. 1 – 1 informacja
3. Art. 106 ust. 1 w związku z art. 105 ust. 1 pkt 4 – 2 informacje
4. Art. 106 w związku z art. 83 – brak informacji

6.8.3.7 Najwyższa Izba Kontroli

NIK wskazał, iż w 2025 r. nie odnotował stwierdzonych przypadków podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

6.8.3.8 Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE)

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) poinformował GIIF, że w 2024 r. nie skierował do GIIF zapytań/wniosków o udzielenie informacji w trybie przewidzianym ustawą AML/CTF.

6.8.4 Dane dotyczące postępowań karnych

Zgodnie z treścią art. 14 ust. 3 ustawy AML/CTF, Minister Sprawiedliwości jest zobowiązany do przekazywania GIIF danych zbiorczych o:

a) liczbie postępowań karnych wszczętych i zakończonych w sprawach dotyczących prania pieniędzy i liczbie postępowań karnych wszczętych i zakończonych w sprawach dotyczących finansowania terroryzmu;
b) liczbie osób, którym przedstawiono zarzut prania pieniędzy liczbie osób, którym przedstawiono zarzut finansowania terroryzmu;
c) liczbie osób prawomocnie skazanych za pranie pieniędzy i liczbie osób prawomocnie skazanych za finansowanie terroryzmu;
d) rodzajach przestępstw bazowych, o których mowa w art. 1 lit. e *Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.* (Dz. U. z 2008 r. poz. 1028 oraz z 2018 r. poz. 1328), zwanej dalej Konwencją Warszawską, do których odnoszą się informacje wskazane w poprzednich podpunktach;
e) wartościach majątkowych, w stosunku do których dokonano zamrożenia, wstrzymania transakcji i blokady lub orzeczono zajęcie, zabezpieczenie majątkowe lub przepadek.

Z danych przekazanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości wynika, że w 2025 r. w sądach okręgowych i rejonowych w Polsce wszczęto **559 sądowych postępowań karnych o przestępstwo z art. 299 *Kodeksu karnego* wobec 1 927 osób**. Zgodnie z przytoczonymi danymi Ministerstwa Sprawiedliwości w 2025 r. **314 postępowań karnych w sprawach o powyższe przestępstwo zostało przez sądy zakończonych**. Za popełnienie przestępstwa prania pieniędzy z art. 299 *Kodeksu karnego* prawomocnie[41] **skazano 502 osoby, przy czym w I instancji skazano 633 osoby**. W prowadzonych postępowaniach **dokonano zabezpieczeń majątkowych w łącznej wysokości 14 200 zł, dokonano blokad i wstrzymania transakcji na kwotę 40 224 zł, a także orzeczono przepadek mienia w łącznej wysokości 24 906 158 zł**.

Jednocześnie z przekazanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości informacji wynika, że **w 2025 r. sądy powszechne nie wszczęły ani jednego sądowego postępowania karnego w związku z przestępstwem z art. 165a *Kodeksu karnego*, jak również nie zakończyły żadnego postępowania karnego, prowadzonego z tego artykułu**. Nikogo nie skazano, również w I instancji i nie odnotowano prawomocnych skazań za finansowanie terroryzmu.

W prowadzonych w Polsce w 2025 r. sądowych postępowaniach karnych o przestępstwo z art. 299 *Kodeksu karnego* przestępstwami bazowymi, o których mowa w art. 1 lit. e Konwencji Warszawskiej, były następujące przestępstwa:

a) z *Kodeksu karnego* następujące artykuły: art. 185 (kwalifikowane typy przestępstw przeciwko środowisku); art. 189 (bezprawne pozbawienie wolności); art. 199 (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia); art. 202 (publiczne prezentowanie treści pornograficznych); art. 255a (rozpowszechnianie treści mogących ułatwić popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym); art. 258 (zorganizowana grupa i związek przestępczy); art. 263 (wyrób lub posiadanie broni palnej bez zezwolenia); art. 264a (umożliwienie nielegalnego pobytu na terytorium RP); art. 270 (fałsz materialny); art. 270a (fałszerstwo materialne faktur); art. 271 (fałsz

[41] Podawane wartości nie mogą być porównywane z ilością prowadzonych spraw analitycznych z uwagi na metodę oznaczania postępowań rodzajami przestępstw bazowych, typologią oraz obszarami ryzyka w SIGIIF.
instancji orzeczenie uprawomocniło się.

intelektualny); art. 271a (fałszerstwo intelektualne faktur); art. 272 (wyłudzenie poświadczenia nieprawdy); art. 279 (kradzież z włamaniem); art. 284 (przywłaszczenie); art. 286 (oszustwo); art. 287 (oszustwo komputerowe); art. 288 (zniszczenie rzeczy); art. 292 (paserstwo nieumyślne); art. 297 (wyłudzenie kredytu); art. 299 (pranie pieniędzy); art. 300 (udaremnienie lub uszczuplenie zaspokojenia wierzyciela);

b) z *Kodeksu karnego skarbowego* artykuły: art. 54 (nieujawnienie przedmiotu lub podstawy opodatkowania); art. 56 (oszustwo podatkowe); art. 56a (niezłożenie właściwemu organowi podatkowemu informacji o pojazdach); art. 62 (naruszenie procedury rachunkowej); art. 76 (bezpodstawny zwrot podatku); art. 107 (nielegalne gry hazardowe);
c) przestępstwa z *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* artykuły: art. 54 (wyrabianie, posiadanie, przechowywanie, zbywanie lub nabywanie przyrządów); art. 55 (przywóz, wywóz, przewóz, wewnątrzwspólnotowe nabycie, wewnątrzwspólnotowa dostawa środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub słomy makowej); art. 56 (wprowadzanie do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub słomy makowej. uczestniczenie w obrocie); art. 59 (udzielanie innej osobie środka odurzającego celem osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej); art. 62 (posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych);
d) inne przestępstwa (*kodeks karny i ustawy szczególne*);
e) przestępstwa nieokreślone.

6.9 Działalność szkoleniowa

Realizując programy szkoleń, opracowane w ramach działania nr 21 **Planu działań Krajowej Strategii Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu z 2021** r., GIIF podjął działania mające na celu podniesienie wiedzy pracowników Instytucji obowiązanych oraz Jednostek współpracujących w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. W ramach tych działań przeprowadził cykl szkoleń adresowanych do pracowników Instytucji obowiązanych i Jednostek współpracujących.

W 2025 r. przeprowadzono następujące szkolenia:

1) Raportowanie kwartalne do GIIF, stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego, ocena ryzyka Instytucji obowiązanej oraz klienta przez VASP,
2) Środki bezpieczeństwa finansowego – ich cel, związek z oceną ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz zakres. Osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne,
3) Pranie pieniędzy: zagrożenia wynikające z przestępstw bazowych,
4) *Suspicious Activity Report*? – nic trudnego. Jak umiejętnie polepszyć raportowanie dotyczące prania pieniędzy i finansowania terroryzmu,
5) Kwestia prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w ramach organizacji non-profit. Główne zagrożenia,
6) Realizacja obowiązków AML/CFT przez podmioty z sektora kryptoaktywów - stosowanie CDD, przekazywanie SAR i implementacja Travel Rule,
7) Kontrola realizacji obowiązków z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu przez Instytucje obowiązane. Konsekwencje niedopełnienia ustawowych obowiązków,
8) Krajowa Ocena Ryzyka i Ponadnarodowa Ocena Ryzyka dotycząca prania pieniędzy i finansowania terroryzmu,
9) Realizacja obowiązków AML/CFT przez podmioty z sektora kryptoaktywów - stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego, implementacja Travel Rule,
10) Czym jest metodologia i rekomendacje *Financial Action Task Force*? Kwestia wyników bezpośrednich,

11) Zastosowanie szczególnych środków ograniczających w zakresie finansowania terroryzmu i proliferacji. Kraje podwyższonego ryzyka ML/TF. Charakterystyka, rodzaje, zagrożenia,
12) Czym jest Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych? Praktyczne aspekty identyfikacji i weryfikacji beneficjenta rzeczywistego.

Wymienione wyżej szkolenia odbywają się cyklicznie, a ich tematy będą ponawiane w latach kolejnych. Udział w szkoleniach jest nieodpłatny, a Instytucje obowiązane oraz Jednostki współpracujące mogą zgłaszać nieograniczoną ilość pracowników.

Wykres 16 Porównanie liczb uczestników szkoleń organizowanych przez GIIF z IO/JW.

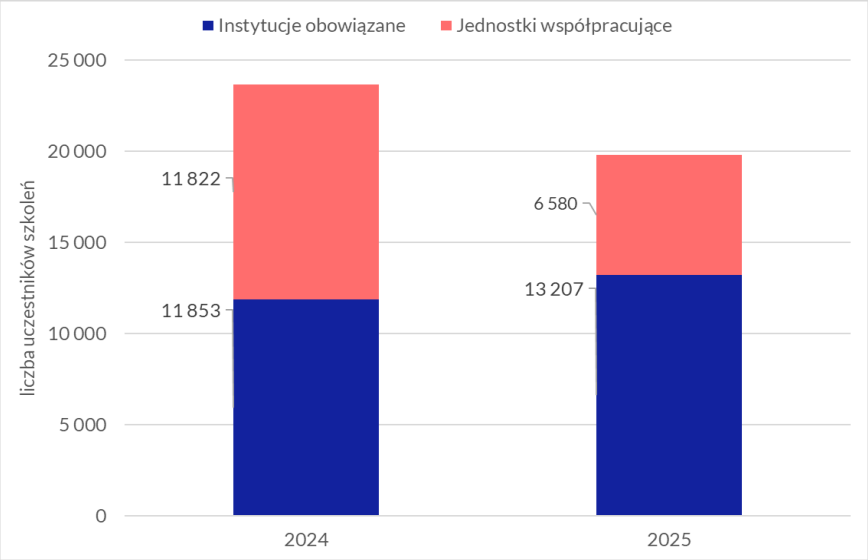

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W ramach przeprowadzonego programu szkoleń przeszkolono łącznie 19 787 osób; spośród Instytucji obowiązanych przeszkolono 13 207 osób, a z Jednostek współpracujących - 6 580 osób. W porównaniu do 2024 r. został odnotowany wzrost liczby uczestników z IO o 11%, natomiast odnośnie uczestników z JW – spadek o 44%.

W 2025 r. kontynuowano współpracę z jednostkami organizacyjnymi Policji oraz prokuratury, a także Instytucjami obowiązanymi w zakresie szkoleń, poprzez prelekcje/ udział w poniższych wydarzeniach:

1) Przedstawiciele GIIF brali aktywny udział w specjalistycznym szkoleniu online dedykowanemu przedstawicielom jednostek organizacyjnych prokuratury oraz funkcjonariuszom CBZC w dniu 16 kwietnia 2025 r., którego celem było przekazanie wiedzy na temat mechanizmów działania sprawców oszustw inwestycyjnych oraz omówienie optymalnych metod zabezpieczania materiału dowodowego w tego typu sprawach.
2) W dniach 12-14 czerwca odbyła się trzydniowa konferencja „Działania Jednostek Współpracujących w zakresie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu", zorganizowana przez Izbę Administracji Skarbowej w Bydgoszczy, przy współpracy z GIIF. W konferencji udział wzięli przedstawiciele służb, instytucji i organów realizujących zadania w zakresie zwalczania prania pieniędzy, finansowania terroryzmu i przestępstw bazowych (CBA, ABW, CBŚP, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Policji, Krajowej Administracji Skarbowej, Ministerstwa Finansów, Komisji Nadzoru Finansowego oraz NBP). Uczestnicy omawiali różnorodne aspekty działań, w tym współpracy w zakresie zwalczania prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Na zaproszenie GIIF w konferencji wzięli udział przedstawiciele zagranicznych organów administracji (Malty i Łotwy) odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z prowadzeniem rejestrów beneficjentów rzeczywistych.

3) **Konferencja Przestępczość Teleinformatyczna XXI – Akademia Marynarki Wojennej 16-18 czerwca 2025 r.**, której celem była analiza aktualnego stanu cyberbezpieczeństwa, metod zwalczania cyberprzestępczości oraz prognozowanie nowych zagrożeń i kierunków przeciwdziałań.
4) W dniach 6–8 października 2025 r. w Izbie Administracji Skarbowej w Bydgoszczy odbyła się Międzynarodowa Konferencja AML, nad którą honorowy patronat objął Generalny Inspektor Informacji Finansowej i Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Głównymi tematami konferencji były nowe regulacje AML dotyczące funkcjonowania Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR) oraz wyzwania związane z praniem pieniędzy w świecie cyfrowym.
5) **Warsztaty szkoleniowe w ramach Programu „Tekla" – w Białymstoku, 29 września 2025 r. oraz we Wrocławiu, 5 listopada 2025 r.**, szkolenia skupiały się na podnoszeniu kompetencji w zakresie zwalczania przestępczości gospodarczej, korupcyjnej oraz skutecznego odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw.
6) W dniu 6 listopada 2025 roku w ramach *Warsaw Finance Week* odbył się panel dyskusyjny pt. "*The FIU Goes Digital*" poświęcony cyfryzacji jednostek analityki finansowej i roli nowych technologii w walce z przestępczością finansową. Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele GIIF.
7) **Szkolenie w ramach współpracy z jednostkami organizacyjnymi Policji i prokuratury w dniu 3 grudnia 2025 r.**, podczas którego skupiono się na możliwościach współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej w zakresie identyfikacji i zwalczania procederu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, podniesieniu kompetencji w zakresie wykorzystywania narzędzi analitycznych GIIF do wykrywania nielegalnych przepływów finansowych oraz usprawnienie obiegu informacji między jednostkami Policji a organami informacji finansowej.
8) Dodatkowo przedstawiciele GIIF uczestniczyli w szkoleniu **„Krypto" w Krakowie – szkolenie realizowane było w ramach współpracy z IAS w Krakowie, w dniach 8-11 grudnia 2025 roku**, było to specjalistyczne szkolenie z zakresu podstaw i śledzenia kryptowalut, ekosystemu blockchain, m.in. BTC, ETH, DeFi, NFT, stablecoinów, korzystanie z portfeli kryptograficznych. Program obejmował także praktyczne wykorzystanie OSINT, analizę dowodów kryptograficznych, śledzenie przepływów transakcji oraz identyfikację działań przestępczych związanych z kryptowalutami.
9) Przedstawiciele GIIF zorganizowali i przeprowadzili warsztaty KBF w dniu 11 grudnia 2025 r. w Ministerstwie Finansów skierowane do pionów analitycznych Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Krajowej Administracji Skarbowej oraz zaproszonych gości. Przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Izb Skarbowych zapoznali się z wystąpieniami ekspertów, którzy zaprezentowali problematykę proliferacji i jej finansowania oraz środków jej przenoszenia do tzw. krajów ryzyka oraz zaprezentowali działania w zakresie sankcji w ramach Krajowej Administracji Skarbowej. Przedstawiono aktualne wyzwania i mechanizmy służące identyfikacji oraz blokowaniu działań związanych z finansowaniem proliferacji, pozyskiwaniem technologii, materiałów oraz środków przenoszenia, a także kontroli obrotu towarami strategicznymi.
10) Przedstawiciele GIIF brali **aktywny udział w konferencjach i organizowanych przez Związek Banków Polskich w ramach forum AML**.
11) Przedstawiciele GIIF uczestniczyli w konferencjach zorganizowanych wspólnie przez Szkołę Policji w Pile, Stowarzyszenie SYGNAŁ oraz Biuro Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej Komendy Głównej Policji, celem których była walka z piractwem telewizyjnym, nowoczesne metody zwalczania sharingu oraz sposoby blokowania nielegalnych treści w sieci, a także wymiana wiedzy na temat identyfikacji sprawców oraz doskonalenie procedur zabezpieczania dowodów w sprawach dotyczących kradzieży własności intelektualnej.

7 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

7.1 Współpraca z Komisją Europejską

7.1.1 Grupa ekspertów ds. Przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

Zadaniem Grupy Ekspertów ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (ang. *Expert Group on Money Laundering and Terrorist Financing* – EGMLTF), zrzeszającej przedstawicieli państw członkowskich UE, jest wspieranie Komisji Europejskiej w wyznaczaniu kierunków polityki w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, przygotowywaniu aktów prawnych, a także doradzanie na etapie przygotowywania wniosków w sprawie środków wykonawczych i koordynacja współpracy pomiędzy państwami członkowskimi UE.

W 2025 r. przedstawiciele GIIF uczestniczyli w dwóch zdalnych spotkaniach EGMLTF oraz jednym spotkaniu w Brukseli, prezentując stanowisko GIIF w obszarach, będących przedmiotem posiedzeń. Spotkania dotyczyły spraw wewnętrznych Unii Europejskiej oraz spraw zewnętrznych w ramach prowadzonej współpracy międzynarodowej.

Komisja Europejska (DG FISMA - ang. *Directorate-General for Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union*, tj. Dyrekcja Generalna ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych) przedstawiła szerokie aktualizacje dotyczące wdrażania pakietu AML, w szczególności dyrektywy AMLD6, rozporządzenia ustanawiającego AMLA oraz TFR. Zaplanowano oraz realizowano cykl czterech warsztatów transpozycyjnych AMLD6, obejmujących m.in. rejestry beneficjentów rzeczywistych, informacje o rachunkach bankowych oraz przepisy ogólne. Omówiono stan prac nad aktami delegowanymi i wykonawczymi do przepisów ww. pakietu, w tym harmonizację formatów danych dotyczących beneficjentów rzeczywistych. Komisja zainicjowała wspólny projekt z Bankiem Światowym, dotyczący nowej metodologii ponadnarodowej oceny ryzyka UE z planowanym zakończeniem w 2026 r. Regularnie monitorowano oraz egzekwowano obowiązki notyfikacyjne państw członkowskich w zakresie wdrażania rozporządzenia TFR. Prowadzono przygotowania oraz koordynację stanowisk UE na potrzeby prac FATF. Działania te obejmowały m.in. kwestie ocen wzajemnych, w tym ocenę Łotwy, a także rewizje rekomendacji FATF, w szczególności Rekomendacji 1 (Ocena ryzyka i stosowanie podejścia opartego na ryzyku), Rekomendacji 10 (Należyta staranność wobec klienta), Rekomendacji 15 (Nowe technologie) oraz Rekomendacji 16 (Transfery środków).

Prowadzono również przygotowania i koordynację stanowisk UE w obszarze aktywów wirtualnych oraz dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych (VA/VASP). Obejmowały one w szczególności kwestie wdrażania i nadzoru nad *Travel Rule* wobec VASP, jak również identyfikację i ograniczanie ryzyk prania pieniędzy, finansowania terroryzmu oraz proliferacji broni masowego rażenia (ML/TF/PF) związanych ze stablecoinami. Prace dotyczyły także wyzwań regulacyjnych i nadzorczych wynikających z rozwoju zdecentralizowanych finansów (ang. *DeFi - Decentralized Finance*).

Ponadto koordynacja stanowisk UE obejmowała zagadnienia związane z odzyskiwaniem mienia oraz wykluczeniem finansowym, a także kwestie zakresu objęcia kasyn ocenami wzajemnymi. Omawiano również zagadnienia dotyczące walut cyfrowych banków centralnych (CBDC - ang. *Central Bank Digital Currency*), jak również wymiany informacji i ochrony danych.

Przedmiotem obrad były także prace NFSS (ang. *Non-Financial Sector Subgroup*, tj. podgrupa sektora niefinansowego), której przejęcie przez AMLA nastąpiło we wrześniu 2025 r., a także bieżące kwestie organizacyjne i komunikacyjne między państwami członkowskimi a Komisją.

7.1.2 Platforma UE-FIU

W 2025 r. prace Platformy EU-FIU (ang. *EU-FIU Platform*)[42], koncentrowały się na wdrażaniu nowego unijnego ramowego systemu AML/CFT, uruchomieniu i stabilizacji *FIU.net Next Generation*, przygotowaniach do operacyjnego funkcjonowania AMLA oraz wkładzie FIU w ocenę ryzyka na poziomie UE. Komisja Europejska (DG FISMA) przedstawiła postępy w realizacji dyrektywy 2019/1153, w tym trwające analizy dotyczące ewentualnego rozszerzenia definicji informacji finansowych i zakresu wymiany danych między FIU na inne poważne przestępstwa. Omówiono również 16. i 17. pakiet sankcji UE wobec Rosji, wskazując na nowe podstawy prawne wymiany informacji z udziałem FIU oraz praktyczne wyzwania związane z reżimem sankcyjnym i ramami AML/CFT.

Kluczowym wydarzeniem było uruchomienie *FIU.net Next Generation* w lutym 2025 r. oraz dalsze działania stabilizacyjne, szkoleniowe i rozwojowe, obejmujące migrację danych, wygaszanie *FIU.net Legacy*, interoperacyjność z systemami krajowymi i *Egmont Secure Web*, rozwój narzędzi *Business Intelligence* oraz intensywne wsparcie użytkowników. Platforma EU-FIU zatwierdziła istotne rezultaty prac grup roboczych, w tym metodologię wspólnych analiz, raport dotyczący potrzeb FIU w zakresie IT i Big Data oraz wytyczne dotyczące dalszego rozpowszechniania informacji na podstawie zgody, a także monitorowała projekt wspólnych szablonów STR realizowany z wykorzystaniem TSI, kluczowy dla przyszłych zadań AMLA.

W 2025 r. FIU aktywnie uczestniczyły również w przygotowaniach do ponadnarodowej oceny ryzyka UE (SNRA - ang. *Supranational Risk Assessment*), współpracując z Komisją i Bankiem Światowym nad nową metodologią, opartą na danych FIU, analizach strategicznych i informacjach statystycznych. Równolegle omawiano kwestie prawne istotne dla funkcjonowania FIU, podkreślając fundamentalne znaczenie poufności raportowania. Całość prac Platformy EU-FIU w 2025 r. stanowiła kluczowy etap przejściowy między dotychczasowym modelem współpracy FIU a przyszłym systemem z centralną rolą AMLA.

Przedstawiciele GIIF uczestniczyli aktywnie w posiedzeniach Platformy EU-FIU oraz działaniach grup roboczych.

7.1.3 Współpraca z AMLA

W 2025 r. AMLA kontynuowała organizację własnej struktury oraz prowadziła nabór personelu, ale także rozpoczęła działalność operacyjną w filarze nadzorczym oraz filarze FIU, jako nowa unijna instytucja przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Podczas polskiej prezydencji, w dniu 21 stycznia 2025 r., Rada Unii Europejskiej mianowała także panią Brunę Szego na Szefową Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (AMLA). Pani Szego oficjalnie objęła stanowisko 16 lutego 2025 r., stając się pierwszą przewodniczącą nowo utworzonego europejskiego organu ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

W dniu 22 maja 2025 r. Rada Unii Europejskiej zatwierdziła również na 4 letnią kadencję rozpoczynającą się 1 czerwca 2025 r. członków Rady Wykonawczej AMLA, wśród których znaleźli się: Simonas Krėpšta (Litwa), Rikke-Louise Petersen (Dania), Derville Rowland (Irlandia), Juan Manuel Vega Serrano (Hiszpania), Marcus Pleyer (Niemcy). Decyzja Rady oficjalnie weszła w życie 26 maja 2025 r., po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Wszyscy kandydaci zostali wcześniej zatwierdzeni przez Radą Generalną AMLA (11 marca 2025 r.) oraz Parlament Europejski (20 marca 2025 r.).

[42] Celem wskazanej Platformy EU FIU jest zapewnianie Komisji Europejskiej doradztwa i wiedzy krajowych ekspertów, jednostek analityki finansowej oraz wymiana wiedzy na temat kwestii takich jak np. trendy i czynniki istotne dla oceny ryzyka prania i finansowania terroryzmu na szczeblu krajowym/ponadnarodowym

W marcu 2025 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Generalnej, które otworzyło formalne prace organu w jego dwóch składach – nadzorczym i FIU. Kolejne posiedzenia odbyły się w terminach 13-14 maja, 17-18 czerwca, 13-14 października, 14 listopada oraz 9-10 grudnia.

GIIF włączył się aktywnie w prace Rady Generalnej w obu składach.

W lipcu 2025 r. Rada Wykonawcza powołała Nicolasa Vasse na stanowisko Dyrektora Wykonawczego AMLA, odpowiedzialnego za bieżące zarządzanie Urzędem. Objął on stanowisko we wrześniu 2025 r.

7.1.4 Działania w filarze FIU

Działania AMLA w filarze FIU obejmują: przygotowanie kadrowe i operacyjne (w tym związane z delegatami z FIU państw członkowskich), planowanie mechanizmów wsparcia i przeglądów wzajemnych, przygotowania do wspólnych analiz, a także adaptację infrastruktury IT (FIU.net). Wszystkie ww. inicjatywy w 2025 r. znajdowały się na etapie planowania lub przygotowawczym.

Zgodnie z AMLAR od 2025 r. jednostki analityki finansowej rozpoczęły delegowanie swoich delegatów krajowych do AMLA, którzy są włączani do filaru FIU, wnosząc wiedzę krajową i wspierając rozwój zdolności operacyjnych Urzędu. **Oddelegowany w listopadzie 2025 roku przedstawiciel polskiego FIU został przez AMLA przypisany do komórki operacyjnej odpowiedzialnej za przygotowanie architektury dla przyszłych wspólnych analiz, których pilotaż ma ruszyć w 2026 r. Zadanie to obejmuje m.in. tworzenie polityki ochrony danych osobowych, polityki bezpieczeństwa dotyczącej gromadzenia i przechowywania danych operacyjnych oraz przygotowanie integracji z europejskim systemem wymiany informacji operacyjnych FIU.NET stanowiącym kanał wymiany informacji między FIU.**

Polski delegat do AMLA uczestniczył również w pracach przygotowawczych nad powołaniem międzyinstytucjonalnej grupy projektowej odpowiedzialnej za przeniesienie aplikacji FIU.NET z Komisji Europejskiej do AMLA, co – zgodnie z unijnym pakietem AML – ma nastąpić w połowie 2027 r.

W 2025 r. trwały prace nad mechanizmem wzajemnej pomocy FIU (opartym na art. 45 AMLAR), który ma umożliwić wspieranie krajowych FIU w sytuacjach wymagających dodatkowych zasobów lub ekspertyzy. W ramach działań przygotowawczych do wdrożenia projektu, AMLA opracowała wytyczne dotyczące składania wniosków o pomoc oraz gromadziła opinie FIU w celu określenia priorytetowych obszarów wsparcia.

AMLA realizowała także przygotowania do przeglądów wzajemnych FIU (wynikających z art. 48 AMLAR), które mają wzmocnić spójność i wymianę dobrych praktyk. Prowadzono prace nad regulaminem tych przeglądów oraz planem ich realizacji w latach 2026–2027. Pilotażowy przegląd zostanie uruchomiony po uruchomieniu naboru zespołów przeglądowych, planowanym na początek 2026 r.

W 2025 r. AMLA realizowała również zadania przygotowawcze do wdrożenia mechanizmu wspólnych analiz FIU, przewidzianego w art. 43 AMLAR. Rola AMLA obejmować będzie koordynację oraz wsparcie współpracy FIU w sprawach o charakterze transgranicznym. W 2025 r. rozpoczęto zbieranie od FIU informacji o potrzebach operacyjnych oraz identyfikację dotyczących potencjalnych obszarów priorytetowych dla przyszłych analiz. Istotnym elementem przygotowań jest opracowanie wykonawczych standardów technicznych (ITS) w zakresie jednolitego raportowania podejrzanych transakcji (opartych na art. 69 (3) AMLAR). W 2025 r. przygotowano wstępny szkielet standardu oraz powołano dedykowaną grupę roboczą. Projekt ITS ma zostać poddany konsultacjom publicznym i przekazany Komisji Europejskiej w IV kwartale 2026 r. Równolegle prowadzone były prace przygotowawcze dotyczące przejęcia przez AMLA i dalszego rozwoju systemu FIU.Net, który ma w przyszłości umożliwić efektywną realizację wspólnych analiz. Obejmowały one analizę wymogów technicznych, bezpieczeństwa danych oraz modelu zarządzania. Przedstawiciele GIIF brali aktywny udział w pracach związanych z opracowaniem standardów, współdziałając przy tym pod przewodnictwem AMLA z innymi jednostkami analityki finansowej.

7.1.5 Działania w filarze nadzorczym

W 2025 r. AMLA koncentrowała się na przygotowywaniu regulacyjnych i wykonawczych standardów technicznych (RTS/ITS) oraz wytycznych (GL - ang. *guidelines*, tj. wytyczne, stanowiące zbiór zaleceń, instrukcji lub dobrych praktyk, które określają sposób postępowania w określonej dziedzinie, mając na celu zapewnienie spójności, jakości, bezpieczeństwa lub zgodności z przepisami.). Mają one także zapewnić spójne stosowanie nowych ram AML/CFT w całej UE oraz wdrażać przyszły model nadzoru bezpośredniego i pośredniego. Prace, w które włączeni byli bezpośrednio przedstawiciele organów nadzoru AML/CFT państw członkowskich, w tym GIIF, obejmowały w szczególności opracowywanie wspólnej metodologii oceny ryzyka instytucji i selekcji podmiotów do nadzoru bezpośredniego, standardów współpracy pomiędzy AMLA a organami krajowymi, podejścia do klasyfikacji naruszeń i stosowania środków egzekucyjnych, a także standardów dotyczących czynników ryzyka, środków bezpieczeństwa finansowego (ang. *customer due diligence* – CDD) oraz bieżącego monitorowania relacji i transakcji. W 2025 r. przygotowywano dokumenty robocze i projekty tekstów, prowadzono uzgodnienia wewnętrzne. Cztery materiały zostały skierowane do konsultacji publicznych oraz opublikowano dwa raporty końcowe:

Konsultacje publiczne:

a) RTS AMLR art. 28 ust. 1: Projekt regulacyjnych standardów technicznych dotyczących środków bezpieczeństwa finansowego (CDD);
b) RTS AMLR art. 19 ust. 9: Projekt regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria identyfikacji relacji biznesowych, transakcji okazjonalnych i powiązanych oraz niższych progów wartości dla wyższych poziomów ryzyka;
c) RTS AMLD art. 53 ust. 10: Projekt regulacyjnych standardów technicznych dotyczących administracyjnych kar pieniężnych, środków administracyjnych oraz okresowych kar pieniężnych;
d) ITS AMLAR art. 15 ust. 3: Projekt wykonawczych standardów technicznych określających zasady współpracy w ramach systemu nadzoru AML/CFT na potrzeby nadzoru bezpośredniego.

Opublikowane raporty końcowe:

a) RTS AMLD art. 40 ust. 2: Regulacyjne standardy techniczne dotyczące metodologii oceny profilu ryzyka inherentnego i rezydualnego Instytucji obowiązanych;
b) RTS AMLAR art. 12 ust. 7: Regulacyjne standardy techniczne dotyczące oceny ryzyka na potrzeby selekcji instytucji kredytowych, instytucji finansowych oraz grup do objęcia nadzorem bezpośrednim przez AMLA.

W 2025 r. AMLA przejęła również wybrane zadania realizowane dotychczas przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w obszarze AML/CFT, w szczególności związane z utrzymaniem i dalszym rozwojem narzędzi służących współpracy nadzorczej oraz wymianie informacji między nadzorczymi organami krajowymi (m.in. systemy EURECA oraz eGate). Działania te obejmowały organizacyjne i techniczne przygotowanie do przejęcia funkcji, zapewnienie ciągłości operacyjnej oraz dostosowanie procesów do przyszłych potrzeb analitycznych i nadzorczych AMLA.

W ramach nadzoru pośredniego AMLA prowadziła monitoring praktyk organów krajowych odpowiedzialnych za nadzór nad Instytucjami obowiązanymi. Działania te obejmowały przygotowanie i dystrybucję szczegółowych kwestionariuszy tematycznych, gromadzenie danych dotyczących m.in. stosowania podejścia opartego na ryzyku, procesów CDD, monitorowania transakcji oraz raportowania podejrzanych transakcji, a następnie analizę porównawczą i identyfikację rozbieżności w podejściach nadzorczych. Wyniki prac posłużyły jako podstawa do formułowania wniosków regulacyjnych i priorytetyzacji dalszych działań w obszarze RTS/ITS/GL, a także do wspierania konwergencji nadzorczej między państwami członkowskimi.

Równolegle AMLA uruchomiła struktury robocze wspierające realizację mandatów AMLA, w tym komitety eksperckie, grupy robocze oraz sieci ekspertów. Struktury te służyły opracowywaniu projektów standardów regulacyjnych, technicznych i wytycznych, wymianie doświadczeń oraz konsultowaniu wspólnych interpretacji przepisów. Przedstawiciele GIIF oraz pozostałych organów nadzoru AML/CFT byli włączeni w prace tych gremiów.

7.2 Prezydencja Polski w Radzie UE

W dniach 27-28 marca 2025 r., podczas polskiej prezydencji w Radzie UE, GIIF gościł w Warszawie seminarium nt. wdrażania pakietu legislacyjnego UE w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Seminarium dedykowane było zarówno kwestiom legislacyjnym, jak i praktycznym aspektom wdrażania przepisów unijnych. Spotkanie służyło wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk pomiędzy przedstawicielami Komisji Europejskiej, państw członkowskich UE, krajów spoza Unii oraz instytucji międzynarodowych. Jego celem było uzgodnienie jednolitej interpretacji nowych ram prawnych, w celu osiągniecia spójnego sposobu działania we wszystkich krajach UE, a także przybliżenie tego sposobu działania państwom należącym do EOG oraz krajom kandydującym do UE.

Przedstawiciele krajów, biorących udział w seminarium, reprezentowali: Austrię, Belgię, Bułgarię, Cypr, Czechy, Danię, Estonię, Finlandię, Francję, Grecję, Holandię, Irlandię, Islandię, Liechtenstein, Litwę, Luksemburg, Łotwę, Maltę, Mołdawię, Niemcy, Norwegię, Polskę, Czechy, Rumunię, San Marino, Słowację, Słowenię, Szwajcarię, Ukrainę, Węgry oraz Włochy. Lista reprezentowanych przez przedstawicieli ww. krajów również obejmowała szeroki zakres instytucji: jednostki analityki finansowej, ministerstwa finansów, banki centralne, organy nadzoru finansowego, organy UE (AMLA, DG FISMA, Europol, EBA), organizacje międzynarodowe (OBWE, Grupa Egmont, Komitet MONEYVAL), jednostki badawcze, organy ścigania i służby śledcze. Uczestnicy ww. seminarium omówili wybrane zagadnienia zawarte w unijnym pakiecie legislacyjnym. Przede wszystkim wskazano wiele nowych wyzwań związanych z nadzorem nad instytucjami zobowiązanymi, w szczególności kwestię dostępności zasobów na realizację zadań zawartych w przepisach pakietu, kwestię konwergencji praktyk nadzorczych oraz wyzwania związane z identyfikacją podmiotów wysokiego ryzyka. Omówiono również zadania stojące przed jednostkami analityki finansowej. Na podstawie nowych uprawnień nadanych unijnymi regulacjami, jednostki analityki finansowej będą jeszcze ściślej ze sobą współpracować, aby – dzięki wymianie informacji i nowym technologiom – skuteczniej przeciwdziałać praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Uczestnicy seminarium dyskutowali także o roli AMLA i jednostek analityki finansowej we wdrażaniu ukierunkowanych sankcji finansowych oraz znaczeniu dostępu, wykorzystania i wymiany informacji o beneficjentach rzeczywistych, a także o ścisłym związku między sektorem publicznym i prywatnym w stosowaniu tych sankcji. Przedstawiono studia przypadków i aspekty współdziałania Instytucji obowiązanych i właściwych organów w ich wysiłkach na rzecz przeciwdziałania unikaniu sankcji. Odbyła się także dyskusja poświęcona kryptoaktywom, która wskazała na konieczność szybkiego dostosowywania się przez organy regulacyjne do rozwijających się nowych technologii.

Na marginesie seminarium odbyło się także pierwsze spotkanie robocze GIIF z Szefową AMLA, w trakcie, którego omówiono oczekiwania wobec nowej unijnej instytucji, jak też przyszłą współpracę.

7.3 Komitet MONEYVAL

7.3.1 69. i 70. Posiedzenie Komitetu MONEYVAL

W 2025 r. odbyły się w Strasburgu dwa posiedzenia plenarne Komitetu MONEYVAL – 69. posiedzenie wspólne z FATF w dniach 10–13 czerwca 2025 r. oraz 70. posiedzenie plenarne w dniach 15–18 grudnia 2025 r. Podjęto następujące kluczowe decyzje:

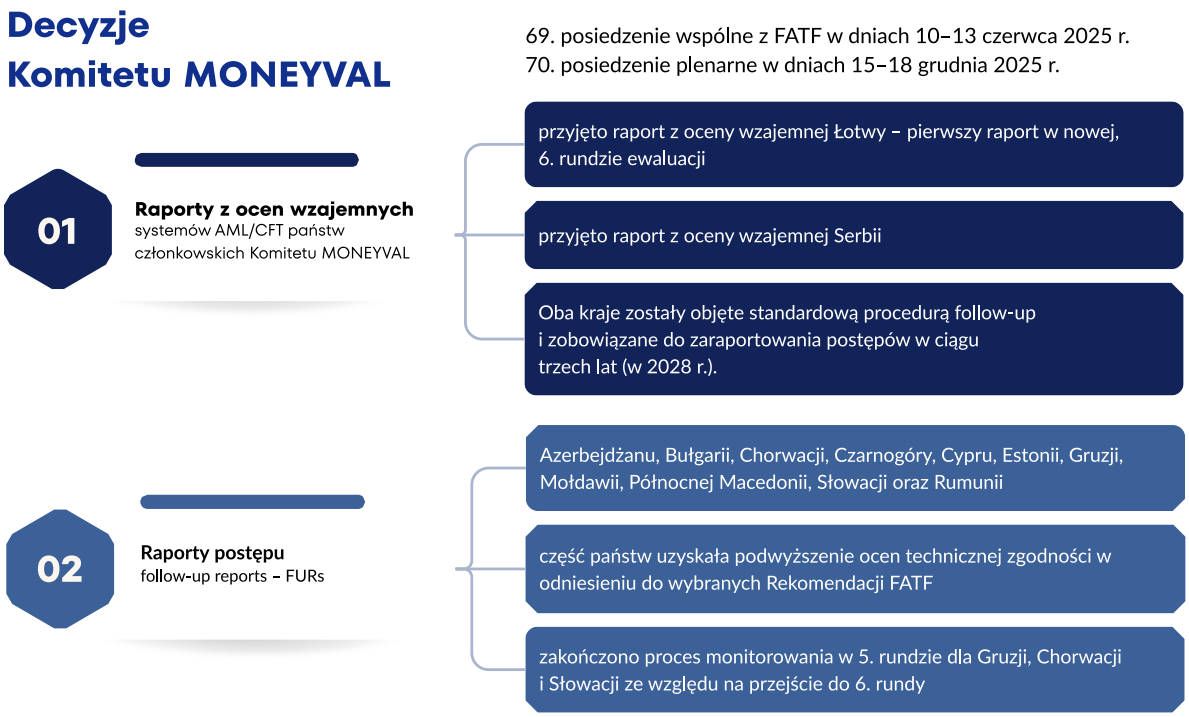

Przedmiotem dyskusji były także postępy państw objętych Procedurą wymuszania zgodności (ang. *Compliance Enhancing Procedures* – CEPs), m.in. omówiono postępy państw objętych procedurami wymuszania zgodności, w tym zakończono stosowanie procedury CEP wobec Czech i Słowacji, a także potwierdzono utrzymanie Gruzji w 1. kroku CEP.

Komitet przyjął liczne zmiany w standardach i procedurach dotyczących nowej rundy ewaluacji, m.in. zaktualizował zasady 5. rundy w celu zapewnienia płynnego przejścia do nowej metodologii FATF.

MONEYVAL zatwierdził ponadto dwa raporty typologiczne:

a) Wykorzystywanie aktywów wirtualnych oraz ich dostawców do prania korzyści pochodzących z przestępstwa, finansowania terroryzmu oraz unikania sankcji (ang. *Typologies project report: Practice of Using Virtual Assets, Virtual Asset Service Providers in the Laundering of Criminal Property, Financing of Terrorism, and the Evasion of Sanctions*);
b) Ryzyka i trendy prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu i proliferacji powiązanych z korzyściami finansowymi pochodzącymi z konfliktów (ang. *Money Laundering, Terrorism Financing and Proliferation Financing Risks and Trends Linked to Proceeds Obtained from Conflicts*).

Podczas grudniowego posiedzenia Komitetu odbyły się wybory do Biura MONEYVAL- jego przewodniczącym został Nicola Muccioli (San Marino), natomiast na drugą kadencję; wiceprzewodniczącymi zostali Alfred J. Zammit (Malta) oraz Toms Platacis (Łotwa), a członkami: Laura Aus (Estonia) oraz Jacek Łazarowicz (Polska).

7.3.1.1 Raport postępu Polski

W 2025 r. kontynuowano monitoring wdrażania przez Polskę zaleceń wynikających z raportu ewaluacyjnego Komitetu MONEYVAL, przyjętego w grudniu 2021 r.

Komitet MONEYVAL, w ramach tzw. procedury pisemnej, bez plenarnej dyskusji na posiedzeniu Komitetu, zaakceptował wniosek Polski o podniesienie oceny za Rekomendację 8(Organizacje non-profit) do poziomu LC („*Largerly compliant*", tj. zgodność w dużym stopniu). Jednocześnie utrzymano oceny za Rekomendacje 15 (Nowe technologie) i 26 (Regulacja oraz nadzór nad instytucjami finansowymi) na poziomie PC („*Partially compliant*", zgodność częściowa), wskazując na potrzebę dalszego wzmocnienia ram regulacyjnych oraz nadzorczych w tych obszarach.

W efekcie ww. zmian w ocenie zgodności, 13 z 40 Rekomendacji FATF pozostaje ocenionych na poziomie PC. Kolejny raport postępu zostanie przyjęty pod koniec 2026 r.

7.3.1.2 Procedura CEP wobec Polski

Zgodnie z zasadami postępowania Komitetu MONEYVAL, oczekuje się, że przed upływem trzech lat od przyjęcia raportu z ewaluacji, państwa członkowskie zrealizują zalecenia ewaluatorów w takim stopniu, aby co najmniej 36 z 40 Rekomendacji FATF uzyskało ocenę C („*Compliant*", zgodność) lub LC („*Largerly compliant*", zgodność w dużym stopniu).

Na podstawie trzeciego raportu postępu Polski, oceniającego realizację zaleceń wynikających z 5. rundy ewaluacji MONEYVAL, Komitet MONEYVAL odnotował niewystarczający poziom postępów od czasu publikacji raportu ewaluacyjnego (MER) w 2021 r.

W przypadku Polski próg wystarczającej zgodności osiągnięto w odniesieniu do 27 rekomendacji. Dodatkowo utrzymał się niewystarczający poziom zgodności (ocena PC - „*Partially Compliant*") w odniesieniu do dwóch z sześciu tzw. Core Recommendations FATF, tj. Rekomendacji 5 („Kryminalizacja finansowania terroryzmu") oraz Rekomendacji 20 („Raportowanie transakcji podejrzanych").

W związku z powyższym, podczas grudniowego posiedzenia plenarnego MONEYVAL zatwierdzono decyzję o objęciu Polski I krokiem procedury Compliance Enhancing Procedures (CEP)[43].

W ramach procedury CEP Polska została zobowiązana do przedstawiania informacji o postępach w realizacji zaleceń ewaluatorów w odniesieniu do ww. wskazanych rekomendacji co sześć miesięcy, podczas każdego posiedzenia plenarnego Komitetu MONEYVAL.

7.3.1.3 Udział w ewaluacjach państw członkowskich Komitetu MONEYVAL

Przedstawiciel Polski (reprezentujący GIIF) w 2025 r. rozpoczął pracę jako ewaluator w procesie oceny systemu AML/CFT Armenii. Omówienie raportu z tej ewaluacji planowane jest na 2026 r.

Przedstawiciele Polski (GIIF i Prokuratury Krajowej) kontynuowali działania mające na celu opracowanie wkładu dotyczącego oceny postępu Rumunii i Północnej Macedonii w realizacji zaleceń technicznej zgodności, zawartych w raporcie z 5. rundy ewaluacyjnej tych krajów. Zadaniem polskich recenzentów była analiza materiałów przekazanych przez oceniany kraj oraz

[43] Etapy procedury CEP przewidują odpowiednio:

a) skierowanie pisma do właściwych ministrów Rzeczypospolitej Polskiej (Ministra Finansów oraz Ministra Sprawiedliwości), wskazującego na stwierdzone niezgodności ze standardami międzynarodowymi oraz rekomendującego pilne podjęcie działań naprawczych (krok I),
b) organizację misji wysokiego szczebla w celu przeprowadzenia spotkań z właściwymi ministrami oraz wysokimi przedstawicielami administracji publicznej, mających na celu wzmocnienie przekazu wynikającego z kroku I (krok II),
c) wydanie formalnego publicznego oświadczenia dotyczącego poziomu przestrzegania przez Polskę standardów AML/CFT oraz zwrócenie uwagi członków globalnej sieci AML/CFT na ryzyka związane z jurysdykcją (krok III),
d) przekazanie sprawy do ewentualnego rozpatrzenia w ramach procedury Międzynarodowej Grupy ds. Współpracy (International *Cooperation Review Group* – ICRG FATF) (krok IV).

opracowanie propozycji treści uwag do 1. Raportu postępu Rumunii i 1. Raportu postępu Północnej Macedonii. Oba raporty został przyjęte podczas posiedzenia plenarnego MONEYVAL/FATF w czerwcu 2025 r.

Ponadto przedstawiciel Polski (PK) pełnił rolę recenzenta („*reviewer*") raportu z ewaluacji Serbii, przyjętego na plenarnym posiedzeniu grudniowym. Rola recenzenta polegała na merytorycznej weryfikacji projektu raportu przygotowanego przez zespół ekspertów MONEYVAL oceniających system AML/CFT Serbii, w szczególności pod kątem spójności ocen, prawidłowości zastosowania metodologii FATF/MONEYVAL oraz adekwatności uzasadnienia przyznanych ocen w obszarach zgodności technicznej i skuteczności systemu AML/CFT.

7.4 Konferencja Państw Stron Konwencji Warszawskiej

W związku z realizacją postanowień Konwencji Warszawskiej (KW) i uczestnictwem Polski w COP (ang. *Conference of the Parties to the CETS 198*) - Konferencji Państw Stron Konwencji Warszawskiej[44] - GIIF kontynuował działania związane z aktywnościami w ramach tego forum. W dniach 4-5 listopada 2025 r. odbyło się 17. posiedzenie Plenarne COP – spotkanie jubileuszowe (20 lat od podpisania Konwencji w Warszawie).

Jednym z kluczowych celów Rady Europy jest sfinalizowanie projektu Protokołu dodatkowego do Konwencji Warszawskiej. Protokół ten ma na celu przeciwdziałanie nowym zagrożeniom, w tym związanym z aktywami wirtualnymi oraz innymi szybko ewoluującymi metodami przestępczymi, tak aby Konwencja pozostała solidna i adekwatna wobec współczesnych wyzwań. Wezwano państwa-strony do podtrzymania aktywnego zaangażowania w tę inicjatywę, uznając ich wkład za kluczowy dla dalszego powodzenia Konwencji oraz jej zdolności do ochrony społeczeństw demokratycznych.

Poza odpowiedzią na nowe wyzwania, tj. aktywa wirtualne i cyberprzestępczość, protokół dodatkowy ma na celu modernizację ram prawnych w zakresie odzyskiwania mienia i wzmocnienie współpracy międzynarodowej. Dokument wprowadza, m.in. nowe definicje instytucji finansowych, aktywów wirtualnych, dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych, jak również definicje dotyczące konfiskaty: rozszerzonej, od osób trzecich oraz bez wyroku skazującego[45]. Projekt podlega dalszej procedurze zatwierdzania w Radzie Europy (Komitet CDPC[46]), przewiduje się jej zakończenie w pierwszej połowie 2026 r. COP w pełni poparła projekt Protokołu, uznając go za istotny krok naprzód w międzynarodowych standardach odzyskiwania mienia.

W celu zapewnienia jakości implementacji postanowień Konwencji, podobnie jak w latach poprzednich, zachęcono Państwa-Strony do wycofywania zastrzeżeń/deklaracji (złożonych podczas przystępowania do Konwencji) do poszczególnych, już zaimplementowanych, jej artykułów. W Polsce nadal trwają prace zmierzające do wycofania nieaktualnego już zastrzeżenia do art. 3(4) tej konwencji dotyczącego odwróconego ciężaru dowodowego. Polska pozostaje w gronie 6 Państw-Stron[47], które wdrożyły (w różnym stopniu) ww. postanowienie, ale nie wycofały jeszcze swoich zastrzeżeń[48].

W ramach monitorowania postępów w implementacji postanowień Konwencji COP przyjęła również sprawozdania z postępów wybranych Państw-Stron[49] w implementacji: Art. 11 KW (poprzednie decyzje), Art. 25 (majątek skonfiskowany), Art. 14 (wstrzymywane transakcji

[44] ciało utworzone na bazie art. 48 Konwencji Rady Europy z dnia 16 maja 2005 r. o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu - CETS 198

[45] NCBC – ang. Non-Conviction Based Confiscation

[46] CDPC – ang. European Committee on Crime Problems - Komitet ds. Współpracy w Sprawach Karnych

[47] poza Polską, także Federacja Rosyjska, Niemcy, Słowenia, Ukraina i Włochy.

[48] W 2015 r. Przewodniczący COP skierował do wskazanych Państw-Stron list, zachęcający do wycofania zastrzeżeń do zaimplementowanego już przez nie art. 3(4) KW.

[49] Rosja, Serbia, Turcja, Armenia, Macedonia Północna, Austria, Dania, Francja, Hiszpania.

podejrzanych), Art. 7 ust. 2 lit. c) (monitorowanie operacji bankowych), Art. 19 ust. 1 (zagraniczne wnioski o monitorowanie operacji bankowych) oraz Art. 3 ust. 4 (odwrócony ciężar dowodowy).

COP przeanalizowała i przyjęła również raporty z całościowego przeglądu stanu implementacji postanowień KW przez zależne terytoria Korony Brytyjskiej – Jersey i Wyspę Man[50]. Obie oceny aktualizują i zmieniają istniejące sprawozdania horyzontalne COP dotyczące monitorowania.

7.5 Grupa EGMONT

Polska Jednostka Analityki Finansowej w 2025 r. kontynuowała prace w ramach Grupy Egmont, zrzeszającej obecnie ponad 180 jednostek analityki finansowej z całego świata, uczestnicząc w jej pracach i inicjatywach.

Spotkania Grupy Egmont odbywały się on-line w dniach 27 stycznia- 7 lutego (posiedzenie jej grup roboczych oraz ciał regionalnych) oraz stacjonarnie w dniach 6–11 lipca 2025 r. w Luksemburgu (posiedzenie plenarne).

W trakcie zdalnej sesji posiedzeń grup roboczych Grupy Egmont omówiono bieżące działania organizacji, w tym rozwój mechanizmów wymiany informacji pomiędzy jednostkami analityki finansowej, prace nad usprawnieniem funkcjonowania systemu Egmont Secure Web oraz działania związane ze wzmacnianiem potencjału instytucjonalnego FIU. Dyskusje koncentrowały się także na kwestiach związanych z zapewnieniem zgodności jednostek członkowskich z wymogami Grupy Egmont, rozwojem programów szkoleniowych oraz wsparciem technicznym dla FIU w państwach wymagających wzmocnienia zdolności operacyjnych. W ramach posiedzeń kontynuowano również prace nad inicjatywami mającymi na celu zwiększenie skuteczności operacyjnej współpracy międzynarodowej w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym nad rozwijaniem narzędzi analitycznych oraz dobrych praktyk w zakresie wymiany informacji finansowych pomiędzy FIU.

Przedstawiciele GIIF uczestniczyli w 30. jubileuszowym posiedzeniu plenarnym Grupy Egmont, a także posiedzeniu Szefów Jednostek Analityki Finansowej oraz spotkaniach grup roboczych[51] i Grupy regionalnej Europa I.

Gospodarzem wydarzenia była jednostka analityki finansowej Luksemburga (fr. *Cellule de Renseignement Financier* - CRF). W spotkaniach plenarnych, posiedzeniach grup roboczych i regionalnych oraz wydarzeniach towarzyszących uczestniczyło ponad 550 delegatów reprezentujących jednostki analityki finansowej, partnerów międzynarodowych i obserwatorów.

Tematem przewodnim posiedzenia plenarnego był: „Grupa Egmont po 30 latach: przyszłość międzynarodowej koordynacji w obszarze ML/CFT" („*Egmont Group at 30: The future of international coordination in AML and CFT*"). Dyskusje koncentrowały się na przyszłych kierunkach rozwoju współpracy międzynarodowej w obszarze AML/CFT, w szczególności na wzmacnianiu skuteczności operacyjnej FIU, zapewnieniu adekwatnych zasobów instytucjonalnych, rozwoju kompetencji analitycznych oraz modernizacji narzędzi teleinformatycznych, w tym dalszym rozwoju systemu Egmont Secure Web służącego do **bezpiecznej wymiany informacji.**

Jednym z kluczowych punktów agendy była kwestia wzmocnienia wymogów dotyczących niezależności operacyjnej i autonomii FIU. Grupa zatwierdziła rekomendacje przewidujące nadanie obowiązkowego charakteru 18 cechom niezależności i autonomii FIU, określonym w wytycznych Egmont Group z 2018 r. Rozwiązanie to ma na celu doprecyzowanie

[50] Rząd Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej rozszerzył stosowanie KW na terytorium Wyspy Man w 2023 r., a na terytorium Jersey w 2015 r.

[51] IEWG (ang. *Information Exchange Working Group*, tj. Grupa ds. Wymiany Informacji), MSCWG (ang. *Membership, Support and Compliance Working Group*, tj. Grupa Robocza ds. Członkostwa, Wsparcia i Zgodności), TATWG (ang. *Technical Assistance and Training Working Group*, tj. Grupa Robocza ds. Pomocy Technicznej i Szkoleń), PPWG (ang. *Policy and Procedures Working Group*, tj. Grupa Robocza ds. Polityki i Procedur).

standardów funkcjonowania FIU, w szczególności w kontekście Rekomendacji 29 FATF („Jednostki analityki finansowej"), oraz zapewnienie minimalnych warunków instytucjonalnych umożliwiających skuteczną i bezstronną realizację zadań analitycznych i operacyjnych. Ustalono trzyletni okres przejściowy na dostosowanie się do nowych wymogów, połączony z działaniami wspierającymi i pomocą techniczną dla jednostek wymagających wzmocnienia potencjału. Państwa członkowskie wyraziły szerokie poparcie dla przyjętych rozwiązań, wskazując na znaczenie niezależności FIU dla wiarygodności współpracy międzynarodowej oraz efektywności systemów AML/CFT.

W trakcie Posiedzenia Plenarnego dokonano także wyborów do władz Grupy Egmont. Funkcję Wiceprzewodniczącego objął Daniel Thelesklaf, kierujący niemiecką FIU. Wybrano również nowych przewodniczących i wiceprzewodniczących grup regionalnych.

Obradom przewodniczyła przedstawicielka GIIF – Elżbieta Franków-Jaśkiewicz, która sprawuje dwuletnią kadencję na stanowisku Przewodniczącej Grupy Egmont, kierując bieżącymi pracami grupy, a także reprezentując ją w kontaktach zewnętrznych z organizacjami międzynarodowymi (m.in. FATF, Bank Światowy, MFW, OBWE, INTERPOL, UNODC, EUROPOL) i państwami członkowskimi. Podkreśla to znaczącą rolę Polski w kształtowaniu współpracy i wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej.

7.5.1 Inicjatywa projektowa GIIF – Wsparcie dla Potrzeb Wspólnych Analiz Operacyjnych FIU

W 2025 r. przedstawiciele GIIF opracowali i przedstawili w ramach Grupy Egmont notę koncepcyjną projektu pn. „Wsparcie dla Potrzeb Wspólnych Analiz Operacyjnych FIU" („*Supporting the Joint Analysis Needs of Egmont Group Member FIUs*"), którego celem jest wypracowanie praktycznych rozwiązań umożliwiających prowadzenie wspólnych analiz przez jednostki analityki finansowej z różnych jurysdykcji. Nota koncepcyjna została przyjęta przez Grupę Egmont, a Polsce powierzono rolę lidera projektu. Realizacja pierwszych działań projektowych została zaplanowana na 2026 r.

Wsparcie techniczne dla projektu zapewnia Grupa Egmont poprzez udostępnienie bezpiecznego kanału współpracy – Egmont Secure Web (ESW). Wymiana danych operacyjnych odbywać się będzie wyłącznie pomiędzy uczestniczącymi FIU, z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa krajowego i międzynarodowego.

Projekt stanowi pierwszą w ramach Egmont Group inicjatywę o charakterze systemowym, łączącą opracowanie ram strategicznych ze sprawdzeniem ich w praktyce operacyjnej. Jego rezultaty mają przyczynić się do zwiększenia skuteczności współpracy międzynarodowej FIU, ujednolicenia standardów prowadzenia wspólnych analiz oraz wzmocnienia zdolności państw członkowskich do wykrywania i przeciwdziałania złożonym, transgranicznym schematom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Udział GIIF w roli lidera projektu dodatkowo wzmacnia jego pozycję w ramach Grupy Egmont.

7.6 Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy

Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) dąży do wzmocnienia globalnych praktyk AML/CFT poprzez harmonizację standardów, monitorowanie postępów państw oraz dostarczanie praktycznych narzędzi wspierających implementację na poziomie krajowym.

W 2025 r. FATF kontynuowała prace nad aktualizacją i dostosowaniem swoich globalnych standardów AML/CFT tak, aby były bardziej skuteczne i adekwatne do bieżących obszarów ryzyka. Na posiedzeniach plenarnych podjęto decyzje o:

a) zatwierdzeniu w standardach zmian, mających na celu lepsze wspieranie podejścia opartego na ryzyku i inkluzji finansowej;
b) uruchomieniu publicznych konsultacji dotyczących zmian w standardach, w szczególności dotyczących transparentności płatności i złożonych schematów

finansowania proliferacji oraz wdrażania sankcji stosowanych przeciwko finansowaniu proliferacji;
c) zatwierdzeniu zmian do Rekomendacji 16 FATF dotyczących transparentności przekazów transgranicznych.

FATF reaguje na pojawiające się wyzwania w dziedzinie AML/CFT. W 2025 r. zatwierdziła i opublikowała dokumenty wspierające wdrażanie globalnych standardów AML/CFT na poziomie krajowym:

a) zaktualizowane wytyczne dla stosowania podejścia opartego na ryzyku, w tym wytyczne do stosowania narzędzi wspierających włączanie do systemu formalnych usług finansowych osób dotychczas wykluczonych (wsparcie dla *„financial inclusion”*);
b) nowe wytyczne dotyczące przeciwdziałania niezamierzonemu wpływowi standardów na organizacje non-profit (NPO);
c) raport z wytycznymi na temat odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw;
d) *„Horizon Scan”* dotyczący m. in. AI, informujący sektor publiczny i prywatny o obecnych i potencjalnych przyszłych zagrożeniach finansowych związanych z nowymi technologiami i ich wykorzystywaniem w działalności przestępczej.

Proces ocen wzajemnych państw pod kątem ich zgodności z międzynarodowymi standardami FATF kontynuowany był jako narzędzie monitorowania skuteczności krajowych i globalnego systemu AML/CFT/CFP (ang. counter proliferation financing, tj. przeciwdziałanie finansowaniu proliferacji broni masowego rażenia). Na posiedzeniu wspólnym FATF–MONEYVAL zatwierdzono raport z oceny wzajemnej Łotwy, a podczas październikowego posiedzenia przyjęto raporty z ocen Belgii i Malezji. Raporty z ocen wzajemnych publikowane są na stronach internetowych FATF i ciał regionalnych FATF oraz dostarczają szczegółowych informacji o mocnych stronach i lukach w krajowych systemach AML/CFT/CFP.

FATF regularnie aktualizuje i publikuje listy jurysdykcji posiadających braki w systemach AML/CFT. W lutym 2025 r. do tzw. szarej listy FATF dodano Laos oraz Nepal, w czerwcu 2025 r. usunięto z tej listy Chorwację, Mali i Tanzanię, a dodano Boliwię i Brytyjskie Wyspy Dziewicze. W październiku 2025 r. usunięto z listy Burkina Faso, Mozambik, Nigerię i Republikę Południowej Afryki.

Aktualizacje list odzwierciedlają postępy lub potrzeby poprawy w systemach AML/CFT poszczególnych państw oraz są wskaźnikiem skuteczności zaplanowanych działań naprawczych.

W ramach regularnych działań GIIF, mających na celu promowanie na szczeblu krajowym inicjatyw podejmowanych na forum FATF - GIIF na bieżąco informował o działaniach tej instytucji, publikował informacje o jej listach (w tym tłumaczenia oświadczeń na język polski), raportach, dokumentach oraz prowadzonych przez FATF konsultacjach publicznych. Ponadto prowadził szkolenia dla Instytucji obowiązanych i Jednostek współpracujących. W zakresie standardów i metodologii oceny FATF, a także dedykowane państwom trzecim wysokiego ryzyka. Przedstawiciele GIIF uczestniczyli w 2025 r. w pracach FATF, związanych z przeglądem wybranych państw, znajdujących się na szarej liście.

7.7 Grupa Euroazjatycka ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy

Polska od 2007 r. jest obserwatorem w Grupie Euroazjatyckiej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (EAG – ang. *The Eurasian Group on Combating Money Laundering and Financing of Terrorism*) która jest jednym z tzw. ciał regionalnych FATF i członkiem stowarzyszonym FATF). Podstawowym celem EAG jest ochrona integralności globalnego systemu finansowego poprzez zapewnienie spójnego wdrażania zaleceń FATF przez państwa z rejonu Eurazji. Polska, od czasu agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, nie realizuje aktywnie działań wynikających ze statusu obserwatora w Grupie.

7.8 Grupa robocza ds. zwalczania mechanizmów finansowania tzw. Państwa islamskiego

ISIS nadal jest w stanie finansować, inspirować i wspierać akty terrorystyczne na całym świecie. Działania Globalnej Koalicji pozostają kluczowe dla walki z utrzymującym się i rozproszonym zagrożeniem ze strony tego ugrupowania. Udział przedstawicieli GIIF w pracach grupy roboczej Globalnej Koalicji dedykowanej zwalczaniu finansowania ISIS (ang. *Counter ISIS Finance Group* (CIFG) potwierdza rolę i zaangażowanie Polski w skoordynowane działania społeczności międzynarodowej na polu walki z finansowaniem ISIS.

W dniach 4-5 lutego 2025 r. Stany Zjednoczone, Włochy i Arabia Saudyjska zwołały wirtualnie 21. spotkanie CIFG. W spotkaniu wzięło udział ponad 30 państw członkowskich i obserwatorów. Polskę reprezentował przedstawiciel GIIF. W ciągu dwóch dni uczestnicy CIFG wymienili się bieżącymi spostrzeżeniami na temat finansowania ISIS oraz najnowszymi informacjami i studiami przypadku dotyczącymi przeciwdziałania sieciom fundraisingowym ISIS i ułatwiania finansowania w Afryce, Azji, Europie i na Bliskim Wschodzie. Uczestnicy zwrócili uwagę na ciągłe stosowanie nieformalnych i formalnych metod transferu środków, w tym kurierów gotówkowych, hawali, różnych instytucji finansowych, a także mobilnych aplikacji do transferu pieniędzy i dostawców usług aktywów wirtualnych (VASP). Chociaż ISIS nadal opiera się na tradycyjnych mechanizmach transferu środków finansowych, uczestnicy podkreślili rosnącą rolę aktywów wirtualnych w finansowaniu ISIS.

Spotkanie CIFG służyło także zacieśnianiu współpracy międzynarodowej z państwami szczególnie podatnymi na wykorzystywanie ich systemów finansowych przez osoby i podmioty zaangażowane w finansowanie ISIS w celu zwiększenia zdolności właściwych organów tych jurysdykcji do prowadzenia postępowań, stosowania ukierunkowanych sankcji finansowych wobec podmiotów powiązanych z ISIS oraz podejmowania innych środków przeciwdziałających finansowaniu tej organizacji. Podczas spotkania kraje z wyzwaniami w zakresie systemów AML/CFT miały możliwość przedstawienia swoich trudności i zgłoszenia potrzeb w celu ich eliminacji, co także stanowiło formę wsparcia globalnego systemu zwalczania finansowania ISIS.

7.9 Współpraca dwustronna

7.9.1 Podstawy wymiany informacji z zagranicznymi JAF

Porozumienia o wymianie informacji z zagranicznymi jednostkami analityki finansowej w obszarze walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, jak też prowadzona na ich podstawie współpraca, odpowiadają postanowieniom Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowanie terroryzmu, z dnia 16 maja 2005 r., czyli tzw. Konwencji Warszawskiej (CETS 198), jak również standardom w tym obszarze opracowanym przez Grupę Egmont. Zakres otrzymywanych oraz udostępnianych informacji, zwłaszcza informacji dodatkowych, jest uzależniony każdorazowo od zakresu zapytania i zgodności z podstawowymi zasadami prawa krajowego.

W obecnej sytuacji prawnej współpraca GIIF w zakresie wymiany informacji finansowych związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu z krajami UE regulowana jest na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy AML/CTF. Natomiast zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy AML/CTF GIIF udostępnia posiadane informacje finansowe jednostkom analityki finansowej z państw niebędących członkami UE na zasadzie wzajemności, a wymiana informacji na podstawie Konwencji Warszawskiej regulowana jest art. 111 ust. 3 ustawy AML/CTF.

7.9.2 Wymiana informacji z zagranicznymi jednostkami analityki finansowej

Wykres 17 Relacja liczby zapytań od zagranicznych JAF do liczby podmiotów zawartych w tychże zapytaniach w latach 2020-2025.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Powyższy wykres wskazuje wzrost liczby zapytań od zagranicznych JAF do GIIF o około 7% w stosunku do roku ubiegłego. Na wszystkie wnioski od zagranicznych JAF – GIIF udzielił odpowiedzi w terminie.

Wykres 18 Pierwsze 10 zagranicznych JAF, pod względem liczby skierowanych do GIIF zapytań w latach 2022-2025.

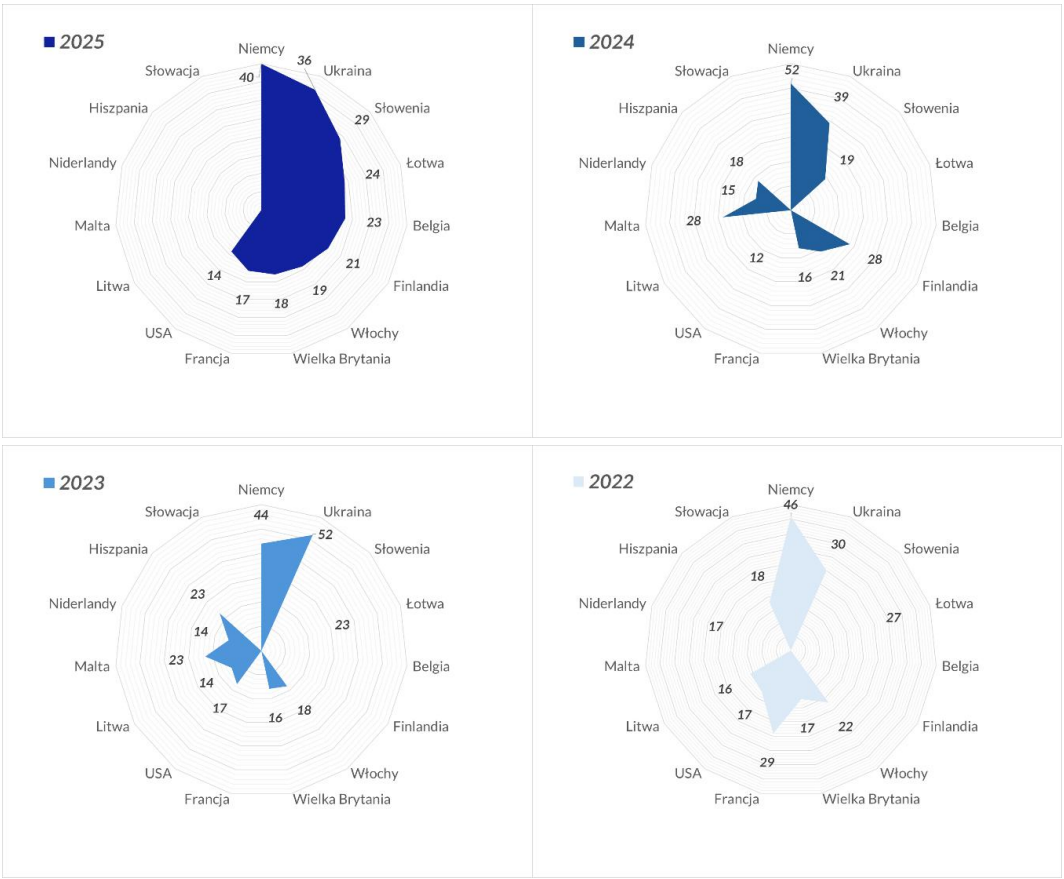

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W 2025 roku odnotowano intensyfikację współpracy z jednostką belgijską, łotewską oraz słoweńską w porównaniu z rokiem ubiegłym. Dodatkowo, zwiększyła się liczba wniosków z francuskiej i czeskiej JAF. Znacząco spadła natomiast liczba wniosków od maltańskiej oraz niemieckiej JAF.

Około 67% z omawianych zapytań pochodzi od JAF państw członkowskich Unii Europejskiej, z czego najwięcej zapytań GIIF otrzymał od jednostek analityki finansowej Niemiec, Słowenii oraz Łotwy. Z jednostek analityki finansowej spoza Unii Europejskiej, najwięcej wniosków o informacje do GIIF przekazały jednostki analityki finansowej Ukrainy, Wielkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych.

Wykres 19 Zestawienie najczęściej deklarowanych potencjalnych przestępstw bazowych w zakresie prania pieniędzy we wnioskach zagranicznych JAF.

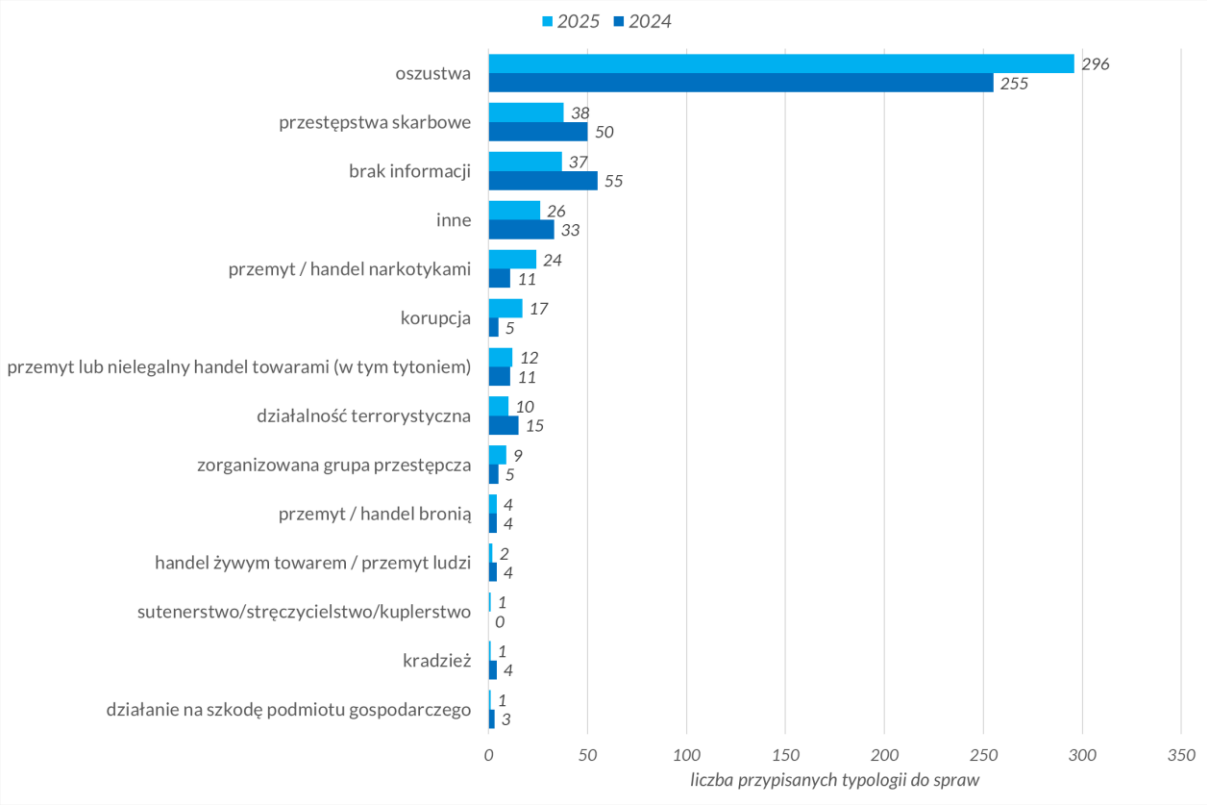

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W 2025 roku GIIF otrzymał od zagranicznych jednostek analityki finansowej **437 wniosków**, z których wynikało **441 wskazania na potencjalne przestępstwo bazowe do prania pieniędzy**. W wielu przypadkach jeden wniosek mógł dotyczyć kilku przestępstw bazowych. Nie wszystkie przestępstwa były przestępstwem bazowym do prania pieniędzy. Łącznie wszystkich typologii przyporządkowano do spraw w sumie 478. Z czego najwięcej stanowiły oszustwa[52] którą to kategorię wskazano w 296 przypadkach co stanowi 62% z całości przypisanych typologii. Typologia związana z przestępstwami podatkowymi została odnotowana w 38 przypadkach, co stanowi spadek wobec wartości z roku 2024 gdzie przypisano taką kategorię przestępstw bazowych w 50 przypadkach. W 37 przypadkach (brak informacji - 8%) nie określono przestępstwa bazowego, wskazując jedynie na możliwe powiązania z praniem pieniędzy.

[52] W tym: pozostałe oszustwa / wyłudzenia, oszustwa inwestycyjne, Business Email Compromise, oszustwa zw. z wyłudzeniem danych dostępowych do produktów finans. (m.in. phishing attacks), oszustwa - podszywanie się pod kogoś innego.

Oprócz dominujących różnego rodzaju oszustw i wyłudzeń, widoczne są również mniejsze, ale równie istotne kategorie, takie jak przestępczość zorganizowana, handel bronią, handel żywym towarem i przestępstwa gospodarcze. W zagranicznych zgłoszeniach raptownie rośnie liczba spraw związanych z korupcją, wyłudzeniami, handlem narkotykami oraz BEC. Polska coraz częściej staje się elementem międzynarodowego szlaku przepływów finansowych pochodzących z ww. kategorii zagrożeń.

Wykres 20 Zestawienie wartości w kategoriach zapytania/podmioty z EUROPOLu do GIIF.

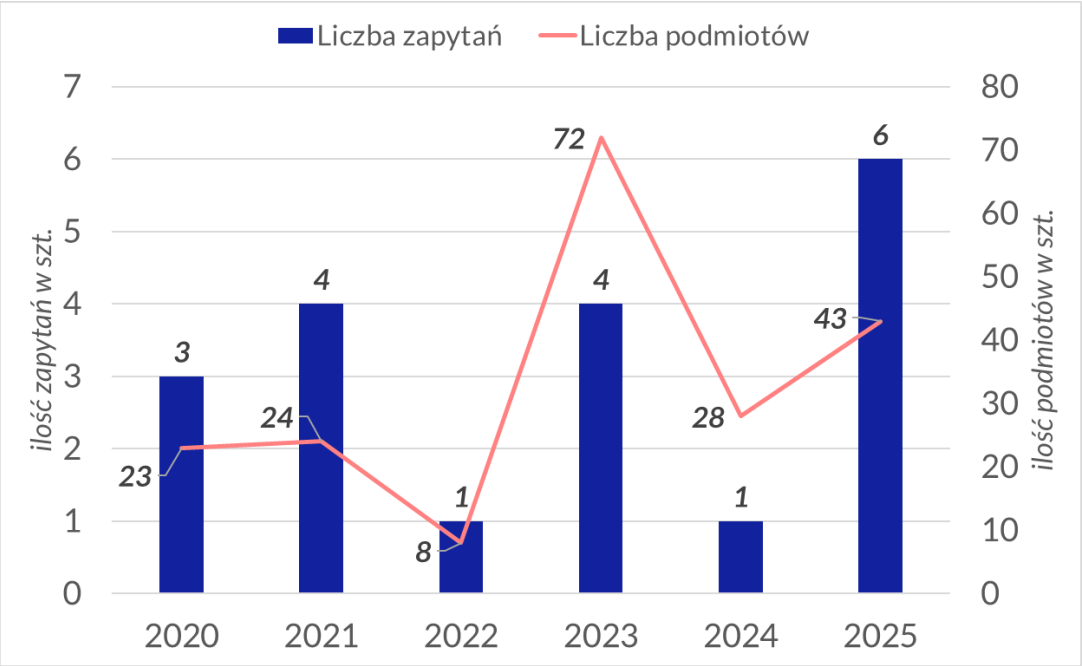

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W 2025 roku GIIF otrzymał sześć wniosków od EUROPOLu, które dotyczyły łącznie 43 podmiotów. Wymiana informacji z EUROPOLem odbywa się na podstawie art. 115 ustawy AML/CTF.

CSAM

W ramach wykonywanej cyklicznie procedury scoringu raportów transgranicznych przychodzących XBR/XBD[53] nadsyłanych przez zagraniczne jednostki analityki finansowej zauważono alarmującą liczbę raportów, w których zagraniczni partnerzy opisują transakcje powiązane z płatnościami za materiały oznaczone jako CSAM (ang. *child sexual abuse material*). Wobec poczynionych ustaleń, GIIF zdecydował się na nawiązanie współpracy z CBZC, które jest odpowiedzialne, m.in. za zwalczanie tego procederu. Z krajem wysyłającym największą ilość raportów ustalono zasady przekazywania informacji do polskich organów ścigania w formie ograniczającej ingerencję w przekazywane materiały. Efektem powyższego było przekazanie do CZBC **59 raportów otrzymanych od zagranicznych partnerów zawierających informacje (po zgrupowaniu) o osobach fizycznych nabywających w sieci treści pedofilskie, w tym o 88 osobach ze wskazaną narodowością polską.** Powyższe wpisuje się w politykę GIIF przeciwdziałania praniu pieniędzy z cyberprzestępczości. W przyszłości planowane są wysyłki kolejnych raportów.

[53] XBR (ang. *Cross-Border Reporting*) oraz XBD (ang. *Cross-Border Disseminations*) to ustandaryzowane systemy wymiany informacji wykorzystywane przez jednostki analityki finansowej (FIU) w UE oraz EOG, często za pośrednictwem platformy FIU.net, służące przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. XBD – Transgraniczne rozpowszechnianie informacji (*Cross-Border Disseminations*) - proces, w którym FIU, posiadając informacje (np. STR), udostępnia je z własnej inicjatywy innym zagranicznym FIU, jeżeli uzna, że mogą być one dla nich istotne.

Poza wnioskami zagraniczne jednostki przekazują do GIIF również tzw. informacje zagraniczne, dotyczące polskich podmiotów lub wartości majątkowych, które transferowane były na/z terytorium Polski. Informacje te dotyczyły nietypowych transakcji, potencjalnych przestępstw bazowych lub stanowiły wyniki analiz wskazujące na możliwy związek opisanych transakcji z praniem pieniędzy pochodzących z/lub finansowaniem terroryzmu. W 2025 r. GIIF otrzymał łącznie **47 257** tego typu informacji, z czego **47 149** było unikatowych (108 raportów transgranicznych przychodzących zostało zidentyfikowanych jako duplikaty). W 2025 roku GIIF otrzymał o 7 % więcej tego typu informacji niż w 2024 r., gdy było ich **44 465**.

Wykres 21 Top 10 zagranicznych JAF pod względem przekazanych informacji do GIIF w latach 2023-2025.[54]

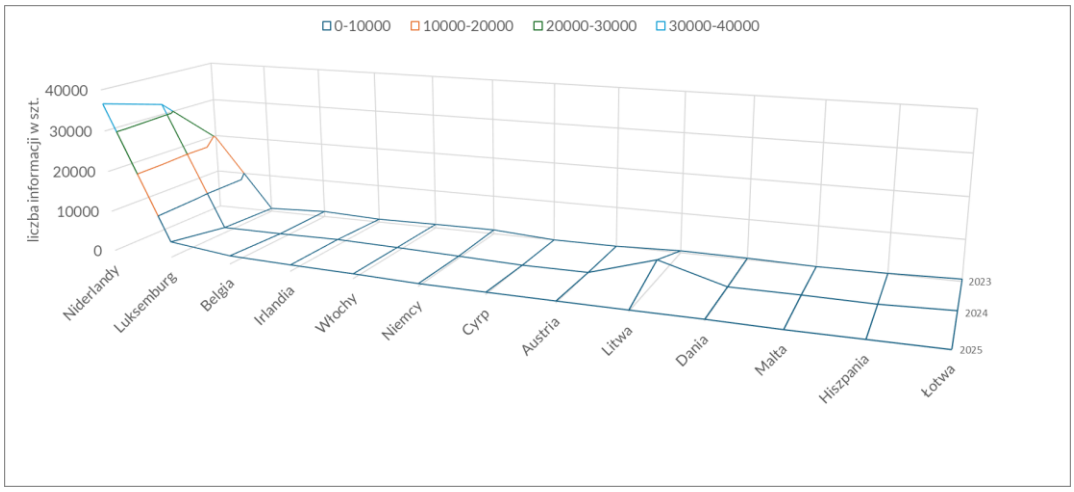

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Wykres 22 Top 10 zagranicznych JAF pod względem przekazanych informacji do GIIF w latach 2023-2025, po pominięciu wartości ekstremalnych Niderlandów i Luksemburga.[55]

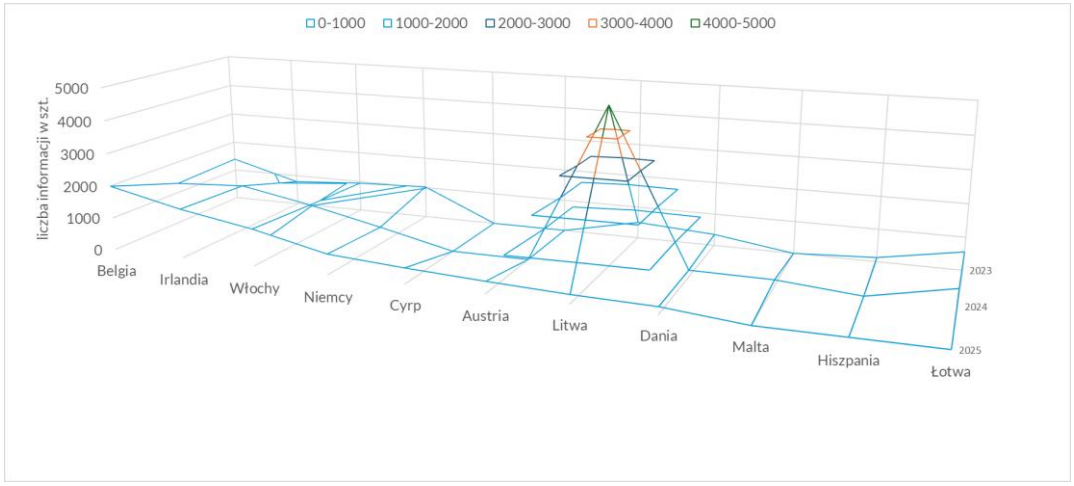

Źródło Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Należy w tym przypadku rozróżnić:

1) informacje spontaniczne przekazywane do GIIF jako rezultat analizy operacyjnej lub strategicznej innej jednostki analityki finansowej – **553**;

[54] Graficznego przedstawienia na osi y wykresu skali zaczynającej się od wartości 0 – nie należy interpretować w sposób, że w danym roku nie pojawiła się żadna informacja z danego FIU. Wykres prezentuje dane dotyczące 10 najczęściej przesyłających informacje FIU w okresie 3 lat.

[55] Graficznego przedstawienia na osi y wykresu skali zaczynającej się od wartości 0 – nie należy interpretować, że w danym roku nie pojawiła się żadna informacja z danego FIU. Wykres prezentuje dane dotyczące 10 najczęściej przesyłających informacje FIU w okresie3 lat.

2) raporty transgraniczne dotyczące zawiadomień o transakcjach podejrzanych zgłoszonych przez zagranicznych odpowiedników Instytucji obowiązanych w innych państwach członkowskich i przekazanych do GIIF zgodnie z przepisami 53 pkt. 1 ust. 3 dyrektywy 2015/849 - **47 739**;
3) inne informacje przekazywane przez zagraniczne jednostki analityki finansowej lub instytucje i międzynarodowe organizacje zajmujące się przeciwdziałaniem praniu pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu – **37**.

Kolejny rok z rzędu FIU Niderlandów zajęło pierwsze miejsce pod względem przekazywanych informacji do GIIF. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż wartości te są większe od wszystkich pozostałych krajów łącznie.

FIU z Danii, Austrii, Malty czy Cypru przesyłają stabilne liczby informacji, natomiast trzeba zaznaczyć, iż wykres powyżej zawiera wyłącznie kraje, które przesłały najwięcej informacji w danym roku (nie są to wszystkie kraje, które przesłały informacje do GIIF).

Wysoka liczba zgłoszeń z Niderlandów czy zwiększona z Luksemburga może mieć swoje źródła w fakcie, iż we wskazanych krajach mają swoje siedziby duże centra finansowe oraz huby dla instytucji finansowych/fintechów, działających w całej Europie (również w Polsce).

Wzrost liczby informacji zagranicznych jest po raz kolejny pochodną ilości otrzymywanych raportów transgranicznych z Niderlandów – odnotowano wzrost liczby raportów z **32 552 do 36 613**. Raporty transgraniczne z FIU z Niderlandów, które stanowią ponad 77% wszystkich informacji zagranicznych, dotyczą transakcji nietypowych (ang. *unusual transaction reports*), które mają potencjalny związek z Polską. Przekazane informacje przeważnie obejmują pojedyncze transakcje, co wpływa na znaczną ilość otrzymanych raportów. Wśród pozostałych partnerów, odnotowano istotny wzrost raportów pochodzących z FIU z Luksemburga (wzrost o **2 465** raportów), Belgii (wzrost o 672 raportów), Cypru (wzrost o **377** raportów) oraz Austrii (wzrost o **252** raporty) względem liczby informacji przesłanych w 2024 r. Natomiast spadek liczby raportów w analizowanym okresie zaobserwowano wśród partnerów pochodzących m.in. z Litwy (spadek o **4 611** raportów) czy Łotwy (spadek o **306** raportów).

Wykres 23 – Liczba informacji zagranicznych przekazanych przez inne JAF do GIIF.

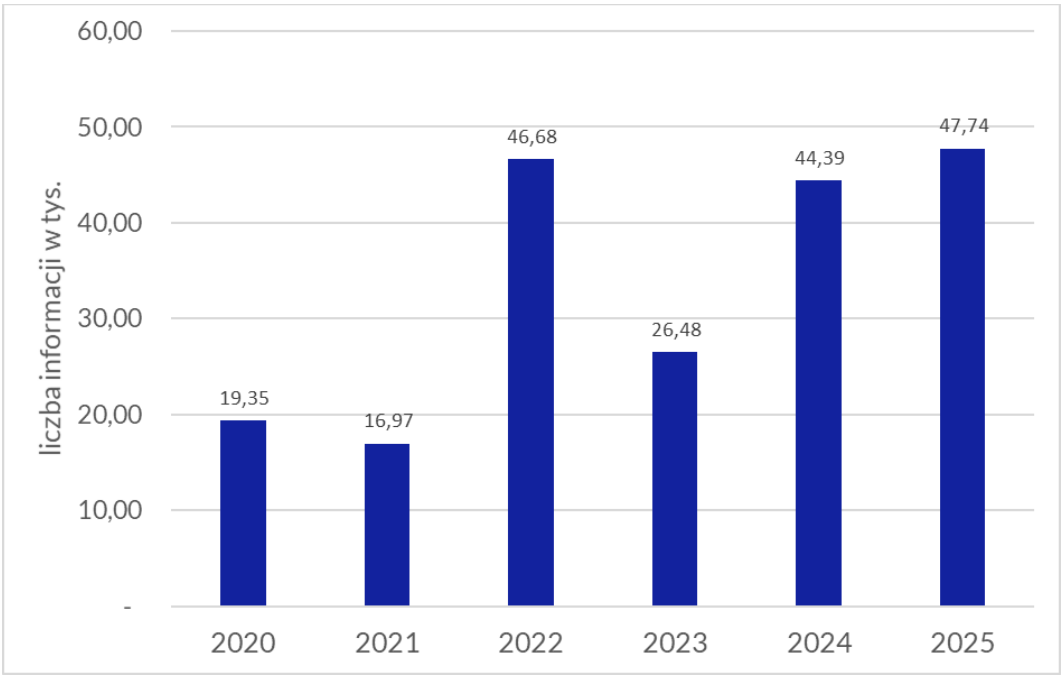

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

Raporty transgraniczne przychodzące stanowią 98,8% wszystkich typów informacji zagranicznych przekazywanych przez unijne jednostki analityki finansowej. Wpływa to nie tylko

na liczbę samych raportów, ale również na ilość danych dotyczących potencjalnie podejrzanych podmiotów.

Wykres 24 Zestawienie liczby raportów transgranicznych przychodzących oraz liczby podmiotów w raportach

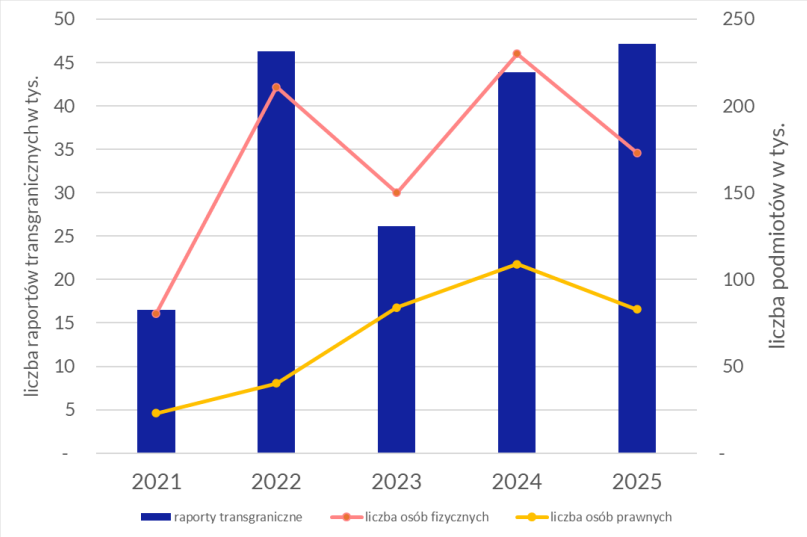

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W okresie od 2024 roku do 2025 roku liczba raportów transgranicznych (*crossborder reports oraz crossborder disseminations*) wzrosła o 7%. Liczba osób fizycznych objętych raportami spadła o 25%, natomiast liczba osób prawnych odnotowanych w raportach zmalała o 24%.

Na podstawie dokumentów otrzymanych od zagranicznych partnerów sporządzono w 2025 roku łącznie 109 powiadomień do Jednostek współpracujących, najczęściej do Policji, Krajowej Administracji Skarbowej oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Otrzymane informacje są również uwzględniane w innych zawiadomieniach i powiadomieniach do Jednostek współpracujących, opracowanych na podstawie wyników prowadzonych postepowań analitycznych.

7.9.2.1 Wnioski i informacje przekazywane przez GIIF do zagranicznych partnerów

Poniższy wykres prezentuje porównanie aktywności GIIF w zakresie zapytań do zagranicznych JAF w latach 2024/2025.

Wykres 25 Zapytania GIIF do zagranicznych JAF.

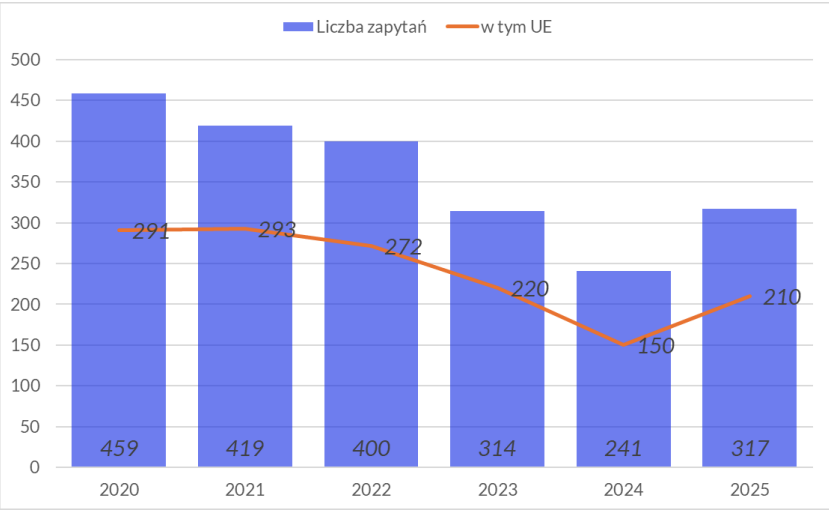

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

GIIF skierował łącznie 317 wniosków do zagranicznych JAF z prośbą o udzielenie informacji, z czego większość (66%) skierowano do państw członkowskich Unii Europejskiej, co stanowi wzrost w tej kategoriach w porównaniu z 2024 r.

W związku z prowadzonymi sprawami analitycznymi GIIF współpracował najczęściej z JAF z Litwy, Ukrainy oraz Niemiec (analogicznie jak w 2024 roku). Informacje pozyskiwane z zagranicy służą przede wszystkim weryfikacji, czy podmioty biorące udział w realizacji transakcji, uznanych przez Instytucje obowiązane i Jednostki współpracujące za podejrzane, są znane zagranicznej jednostce w związku z podejrzeniem prania pieniędzy, finansowania terroryzmu lub udziału w innej działalności przestępczej. Dodatkowo GIIF otrzymuje dane i informacje o przepływach finansowych, co umożliwia ustalenie źródła środków transferowanych do Polski lub dalszej ścieżki przepływów pieniężnych.

Wykres 26- Top 10 zagranicznych JAF pod względem zapytań z GIIF w latach 2022-2025.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

W 2025 r. GIIF zgodnie z przepisami art. 112 ust. 3 ustawy AML/CTF przygotował dla zagranicznych jednostek analityki finansowej Unii Europejskiej łącznie 354 raporty o zawiadomieniach dotyczących innych państw członkowskich. Zawarto w nich informacje o co najmniej 804 podmiotach.

Poza raportami transgranicznymi, do zagranicznych partnerów przekazano również 18 informacji spontanicznych zawierających rezultaty postępowań analitycznych GIIF. Najwięcej informacji (7) przekazano do ukraińskiej jednostki analityki finansowej.

Wykres 27 Top 10 zagranicznych JAF pod względem liczby zawiadomień z art. 112 ust. 3

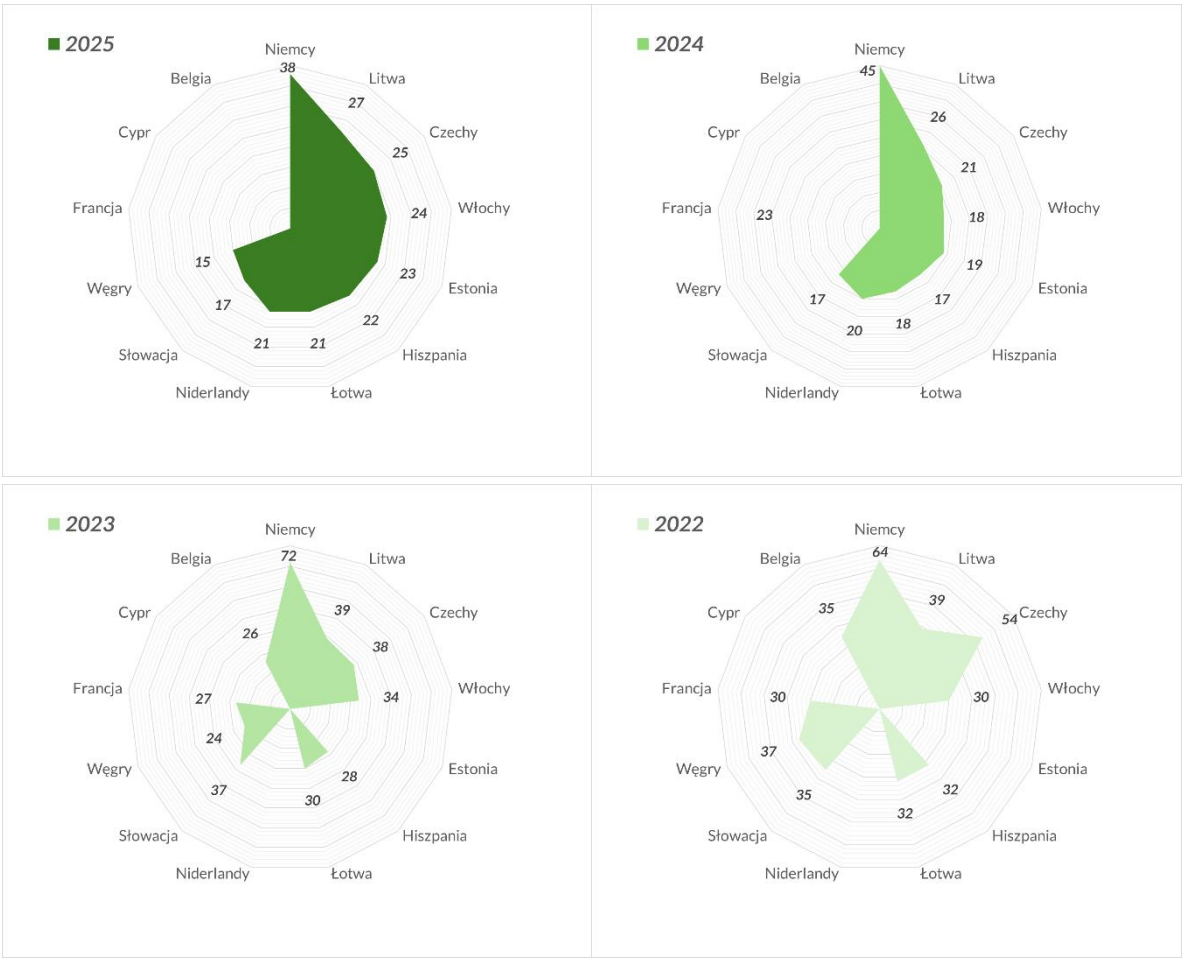

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIGIIF.

7.10 Pozostałe inicjatywy międzynarodowe

7.10.1 Międzynarodowy szczyt OBWE dotyczący aktywów wirtualnych

W dniach 24–25 czerwca 2025 r. w Warszawie odbył się szczyt OBWE [56] pt. „*The Next Frontline: Tackling Emerging Challenges in the Virtual Assets Space*", organizowany przez GIIF we współpracy z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego oraz Global Coalition to Fight Financial Crime. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele organów nadzoru finansowego, jednostek analityki finansowej, organów ścigania, dostawców technologii oraz ekspertów ds. przeciwdziałania przestępczości finansowej z państw OBWE i organizacji międzynarodowych. Podczas dyskusji omawiano kwestie związane z wyzwaniami regulacyjnymi i nadzorczymi w zakresie aktywów wirtualnych, przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, rolą współpracy publiczno-prywatnej oraz zastosowaniem narzędzi analitycznych i wymiany informacji w zwalczaniu zagrożeń. Poruszono także aspekty społeczne, w tym różnice płci w korzystaniu z aktywów wirtualnych. Wskazywano na potrzebę wzmacniania ram regulacyjnych i praktyk nadzorczych oraz pogłębiania współpracy międzynarodowej jako podstaw skutecznych działań w obszarze AML/CFT.

[56] ang. *Organization for Security and Co-operation in Europe* – OSCE, tj. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie

7.10.2 Wizyta przedstawicieli AMLA

23 października 2025 r. w Ministerstwie Finansów odbyło się spotkanie GIIF oraz przedstawicieli Departamentu Informacji Finansowej z przedstawicielami AMLA – Zastępcą Szefa Agencji Juanem Manuelem Vega Serrano oraz członkinią Rady Wykonawczej Rikke Louise Ørum Petersen. Celem wizyty była wymiana doświadczeń i pogłębienie współpracy w ramach europejskiego systemu AML/CFT oraz prezentacja praktycznych aspektów funkcjonowania polskiej jednostki analityki finansowej. Omówiono strukturę, działania i codzienną pracę PJAF, przykłady analiz operacyjnych i strategicznych oraz strategie współpracy z innymi jednostkami analityki finansowej, w tym wyzwania i praktyki związane z rozwijającymi się standardami UE. Rozmowy objęły także postępy prac nad wykonawczym standardem technicznym (ITS) dotyczącym raportowania podejrzanych transakcji, kwestie pierwszych wzajemnych ocen jednostek FIU w pilotażowych procesach oraz zakres wspólnych analiz operacyjnych prowadzonych pod egidą AMLA, z uwzględnieniem roli krajowego delegata PJAF w strukturach europejskich. Spotkanie stanowiło istotny krok we wzmacnianiu współpracy między AMLA a GIIF oraz w budowaniu spójnych mechanizmów wdrażania ram unijnych AML/CFT.

7.11 Współpraca międzynarodowa w zakresie nadzoru i kontroli AML / CTF

7.11.1 Współpraca z Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego (EBA)

Od 2020 r. – na mocy art. 9a ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia EBA, zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz. Urz. L 331 z 15.12.2010, str. 12 ze zm.), zwanym dalej rozporządzeniem 1093/2010, EBA – działa Stały Komitet ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (dalej „Komitet AMLSC"). Jego głównym przeznaczeniem jest koordynacja działań mających na celu zapobieganie wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zwalczanie takiego wykorzystywania. Komitet AMLSC przygotowuje także, zgodnie z przepisami dyrektywy 2015/849 oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszącym transferom pieniężnym i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (zwanym dalej rozporządzeniem 2015/847, Dz. Urz. L 141 z 5.06.2010, str. 1-18), wszystkie projekty decyzji w tym zakresie przyjmowane przez EBA.

W 2025 r. przedstawiciele GIIF wspólnie z przedstawicielami UKNF oraz NBP aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach Komitetu AMLSC. Organy stale ze sobą współpracują w ramach analizy przygotowywanych na posiedzenia materiałów.

W 2025 r. miało miejsce 5 posiedzeń Komitetu AMLSC. Na posiedzeniach Komitetu oraz jego podgrup opracowane zostały materiały będące odpowiedzią na wniosek Komisji Europejskiej,[57] skierowany do EBA w związku z rozpoczynaniem prac przez AMLA. W wyniku tych prac Komitet przygotował szereg kluczowych dokumentów, które stały się materiałem do prac AMLA nad realizacją mandatów do przygotowania standardów wynikających z przepisów pakietu AML. Wskazane dokumenty wynikają z następujących mandatów AMLA:

1. Mandat na podstawie art. 40 ust. 2 dyrektywy (UE) 2024/1640 (AMLD6) do opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych dotyczących oceny i klasyfikacji profilu ryzyka inherentnego oraz rezydualnego podmiotów zobowiązanych, a także częstotliwości, z jaką profil ten musi być poddawany przeglądowi,
2. Mandat na podstawie art. 12 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2024/1620 (AMLAR) do opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych dotyczących oceny ryzyka na potrzeby wyboru do nadzoru bezpośredniego,

[57] https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-03/2d15a537-adaa-49ce-8b2a-54467772dfb6/CfA%20RTSs_GL%20EBA_fin_rev.pdf

3. Mandat na podstawie art. 28 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1624 (AMLR) do opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych dotyczących należytej staranności wobec klienta (CDD),
4. Mandat na podstawie art. 53 ust. 10 dyrektywy AMLD6 do opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych dotyczących sankcji pieniężnych, środków administracyjnych oraz okresowych kar pieniężnych.

Komitet przedstawił także warianty, które AMLA powinna wziąć pod uwagę przy rozpoczynaniu prac nad dwoma dodatkowymi mandatami:

1. Wytycznymi dotyczącymi kwot bazowych kar pieniężnych na podstawie art. 53 ust. 11 AMLD6,
2. Projektami regulacyjnych standardów technicznych dotyczących polityk oraz procedur na poziomie grupy na podstawie art. 16 ust. 4 AMLR,

We wrześniu 2025 r. odbyło się ostatnie posiedzenie tego Komitetu, a prace nad standardami AML/CFT zostały przejęte przez grupy w ramach AMLA.

W 2025 r. GIIF przekazał do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego raporty dotyczące kar administracyjnych nałożonych przez GIIF, Ministra Finansów, Prezesa NBP oraz KNF za pośrednictwem platformy eGATE – 33 informacje.

7.11.2 Kolegia AML/CTF

W 2025 r. Polska kontynuowała współpracę z innymi właściwymi organami krajowymi w obszarze AML/CTF w ramach opublikowanych przez EBA – *Wytycznych JC/GL/2019/81 z dnia 16 grudnia 2019 r. dotyczących współpracy i wymiany informacji na potrzeby dyrektywy (UE) 2015/849 między właściwymi organami nadzorującymi instytucje kredytowe i finansowe* (Wytyczne dotycząc kolegiów ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu). Przedstawiciele GIIF w 2025 r. uczestniczyli w 4 posiedzeniach kolegiów AML/CTF, w których udział GIIF był uzasadniony pełnioną rolą jednostki analityki finansowej oraz rolą organu przeprowadzającego kontrole w Instytucjach obowiązanych. Na posiedzeniach podejmowane były tematy związane z działaniami nadzorczymi w zakresie AML/CTF wobec podmiotów, których kolegia dotyczą oraz wymieniane były informacje pomiędzy właściwymi organami będącymi członkami kolegium AML/CTF.

7.11.3 Współpraca z właściwymi organami nadzoru w poszczególnych państwach

W 2025 r. GIIF zwrócił się o uzyskanie informacji z zakresu AML/CTF do organu właściwego do sprawowania nadzoru w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu: dwa razy w przypadku krajów członkowskich UE oraz trzy razy w przypadku kraju spoza UE.

W 2025 r. były kierowane do GIIF wnioski od organów nadzoru AML/CFT o udostępnienie informacji dotyczących kontroli i analizy ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu: jeden raz w przypadku krajów członkowskich UE oraz trzy razy w przypadku kraju spoza UE.

W 2025 r. GIIF trzykrotnie podzielił się informacjami nadzorczymi z obszaru AML/CFT z własnej inicjatywy z organami nadzoru AML/CFT z krajów UE oraz jednokrotnie z organem nadzoru AML/CFT z kraju spoza UE.

8 STOSOWANIE SZCZEGÓLNYCH ŚRODKÓW OGRANICZAJĄCYCH

Zgodnie z treścią ustawy AML/CTF Instytucje obowiązane zobligowane są do stosowania szczególnych środków ograniczających o charakterze finansowym wobec osób i podmiotów umieszczonych na listach sankcyjnych publikowanych na stronie internetowej GIIF.

W 2025 r. GIIF informował Instytucje obowiązane i Jednostki współpracujące o zasadach stosowania szczególnych środków ograniczających w ramach szkoleń z cyklu organizowanego w związku z realizacją działań przewidzianych Strategią AML/CFT.

Instytucje obowiązane, które zarejestrowały się do newslettera sankcyjnego GIIF otrzymywały informacje o bieżących zmianach na listach sankcyjnych. W 2025 r. GIIF przesłał 7 newsletterów.

W 2025 r. Komitet Bezpieczeństwa Finansowego dokonał oceny okoliczności uzasadniających dalszą potrzebę stosowania szczególnych środków ograniczających wobec dwóch osób umieszczonych we wrześniu 2023 r. na liście, o której mowa w art. 120 ust. 1 pkt 2 ustawy AML/CFT (tzw. krajowej liście sankcyjnej), co do których istnieją podejrzenia o ich związki z terroryzmem lub jego finansowaniem.[58] Komitet nie potwierdził braku takich okoliczności, w związku z tym wpisy zostały utrzymane. Wobec osób umieszczonych na liście Instytucje obowiązane stosują szczególne środki ograniczające, polegające na zamrażaniu i nieudostępnianiu wartości majątkowych oraz w przypadku zastosowania tych środków niezwłocznie przekazują stosowną informację do GIIF, który w 2025 r.:

1) nie otrzymał zawiadomienia o zamrożeniu lub nieudostępnieniu wartości majątkowych podmiotom z list sankcyjnych osób i podmiotów podejrzewanych o związki z terroryzmem lub finansowaniem terroryzmu.
2) kontrolował przestrzeganie przez Instytucje obowiązane środków ograniczających określonych w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu 269/2014, rozporządzeniu 833/2014 oraz w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.
3) uczestniczył w pracach nad projektem jednolitej ustawy sankcyjnej oraz projektem zmian w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

[58] https://www.gov.pl/web/finanse/lista-osob-i-podmiotow-wobec-ktorych-stosuje-sie-szczegolne-srodki-ograniczajace-na-podstawie-art-118-ustawy-z-dnia-1-marca-2018-r-o-przeciwdzialaniu-praniu-pieniedzy-i-finansowaniu-terroryzmu

9 KOMITET BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO

W 2025 roku odbyły się trzy posiedzenia Komitetu Bezpieczeństwa Finansowego (dalej: Komitet), podczas których realizował on zadania związane z oceną przedkładanych informacji i raportów oraz podejmował decyzje o charakterze systemowym inicjujące prace kształtujące krajowy system przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

9.1 Zakres tematyczny posiedzeń Komitetu

Tematy poruszane podczas posiedzeń dotyczyły m.in.:

a) **prac nad strategią przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz działaniami mającymi na celu przekazanie dokumentu Strategii do akceptacji Ministra Finansów; w konsekwencji tych działań podjęto uchwałę nr 16, o której mowa w punkcie 2 poniżej,**
b) **zaleceń prawnych, technicznych i operacyjnych wskazanych przez ewaluatorów Moneyval w raporcie z ewaluacji polskiego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu przeprowadzonej w latach 2020-2021 roku** – w wyniku dyskusji o postępach we wdrażaniu rekomendacji, ustalono priorytety monitoringu, podejmując uchwałę nr 17, o której mowa w punkcie 2 poniżej,
c) **wyników kontroli „Funkcjonowanie systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu" przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli w okresie od 1 lipca 2025 r. do 23 stycznia 2025 r,**
d) **powiązań pomiędzy dwoma rejestrami państwowymi: Centralnym Rejestrem Beneficjentów Rzeczywistych i Krajowym Rejestrem Sądowym oraz sposobów na ich aktywne współdziałanie,**
e) **usprawnień legislacyjnych w zakresie uprawnień ustawowych Jednostek współpracujących mających na celu wsparcie ich współpracy z Instytucjami obowiązanymi w zakresie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy,**
f) działań międzynarodowych organizacji w obszarze w **obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu** tj. FATF, Moneyval, Grupa Egmont i AMLA.

Dodatkowo, członkowie KBF zostali przeszkoleni z zakresu stosowania środków ograniczających w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia oraz finansowaniu jej rozprzestrzeniania, które dało płaszczyznę do dyskusji nad gotowością systemu do reagowania na nowe zagrożenia.

9.2 Uchwały podejmowane przez Komitet

Jednym z narzędzi jakim dysponuje KBF są uchwały podejmowane przez Komitet, stanowiące formalną podstawę rozstrzygnięć w sprawach należących do jego kompetencji.

W 2025 r. podjęte zostały przez Komitet m.in. następujące uchwały:

a) **Uchwała nr 14 z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie zmiany Regulaminu Komitetu wprowadzono możliwość realizacji zadań Komitetu poprzez tworzenie grup roboczych,**
b) **Uchwała nr 15 z dnia 6 marca 2025 roku w sprawie powołania Grupy roboczej ds. identyfikowania i przeciwdziałania zagrożeniom występującym na rynku kryptoaktywów - Grupa** została powołana z inicjatywy zgłoszonej przez Centralne Biuro Śledcze Policji w 2024 roku ze wskazanym terminem jej powołania w 2025 roku,
c) **Uchwała nr 16 z dnia 16 maja 2025 r. w sprawie opinii do projektu „Strategii przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu" - przyjęto projekt dokumentu przedmiotowej Strategii**, formalnie zatwierdzając jego brzmienie i umożliwiając jego dalsze procedowanie legislacyjne,

d) **Uchwała nr 17 z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie monitorowania realizacji zaleceń Moneyval - wprowadzono proces monitorowania realizacji zaleceń Moneyval** w celu przygotowania spójnego podejścia do kolejnej ewaluacji w 2029 roku.

9.3 Działalność grup roboczych powołanych przy Komitecie

W 2025 roku przy Komitecie działały grupy robocze, które w trakcie swoich posiedzeń prowadziły wymianę informacji, analizowały problemy oraz omawiały możliwe kierunki dalszych działań.

W 2025 roku odbyły się posiedzenia następujących grup roboczych powołanych przy Komitecie:

a) **Grupy roboczej do współdziałania przedstawicieli sektora publicznego, prywatnego oraz publiczno-prywatnego**, która w 2025 roku odbyła jedno posiedzenie oraz szereg oddzielnych spotkań w ramach dedykowanych zespołów. Prace grupy były realizowane równolegle w ramach wskazanych zespołów roboczych funkcjonujących w strukturze Grupy, w tym:
   - Zespołu Roboczego dla sektora bankowego (3 spotkania),
   - Zespołu Roboczego dla instytucji płatniczych (2 spotkania),
   - Zespołu Roboczego dla wolnych zawodów prawniczych (2 spotkania) oraz
   - Zespołu Roboczego ds. podmiotów prowadzących działalność związaną z walutami wirtualnymi (1 spotkanie).

Współpraca w ramach powyższych zespołów koncentrowała się na wypracowaniu praktycznych wytycznych i dobrych praktyk w zakresie realizacji obowiązków wynikających z ustawy AML/CFT przez różne grupy Instytucji obowiązanych.

Prace obejmowały analizę najczęstszych błędów, wyjaśnianie wątpliwości interpretacyjnych, opracowanie komunikatów i scenariuszy postępowania oraz ujednolicanie standardów raportowania transakcji i przekazywania informacji do GIIF, co miało na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

b) **Grupy roboczej ds. identyfikowania i przeciwdziałania zagrożeniom występującym na rynku kryptoaktywów**, która w 2025 roku odbyła 2 posiedzenia.

Celem prac grupy jest m.in. wymiana informacji oraz doświadczeń w zakresie wykorzystywania kryptoaktywów do prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, identyfikowanie metod przeciwdziałania zagrożeniom, prowadzenie działalności informacyjnej i szkoleniowej dla Instytucji obowiązanych oraz Jednostek współpracujących.

W 2025 r. prace Grupy koncentrowały się na identyfikacji podejrzanych podmiotów świadczących usługi w zakresie kryptoaktywów, analizie aktualnego stanu zagrożeń przestępczością na rynku kryptoaktywów oraz kluczowych trendów w tym obszarze w 2025 roku.

c) Grupy roboczej do współdziałania przedstawicieli sektora bankowego z organami nadzoru, która w 2025 roku odbyła 3 posiedzenia.

Prace grupy koncentrowały się na zagadnieniach regulacyjnych oraz współpracy w obszarze prawa finansowego i rozwiązań związanych z funkcjonowaniem sektora bankowego.

10 KRAJOWA OCENA RYZYKA ORAZ STRATEGIA PRZECIWDZIAŁANIA PRANIU PIENIĘDZY I FINANSOWANIU TERRORYZMU

10.1 Krajowa Ocena Ryzyka

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy AML/CFT Generalny Inspektor opracowuje krajową ocenę ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu we współpracy z Komitetem, Jednostkami współpracującymi i Instytucjami obowiązanymi. W 2025 r. GIIF podjął szereg działań zmierzających do przedstawienia kolejnej krajowej oceny ryzyka.

W 2025 r. GIIF w ramach weryfikacji Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu (poprzedni dokument był opracowany w 2023 r.) poprosił Instytucje obowiązane, a także organy nadzorujące, organy ścigania, organy wymiaru sprawiedliwości oraz inne Jednostki współpracujące, o wypełnienie ankiet zawierających pytania z zakresu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Część pytań ma charakter zamknięty (wówczas odpowiedzi należy wybierać z list rozwijanych znajdujących się w komórkach pod pytaniem), a część - otwarty (wtedy odpowiedzi należy podawać w sposób opisowy). Treść ankiet uzależniona była od rodzaju instytucji je wypełniających. Ankiety zostały umieszczone na bezpiecznej stronie GIIF w celu zebrania szeregu informacji służących analizie różnych obszarów, pośrednio lub bezpośrednio odnoszących się do kwestii związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu.

Otrzymano w sumie odpowiedzi od 951 podmiotów (w 2021 r. otrzymano odpowiedzi od 821 podmiotów). Ankiety zostały wypełnione przez osoby reprezentujące poszczególne podmioty, na podstawie ich wiedzy i doświadczenia, a także informacji dostępnych w danym podmiocie.

Od Instytucji obowiązanych otrzymano 480 ankiet, co stanowiło około 50% wszystkich otrzymanych ankiet. Od pozostałych podmiotów otrzymano następującą liczbę wypełnionych ankiet: Jednostki współpracujące - 291 (31%), organy nadzoru – 119 (13%), organy wymiaru sprawiedliwości – 26 (3%), organy ścigania – 36 (4%).

Wykres 28 Udział % wypełnionych ankiet otrzymanych od wskazanych adresatów, w stosunku do wszystkich otrzymanych odpowiedzi w danym roku, w porównaniu dwóch okresów 2021 oraz 2025.

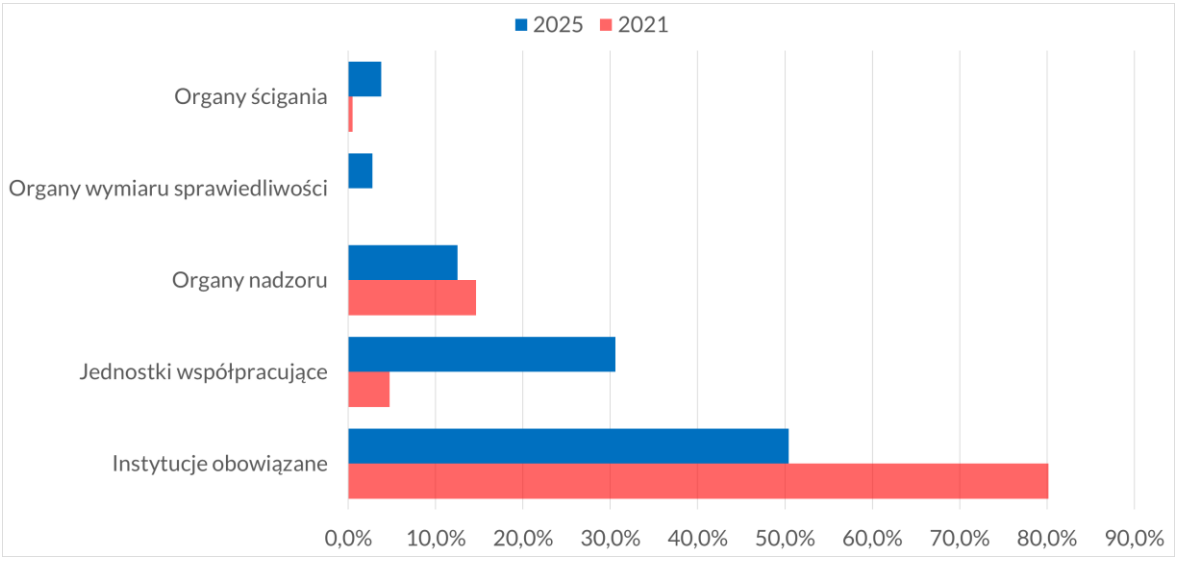

Źródło: Opracowanie własne na podstawie opracowanych ankiet.

Kolejnym etapem działań realizowanych w ramach opracowywania KOR była analiza międzynarodowych standardów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy. W tym celu uwzględniono rekomendacje opracowane przez FATF oraz zapoznano się z raportami ewaluacyjnymi przygotowywanymi przez Moneyval i poddano je analizie. Pozwalają one porównać polski system z rozwiązaniami stosowanymi w innych krajach, a tym samym

odpowiednio ocenić ryzyko ML/FT w poszczególnych sektorach. W trakcie prac analizowano również dokumenty przygotowane przez Komisję Europejską dotyczące ponadnarodowej oceny ryzyka w Unii Europejskiej. Szczególną uwagę zwrócono na obszary gospodarki wskazane jako najbardziej narażone na pranie pieniędzy i finansowanie terroryzm. Prace nad opracowaniem KOR będą kontynuowane w 2026 r.

10.2 Strategia AML/CFT

Realizując obowiązek ustawowy wyrażony w art. 31 ust. 1 ustawy AML/CFT Generalny Inspektor Informacji Finansowej, na podstawie Krajowej oceny ryzyka, prowadził w 2025 r. prace nad projektem Strategii przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zawierającej plan działań mających na celu ograniczenie ryzyka związanego z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu.[59]

Głównym zadaniem przedmiotowego dokumentu jest określenie celów, które mają wpłynąć na poprawę krajowego systemu walki z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu, a także przedstawienie oraz realizacja przez właściwe instytucje i organy w ustalonych terminach planu działań, mających usprawnić funkcjonowanie wspomnianego systemu. Osiągnięcie celów zawartych w Strategii zapewni im optymalne wykorzystanie posiadanych zasobów i przyczyni się do skoordynowanego wzmocnienia działań w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Istota przyjętych rozwiązań ujętych w Strategii opiera się na konieczności realizacji priorytetów, do których należą:

I. Wzmocnienie i zwiększenie skuteczności działania i analiz prowadzonych przez JAF i Jednostki współpracujące zgodnie z zasadami podejścia opartego na ryzyku.
II. Wzmocnienie struktur AML/CFT w Instytucjach obowiązanych poprzez przeciwdziałanie zidentyfikowanym ryzykom i wsparcie eksperckie.
III. Harmonizacja i rozwój zasad nadzoru i kontroli nad Instytucjami obowiązanymi.
IV. Przegląd i optymalizacja dostępu, trybu, zakresu i jakości wymiany informacji.
V. Wdrożenie skutecznego systemu szkoleń i wymiany doświadczeń AML/CFT.
VI. Modyfikacja prawa krajowego w związku z identyfikacją nowych ryzyk i lokalnych potrzeb z obszaru AML/CFT oraz konieczności harmonizacji prawa krajowego z prawem UE i innymi standardami międzynarodowymi.
VII. Poniżej przedstawiono zestawienie jednostek odpowiedzialnych za realizację działań wraz z liczbą działań przypisanych do każdej z nich.

Tabela 14 Zestawienie ilości działań opisanych w Strategii przypisanych do koordynacji przez odpowiednie organy.

Organ/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Liczba działań
Generalny Inspektor Informacji Finansowej	14
Krajowa Administracja Skarbowa	3
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	2
Ministerstwo Cyfryzacji	1
Ministerstwo Finansów	1
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	1
Ministerstwo Sprawiedliwości	1
Narodowy Bank Polski	1
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwały nr 75 Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2026 r. w sprawie przyjęcia strategii przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Realizacja Strategii ma doprowadzić do wzmocnienia skuteczności walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Rola GIIF jako centralnego ośrodka wymiany informacji wewnątrz KSPPPiFT ma ulec wzmocnieniu. Dane wykorzystywane w analizach mają być przekazywane

[59] Strategia Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu została przyjęta do realizacji uchwałą nr 75 Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2026 r. (Monitor Polski z 2026 r. poz. 247).

w formie elektronicznej i ustrukturyzowanej. Dzięki temu system informatyczny GIIF będzie mógł szybciej przetwarzać i analizować informacje. Strategia zakłada również rozwój elektronicznej wymiany informacji między GIIF a Instytucjami obowiązanymi. Wprowadzenie ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych ma przyspieszyć zgłaszanie podejrzanych transakcji.

Nowe możliwości w zakresie wymiany informacji daje instytucja tzw. „partnerstwa na rzecz wymiany informacji". Mechanizm ten umożliwia wymianę i przetwarzanie informacji między Instytucjami zobowiązanymi oraz odpowiednimi organami w celu zapobiegania praniu pieniędzy, przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu, zarówno na poziomie lokalnym, jak i międzynarodowym.

Strategia przewiduje również rozwój nadzoru branżowego nad Instytucjami obowiązanymi. Każdy sektor, także pozafinansowy, powinien posiadać właściwy organ nadzorczy. Zmiany mają poprawić jakość kontroli przestrzegania przepisów AML/CFT. Działalność GIIF ma koncentrować się bardziej na koordynacji systemu nadzoru oraz wymianie wiedzy z innymi instytucjami. W przyszłości wszystkie instytucje działające w ramach KSPPPiFT mają szybciej generować dane i statystyki dotyczące swojej działalności. Ma to umożliwić lepsze monitorowanie skuteczności funkcjonowania całego systemu. Wdrażane zmiany mają opierać się na nowych przepisach prawnych, procedurach, szkoleniach oraz nowoczesnych systemach informatycznych. Dzięki temu system AML/CFT ma stać się bardziej efektywny i lepiej przygotowany do przeciwdziałania przestępczości finansowej.

Zakończenie zaplanowanych działań do realizacji zgodnie z harmonogramem Strategii ma nastąpić w 2027 r.

11 DZIAŁALNOŚĆ PRAWNA

Działalność prawna GIIF w 2025 r. dotyczyła w szczególności komunikacji z Instytucjami obowiązanymi i Jednostkami współpracującymi i opierała się na bieżącym udostępnianiu wiedzy z zakresu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych w formie Komunikatów GIIF. Do zadań należało również bieżące opiniowanie projektów aktów normatywnych, pozostających w jego właściwości.

Ponadto w 2025 r. kontynuowano proces legislacyjny dotyczący nowelizacji przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tj. projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UC75). Projekt ustawy został poddany uzgodnieniom, opiniowaniu i konsultacjom publicznym. Następnie został skierowany do rozparzenia przez Komitet do Spraw Europejskich.

Projekt ustawy przewiduje uzupełnienie bądź zmianę przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644), w następujących obszarach:

1) szczególne środki ograniczające stosowane w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia oraz finansowaniu jej rozprzestrzeniania,
2) Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych,
3) wdrożenie nowego systemu teleinformatycznego służącego przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (projekt SIGIIF 2.0.).

W 2025 roku Departament Informacji Finansowej był również współuczestnikiem prac legislacyjnych związanych z wieloma innymi projektami aktów normatywnych, pozostających w zakresie właściwości organu analityki finansowej. Wśród najważniejszych należy wymienić oba projekty ustawy o rynku kryptoaktywów (UC2) oraz (UC131) oraz projektu ustawy o środkach ograniczających (UC92).